

در حدودی که من حسین(ع) را شناختم و تاریخچه زندگی او را خواندم‌ام می‌توانم این طور بگویم که کلید شخصیت حسین(ع) حماسه است، شور است، عظمت است، صلابت است، حق‌پرستی است.

حماسه حسینی، ج ۱ / ص ۳۴

موروثی پر پیام‌های عاشقوارا(۳)

مقابله با رهبران بی صلاحیت افکار عمومی

محمد حیدری قاسمی

اشاره کردیم که فهم عوامانه از دین، اسلحه اصلی حکومت جور در برابر حکومت حق و کلید اصلی واداشتن مردم به طاعت از امام جور با تصور دفاع از دین و حفظ اساس دین و حکومت دینی است و حسین(ع) بیش از آن که قصد متکبر کردن یزید به عنوان نماد اصلی فلسفه (التصر لمن غلب) را داشته باشد، در پی درهم گریختن بیان‌های حکومت یزیدی و نجات اسلام از مرگی است که رواج چنین حکومتی در هر زمان نوید آن را می‌دهد.

همچنین اشاره کردیم که آنچه حسین(ع) را به تنها مصداق مقام سیدالشهادت در طول دوران امامت تبدیل می‌کند و شهادت او را تبدیل به سیدالشهادت می‌سازد، منجر شدن شهادت وی به ترسیم سقف امامت حق و شهادت در راه آن است که راه را برای معرفی و جایگزین الگوهای نادرستی می‌بندد و در این ترتیب اسلام پس از عاشورا، با امامانه و حسینی است با عوامانه است و لاچرم و نهایت یزیدی خواهد شد.

اکنون باید به این پرسش پاسخ داد که تفاوت اصلی میان این دو اسلام چیست و چگونه است؟!

شاید اصلی‌ترین تفاوت این دو اسلام این است که در اسلام حسینی و محمدی، ولایت و امامتی مقصود است که تضمین‌کننده دوام ارتباط زمین و آسمان و استمرار سیر زندگی انسان‌ها در جهت ملگونی شدن باشد. طبعاً لازمه استقرار و استمرار چنین ولایتی، مسلح بودن جامعه به اصول دین شناسی و امام‌شناسی است که متعایت مستمر از قاعده شنشش و اجرای آن‌ها و عملکردها با معیارها به جای متابعت از ناها، منزلت‌ها، سوابق و موقعیت‌ها لازمه اصلی آن به شمار می‌آید.

چنین اسلامی را می‌توان اسلام حادکثری نامید که البته ضامن متابعت حکومت و کلیت جامعه از عقل، اخلاق، فقیلیت‌های الهی و قراردادهای اجتماعی است و پویایی لازم را به رزوبای زندگی اشخاص و افراد سرایت می‌دهد و هزینه امر به معروف و نهی از منکر – در هر دو مفهوم از پایین به بالا و از بالا به پایین را – کاهش می‌دهد.

حال آن‌که تحلیل‌های حادقلی و عوامانه از اسلام، حاکمیت فقه و ظواهر احکام –فرضی غرضی نظیر نماز و روزه و حج و امثال آن را جایگزین حاکمیت اصول دینات می‌سازند و تفقه در دین را به تفقه در فقه فرو می‌کاهد و نکته اینجاست که حتی تفقه در فقه نیز بدون تفقه در دین دچار انحراف معیار می‌شود و عقیم و اثر می‌ماند و به هر تقدیر معیار صحت و سقم تفقه در فقه نیز تفقه در دین است.

تفقه در فقه بدون تفقه در دین، قدرت پیگیری از انحطاط فکری جامعه و احکامان آن و استبعاد فساددینیت، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی و اقتصادی را ندارد و نهایتاً ناچار به سازش و سکوت در برابر آن برای ادامه حیات حادقلی خود می‌شود.

تفقه در فقه بدون تفقه در دین، قادر به ساختن جامعه پویا و ارتقای عادت‌ها و عبادت‌ها، و تبدیل تقلیدها به ابتیاده‌ها و هادیان زندگی‌ها از روزمرگی و نکتت نیست و چنین جامعه‌ای را راحتی تسلیم تبلیغاتی خواهد شد که دزیالنه‌ترین سیاست‌ها را (احکمت) و منطج‌ترین شیوه‌های حفظ و انحصار قدرت را مصلیات از اساس امت جلوه می‌دهد. بنابراین سیدالشهدا(ع) برای احیاء دین جد خود، جان‌ها را به مقابله با چنین دیناتی استست که بر اثر آن به قول امام بر هر منبری شیخی بی‌صلاحیت نعره می‌زند و دانسته یا ندانسته (۱۹) فقرای تعلیم جامعه را در پی کسالتی که برای رسیدن به طلم محکوم می‌کند بر به انهدام پیوندهای جامعه با خاندان عصمت بسته‌اند فراهم می‌کند.

دروست است که مقابله با چنین دیناتی و مواجهه با چنین فرهنگ مریض‌پرستی به تزلزل حکومت جور منتهی می‌شود اما باید پذیرفت که مقابله با مصادیق جور در اسلام فرع بر مقابله با خود جور و مبانی و بسترهای فکری و عملی و اجتماعی آن است و به طور کلی قیام در اسلام

و – از جمله در عاشورا – برای فروغ است.
امام در طول حرکت خود غیرعقالانه، غیرعطفی و فشل بودن مدیریت فکری و اقتصادی و – در نتیجه منطج بودن مدیریت سیاسی –جامعه را فریاد می‌کند و ماراش از احیاء اسلام مقابله با همین انحطاط است که با اصلاح نگاه به دین و توقف حاکمیت سلطه به جای امامت محقق می‌شود. در این ارتباط اشاره مختصری به این «نفر» نیز مفید به نظر می‌رسد. متن آیه: «وَ ما کان المؤمنون لیتفسروا کلمه فلولا نَفَرٌ مِنْ کل فرقه منهم طائفة لیتفقوا فی الذین و لیتذروا قَوْمَهُمْ اِذا رجعوا الیهم لعلمهم یحسدون» توبه – ۱۲۲ به موجب این، ققاهت به معنی «فقاقت در دین» است نه «فقاقت در فقه» و نشانه مهم آن منجر شدن اینگونه تفقه به کسب قدرت «الذار» به نظر می‌رسد.

است که قفیه دینی و نه صرفاً کسی که در فقه تفقه می‌کند –شان انذار است که از شیون نبوت قلمداد شده و دارا شدن چنین شانی است که قفیه به راه ادامه دهنده و حافظ راه امام و رسول خدا(ص) تبدیل می‌کند و او را حافظ ارتباط جامعه با ساحت امام و رسالت می‌کند.

حسین(ع) در سال شصتم هجرت با جامعه‌های روبروست که از چنین فقیهانی خیال شده یا ضرورت حجت با جماعتی بود که به کلی فرواش شده و مدانی به خطبایی فقیه‌نما سروده شده است که به قول خود امام: «فی کل بلدلهم خطیب یضع».

قیام امام رهایدن اسلام و مسلمین از قیادت اینگونه مدیران افکار عمومی را که تزل دهنده دین و ققاهت دینی به رفتارهای فرمایشی و شکلی و تبدیل دین به یک برنامه تاکارآمد اجتماعی سیاسی هستند هدف قرار می‌دهند و پوشیده نیست که چنین شیخا ادره‌گندکنان از اصول سیهان این سسعد – در کنار رعب افکنی نظامی وی – بودند وگره تعداد افرادی چون حر که سرانجام به امام پیوست باید بسیار بیشتر می‌بود و مصته‌های از قیل شرف خضامعانه حر به محضر امام باید بسیار سریع‌تر و برشمارتر شکل می‌گرفت.

پیشنهاد د کتر محمود اسدی برای تأسیس موزه قلب

در شماره روز یکشنبه ۱۱مهر ۲۸ در یادداشتی به قلم دکتر محمود اسدای از تشکیل قریب‌الوقوع موزه قلب خبر دادیم و این که دکتر اسدای پیشنهاد تشکیل این موزه را بمنظور اطلاع‌رسانی علمی و ادبی به ریاست پرفسور حسین صادقی جراح ممتاز قلب و مترجم رباعیات حکیم عمر خیام تیشاپوری طرح او و هم از این طرح استقبال کرده است و حتی بخشی از هزینه‌های آن را هم پذیرفته و به ایران آمده تا در مذاکره با مسئولان مقدمات کار فراهم آید. دکتر محمود اسدای در این یادداشت درباره اهمیت تأسیس موزه قلب و همین‌طور استقبال کم‌نظیر مردم و مسئولان خراسان از پرفسور صادقی نوشته بود: متأسفانه در این یادداشت و در کنار عکس پرفسور صادقی به اشتباه به جای عکس دکتر محمود اسدای عکس شخص دیگری چاپ شده بود که در این شماره اصلاح می‌شود.

برپایی نشست‌های ماهیت هنر اسلامی

با عنوان «جلوه حسن»

ویژه‌برنامه «جلوه حسن» مجموعه نشست‌های «ماهیت هنر اسلامی»باحضور دکتر غلامحسین ابراهیمی دبانی، دکتر غلامرضا اسلامی، دکتر ایرج داداشی، دکتر محمدخزایی، دکتر شهبان اوعالی و دکتر بهمن نامور مطلق هردو هفته یک بار روزهای چهارشنبه ساعت ۱۶۷۹ در گنج‌نگاری اسیرانان برگزار می‌شود.
به گزارش روابط عمومی فرهنگسرای اسیرانان،دکتر غلامحسین اسلامی ۲۸ مهر در دومین نشست «مرگ متن و نقش نمایه ای در هنر هنر اسلامی» را مورد کنشاکش قرار می‌دهد، «نماد پرهازی درهنر اسلامی» موضوع نشست ۱۲ آبان است که با حضور دکتر محمد خزایی –برگزاری مهر– در ۲۶ آبان نیز دکتر شهبان اوعالی با مناسبت ماه هنر و اخلاق، را و بررسی و تحلیل می‌کند. پنجمین نشست نیز هم آذر با حضور دکتر بهمن نامور مطلق برگزار می‌شود که به موضوع «روابط تاریمنی در ماهیت هنر اسلامی» اختصاص دارد.
دکتر غلامحسین ابراهیمی دبانی در نشست روز پابانی، ۲۶ آذر « ماهیت هنر اسلامی از منظر فلسفه اسلامی» را مورد اهتمام قرار می‌دهد.
علاقه مندانی برای حضور در این نشست ها می توانند به فرهنگسرای اسیرانان تشرلی خیابان شرعی بالاتر از پل سید خندان خیابان جلفا مراجعه کنند.

رییس سازمان فرهنگی هنری

شهرداری تهران در این گفتایش «جلوه سوگ» از اجرای ۱۰۶ برنامه عاشورایی در میدان امام حسین(ع) خبر داد.

به گزارش رسانه خبری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، آیین افتتاحیه ویژه برنامه‌های سازمان فرهنگی هنری به مناسبت عزاداری ماه محرم و صفر با عنوان «جلوه سوگ» همزمان با روز چهارم محرم در میدان امام حسین (ع) برگزار شد. در این مراسم اقبال شاکری، عضو شهرداری اسلامی شهرو تهران و جمعی از مدیران و معاونان سازمان فرهنگی هنری حضور داشتند.

مجموعه‌صلاحی،رییس‌سازمان فرهنگی هنری سخنان بعدی بود که صحبت‌هایش را با بیان اهمیت فرهنگ عزاداری عاشورا آغاز کرد و گفت: به تاسف‌و غم عاشورا و رقم خوردن معتبرترین قیام الهی و بزرگ‌ترین حماسه تاریخ نزدیک می‌شود. این روزها همه کشور ما غرق در غزا و ماتم است. سازمان فرهنگی هنری این افتخار را پیدا کرد که از سال گذشته میدان امام

شصت و پنجمین جلسه

نشست های کنفرنوشی آینده با همراهی بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، نشر کارنامه و مجله بخارا، میزبان «دکتر محمد علی موحّد، عرفان پژوه و حقوق دان ایرانی و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی بود.این نشست به مناسبت رونمایی از کتاب «شاهد عهد شباب» برگزار شد. در این مراسم، محمد علی موحّد به چگونگی جمع آوری و چاپ اشعارش پرداخت و گفت:باید یاد یکنم از دو شخص: یکی سیروس علی‌نژاد که مصاحبه‌ای از من در کتاب منتشرش شده ای از انجمن مفاهیر به چاپ رسانند که در آن یادی از انشعارد در آبدان کرده بودم. بعد از آن یادی از محمد زهرایی می‌کنم که ایشان پدیده ای در تاریخ نشر ایران بود و جای خوشبختی است که این کتاب در انتشارات او به چاپ رسیده است. البته اگر شما نگاه کنید می بینید که مقدمه کتاب من برای ده سال پیش است و هنگامی که او این اشعار را از من بیشت از ده سال پیش از آن بود‌وی در ادامه با اشاره به شرح نزول این اشعار، اظهار داشت:این اشعار را به دو قسمت تقسیم کردیم. یکی «نشاطات» به اعتبار این که کنار شط سروده شده و دو طم سباست و نفت و ... است. قسمت دوم آن «طموحات» است. ططحات ارزش ادبی که چه عرض کنم اما ارزش تاریخی دارد. در این و ادبیات وخواهد دست در دست هم درآند. چون کسی که بخواد تاریخ دوره غزنی را بخوند و دیوان اشعرا آن دوره را نداند، این امر برایش منسور خواهد بود، روحیه، دید و تگرش مردم و عکس العمل های ایشان در ادبیات منعکس است؛ همانطوری که فقه بازی ها و پرونده سازی ها و دیوان سالاری و ... در تاریخ بیشت انعکاس دارد. اگرچه از آن بیشت بیعتی است اما از آن دست اندرکارها و ... که چطور برای هم پرونده

مهری‌گلپای

هفت استاد و یک غزل

کتاب «هفت استاد و یک غزل»، نوشته سهیلاحسن‌زاده از سوی انتشارات امید راهادی به بازار نشر عرضه شد. حسن‌زاده در مقدمه کتاب نوشته است: «آنچه پیش روی داری و می‌خوانی، دلخواسته من از شعرهای که در این مجموعه دلد و روح اثر گذاشته و دریغ‌ام آمد که این همه طرافت و لطافت را به تو و دیگر عزیزان شعردوست منتقل کنم ...»

... عنوان کتاب را از دغدغه، رمز و آوازی که تاریخ آن به قدمت عمر آدمی است، الهام گرفته‌ام؛ نیز از پیشوند نام کتاب‌های استاد بی‌بدیل و عالم تحریر محمد ابراهیم باستانی پاریزی (خاتون هفت قلعه، اهدای هفت سنگ، یاق هفت نای، آذوقه هفت سر، کوجه هفت پیچ و زیر این هفت آسمان و سنگ هفت قلم و...) و برای تیرکی و یتیم، آغاز کتاب را از غزل از ایشان سر کردم و گام بعدی، هفت شعر از هفت استادم که افتخار شنیدن ایشان را مستقیم و غیرمستقیم، داشتمام و همچنان زیره‌خواور سفره دانش و فضل آنها هستم...»

در این کتاب اشعاری از مظاهر صفای سیمین بهبهانی، غلامحسین سالمی، یقصر امین‌پور، علیرضا پورایزد، ساعد باقری و سیمین محمودی آمده است.این کتاب در ۱۰۶ صفحه و با بهای ۱۰۰/۰۰۰ تومان منتشر شده است.

برپایی نمایشگاه مشترک خوشویسی ایران و کره جنوبی در خانه هنر مندان

مراسم افتتاحیه‌نمایشگاه‌مشترک خوشویسی‌ایران و کره جنوبی در تالار استاد شهنواز خانه هنرمندان ایران برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی خانه هنرمندان ایران،کیم‌سونگ‌هو سفیر کره جنوبی در ایران،غلامحسین امیرخانی، معیجرجی معمار،محمدحسین‌ساکت، اعضای انجمن خوشنویسان ایران، و از چهره‌های حاضر در این مراسم بودند،

سفر کره جنوبی در این مراسم اعلام کرد مردم کره‌جنوبی خواهان این هستند که دوشادود مردم ایران و با نگاهی مشترک گام بردارند. در ابتدای این مراسم معیجرجی معمار ضمن ابراز خشنودی از برگزاری این نمایشگاه‌مشترک گفت:در سال‌های اخیر و پس از سفر رئیس جمهوری کره جنوبی به ایران که با استقبال مسئولان این کشور همراه بود، زمینه گسترش ارتباطات فرهنگی میان دو کشور ایران و کره جنوبی بیش از هر زمان فراهم است. به‌اکنون نمایشگاه‌عکس مشترک خبرگزاری‌های یونپاقر کره و ایرنا در محل خانه هنرمندان ایران و همزمان

حسین (ع) را برای توسعه عزاداری در اختیار بگیرد.

وی ادامه داد: اسامال در ۶۰ روز محرم و صفر برنامه داریم، برنامه‌هایی که مردمی استست و خود مردم برگزاری آن را به عهده دارند. سال گذشته از این میدان خیلی‌ها رفتند و کرلا و نایب الزیاره دیگران بودند، فرهنک عزاداری عاشورا آغاز کرد و به تاسف‌و غم عاشورا و رقم خوردن معتبرترین قیام الهی و بزرگ‌ترین حماسه تاریخ نزدیک می‌شود. این روزها همه کشور ما غرق در غزا و ماتم است. سازمان فرهنگی هنری این افتخار را پیدا کرد که از سال گذشته میدان امام

حسین (ع) را برای توسعه عزاداری در اختیار بگیرد.

وی ادامه داد: اسامال در ۶۰ روز محرم و صفر برنامه داریم، برنامه‌هایی که مردمی استست و خود مردم برگزاری آن را به عهده دارند. سال گذشته از این میدان خیلی‌ها رفتند و کرلا و نایب الزیاره دیگران بودند، فرهنک عزاداری عاشورا آغاز کرد و به تاسف‌و غم عاشورا و رقم خوردن معتبرترین قیام الهی و بزرگ‌ترین حماسه تاریخ نزدیک می‌شود. این روزها همه کشور ما غرق در غزا و ماتم است. سازمان فرهنگی هنری این افتخار را پیدا کرد که از سال گذشته میدان امام

شصت و پنجمین جلسه است نشست های کنفرنوشی آینده با همراهی بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، نشر کارنامه و مجله بخارا، میزبان «دکتر محمد علی موحّد، عرفان پژوه و حقوق دان ایرانی و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی بود.این نشست به مناسبت رونمایی از کتاب «شاهد عهد شباب» برگزار شد. در این مراسم، محمد علی موحّد به چگونگی جمع آوری و چاپ اشعارش پرداخت و گفت:باید یاد یکنم از دو شخص: یکی سیروس علی‌نژاد که مصاحبه‌ای از من در کتاب منتشرش شده ای از انجمن مفاهیر به چاپ رسانند که در آن یادی از انشعارد در آبدان کرده بودم. بعد از آن یادی از محمد زهرایی می‌کنم که ایشان پدیده ای در تاریخ نشر ایران بود و جای خوشبختی است که این کتاب در انتشارات او به چاپ رسیده است. البته اگر شما نگاه کنید می بینید که مقدمه کتاب من برای ده سال پیش است و هنگامی که او این اشعار را از من بیشت از ده سال پیش از آن بود‌وی در ادامه با اشاره به شرح نزول این اشعار، اظهار داشت:این اشعار را به دو قسمت تقسیم کردیم. یکی «نشاطات» به اعتبار این که کنار شط سروده شده و دو طم سباست و نفت و ... است. قسمت دوم آن «طموحات» است. ططحات ارزش ادبی که چه عرض کنم اما ارزش تاریخی دارد. در این و ادبیات وخواهد دست در دست هم درآند. چون کسی که بخواد تاریخ دوره غزنی را بخوند و دیوان اشعرا آن دوره را نداند، این امر برایش منسور خواهد بود، روحیه، دید و تگرش مردم و عکس العمل های ایشان در ادبیات منعکس است؛ همانطوری که فقه بازی ها و پرونده سازی ها و دیوان سالاری و ... در تاریخ بیشت انعکاس دارد. اگرچه از آن بیشت بیعتی است اما از آن دست اندرکارها و ... که چطور برای هم پرونده

می‌سازند و پوست هم را می‌کنند، مطالبی بسیار وجود دارد که در هیچ‌ک اثر دیگری نمونه آن را نمی‌بینید.

در بخش دیگر از این نشست، مصطفی ملکیان در تحلیل و نقد اشعار دکتر موحّد، این مجموعه را به دو بخش واقعیت‌های اگزیستانسیالیستی و آرمان‌های وجودی شاعر تقسیم کرد و بیان داشت: «درباره شاهد عهد شباب به لحاظ شکل و صورت و فرم هنری و زیبایی‌شناختی سخن نمی‌گویم. واقعیت این است که مجموعه اشعاری که در این دفتر گردآوری شده، و به دو بخش قابل تقسیم است؛ یکی واقعیت‌های اگزیستانسیالیستی است که بازگو کننده حالات روح در هنگام سرودن شعر می باشد و سرشار از دغدغه های وجودی و واقعیت های است که همه ما به صورت های مختلف در مراحل رشد و طول عمرمان با آن سر و کار داریم. در واقع این بخش، بیش از هر چیز نشان دهندهٔ روانشناسی شاعر است، اینکه چه دغدغه های ذهنی و روانی داشته،

اخبار داخلی

اجرای ۱۰۶ برنامه عاشورایی در «جلوه سوگ»

درباره اهداف برگزاری ویژه‌برنامه «جلوه سوگ» بیان کرد و گفت:

برنامه‌های زیادی تس‌دارک دیده شد، که شهروندان از آن استفاده کنند، به برنامه‌هایی که در راستای بصیرت افزایی و مبارزه با انحرافات است و امیدوارم حضرت ارباب است از ما قبول کنند. تلاش کرده‌ایم در ویژه برنامه‌های ماه‌های محرم و صفر گروه‌های سنی مختلف را در نظر بگیریم و از تمامی ظرفیت‌های موجود در این زمینه برای ارائه پیام عاشورا بهره‌بریم.

وی افزود: از دوستان‌ی که شایهنوروز برای آماده‌سازی میدان امام حسین (ع) تلاش کردند، به‌ویژه هیئت بنت‌النبی (ص) سپاسگزام. اجرای موسیقی آیین دمام و سنخ توسط حبیب قبی بی‌هاشم و مری‌نسرای بخش‌های دیگر این برنامه بود. همچنین غرفه عتبات عالیت گشتایش یافت و کاروان اعزامی به کربلای معلی با حضور عزاداران حسینی پذیرفته شد.

بازدید سازمان فرهنگی هنسری از غرفه‌های مختلف مستقرشده در میدان امام حسین (ع) می‌شود. سازمان اسمال ۱۰۶ برنامه و مرکز دارد.

برنامه‌هایی بسرائی تمامی حسن ناصری پور، معاون فرهنگی شهرداری تهران تصریح کرد:

شصت و پنجمین جلسه است نشست های کنفرنوشی آینده با همراهی بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، نشر کارنامه و مجله بخارا، میزبان «دکتر محمد علی موحّد، عرفان پژوه و حقوق دان ایرانی و عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی بود.این نشست به مناسبت رونمایی از کتاب «شاهد عهد شباب» برگزار شد. در این مراسم، محمد علی موحّد به چگونگی جمع آوری و چاپ اشعارش پرداخت و گفت:باید یاد یکنم از دو شخص: یکی سیروس علی‌نژاد که مصاحبه‌ای از من در کتاب منتشرش شده ای از انجمن مفاهیر به چاپ رسانند که در آن یادی از انشعارد در آبدان کرده بودم. بعد از آن یادی از محمد زهرایی می‌کنم که ایشان پدیده ای در تاریخ نشر ایران بود و جای خوشبختی است که این کتاب در انتشارات او به چاپ رسیده است. البته اگر شما نگاه کنید می بینید که مقدمه کتاب من برای ده سال پیش است و هنگامی که او این اشعار را از من بیشت از ده سال پیش از آن بود‌وی در ادامه با اشاره به شرح نزول این اشعار، اظهار داشت:این اشعار را به دو قسمت تقسیم کردیم. یکی «نشاطات» به اعتبار این که کنار شط سروده شده و دو طم سباست و نفت و ... است. قسمت دوم آن «طموحات» است. ططحات ارزش ادبی که چه عرض کنم اما ارزش تاریخی دارد. در این و ادبیات وخواهد دست در دست هم درآند. چون کسی که بخواد تاریخ دوره غزنی را بخوند و دیوان اشعرا آن دوره را نداند، این امر برایش منسور خواهد بود، روحیه، دید و تگرش مردم و عکس العمل های ایشان در ادبیات منعکس است؛ همانطوری که فقه بازی ها و پرونده سازی ها و دیوان سالاری و ... در تاریخ بیشت انعکاس دارد. اگرچه از آن بیشت بیعتی است اما از آن دست اندرکارها و ... که چطور برای هم پرونده

خود را از لحاظ روانی چگونه ارزیابی می‌کرده و فقدان چه چیزهایی را در وجود خود احساس می‌کرده است. تا به اندازه به محدودیت های خود که در زمینه دانایی و توانایی نگاه می‌کرده و چقدر می‌توانسته با این محدودیت‌ها کنار بیاید. پیش‌دوم هم آرمان‌هایی استست که روح شاعر به سوی آن‌ها پر می‌کشیده و درست در تقابل واقعیت‌های اگزیستانسیالیستی است. این‌ها آرمان‌های متعالی و بلند پروزانه ای است.

وی در ادامه گفت: چیزی که در اشعار ایشان باز اسودگی و واقعیت های مربوط به نا امیدی و سرخوردگی و نا کانی در اشعار: گنج ما را پاسایی می‌رسد، گنج پناه یرانه هاست و سلوک است، در این اشعار با اینکه امید جلوه گر می‌شود اما کاملاً نشان دهنده‌ای این می باشد که شخص، خود در وضعیت ناامیدانه ای به سر می‌برد.

در واپسین بخش این دیدار، از کتاب «شاهد عهد شباب» با حضور شاعر این اثر و تعدادی از بزرگان ادب و فرهنگ ایران رونمایی شد.

بازدید هیات دینی کرواسی از کتابخانه ملی

هیات دینی از کشور کرواسی ضمن بازدید از بخش‌های مختلف کتابخانه ملی، بسا مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی دیدار و گفتگو کردند.

به گزارش روابط عمومی سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، عزیز حسونج، مفتی اعظم کشور کرواسی و هیئت همراهی که در رهبران دینی این کشور، با حضور در کتابخانه ملی، از بخش‌های مختلفی مانند موزه کتاب و میراث مستند ایران، بازدید کرد و با امین عارف‌نیا مدیر کل حوزه ریاست و روابط عمومی دیدار کردند.

در این دیدار عارف‌نیا با بیان توضیحاتی درباره کتابخانه ملی و هیئت هیئت مختلف آن اظهار کرد: کتابخانه ملی وظیفه استانداردسازی خدمات به کل کتابخانه‌های ایران را دارد و همچنین نگاهان بخشی از حافظه تاریخی کشور هستیم. در ادامه حجت الاسلام والمسلمین محمد مهدی تسنیری، رئیس مرکز بین‌المللی گفت‌وگوی ادیان و تمدن‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بیان کرد: فکر می‌کنم چیزی برای دانشمندان و پژوهشگران از رزمشندان این نیست که در یاداند چگونه میراث فرهنگی انسانی حفظ شده است. او ادامه داد: انسان وقتی که این تلاش‌ها را می‌بیند، احساس می‌کند که میلیون‌ها ساعت

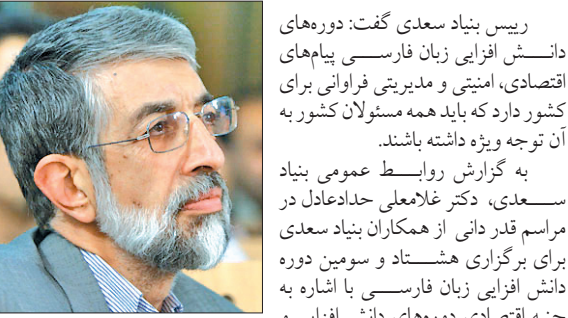
ادیان و تمدن‌های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، بیان کرد: فکر می‌کنم چیزی برای دانشمندان و پژوهشگران از رزمشندان این نیست که در یاداند چگونه میراث فرهنگی انسانی حفظ شده است. او ادامه داد: انسان وقتی که این تلاش‌ها را می‌بیند، احساس می‌کند که میلیون‌ها ساعت

برای فعالیت فرهنگی به کشور ما آمده است، چرا که در بیشتر موارد سفیر با اعتبارنامه سیاسی هر کشور شناخته می‌شود. ما اعتبارنامه های فرهنگی و هنری فراتر از اعتبارنامه های سیاسی عمل می‌کنند. پس از آن سفیر کره جنوبی علت اصلی برگزاری این نمایشگاه را دوستی و همراهی دو کشور کشور و وجود داور سابقه از رابط فرهنگی و هنری ایران بیان کرد و گفت: اگرچه روش خوشنویسی زبان متفاوت های بسیاری را روش خوشنویسی فارسی دارد اما هنر خوشنویسی در کره جایگاه بسیار بالایی دارد و از همه ادیان و بزرگان این کشور تاثیر می‌رود که خوشنویسی کره ای آشنا باشند. امیدوارم دوست خوبی برای کشور ایران باشیم. اما لازمه این دوستی شناخت و همراهی است. ما مردم کره می‌خواهیم شانه به شانه مردم ایران در یک جهت به دو حال که نگاهمان به یک سمت است حرکت کنیم. در ماه اکتبر علاوه بر این نمایشگاه خوشنویسی، شاهد ۱۰ رویداد فرهنگی دیگر خواهیم بود که نشان از حسن تیت کشور کره جنوبی دارند.

فعالیت غیر قانونی یک موسسه آموزش پزشکی در حوزه طب سنتی

ارمنستان از نظر و وزارت بهداشت مورد تأیید نیست.
ای کبری خاطر نشان کرد: دانشگاه ارمنستان از نظر وزارت بهداشت در هیچ رشته ای معتبر نیست چه رشته پزشکی و چه رشته طب سنتی.
وی تأکید کرد: این دانشگاه از ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ نظر وزارت بهداشت در فهرست دانشگاه‌های غیرمعتبر قرار گرفته است. او ادامه داد: که در آن دانشگاه تحصیل کند مدرک آن تأیید نمی‌شود.
قام مقام معاونت آموزشی وزارت بهداشت یادآور شد: حال اگر فردی دوره ای را در کشور بگذراند و بخشی را در آن دانشگاه با استادت آنها به یاد آید و هر نوع دیگری و کلاس در جای دیگری برپا شود یا فرد به صورت مجازی تحصیل کند، مورد

دکتر حدادعادل:مدیریت منطقی، لازمه برپایی دوره‌های دانش افزایی است

رییس بنیاد سعدی گفت: دوره‌های دانش افزایی زبان فارسی پیام‌های اقتصادی، امنیتی و مدیریتی فراوانی برای کشور دارد که باید همه مسئولان کشور به آن توجه ویژه داشته باشند.
به گزارش روابط عمومی بنیاد سعدی، دکتر غلامعلی حدادعادل در مراسم قدر دانی از همکاران بنیاد سعدی برای برگزاری هشتاد و سومین دوره دانش افزایی زبان فارسی با اشاره به جنبه اقتصادی دوره‌های دانش افزایی و کم هزینه برگزار شدن این دوره‌ها در مقایسه با همایش‌های چندروزه و برنامه‌های مشابه بین المللی، گفت: اگر به همایش‌هایی از این قبیل، که با دعوت از میهمانان خارجی در ایران انجام می‌شود، بنگریه کردیم باید دید چه هزینه‌هایی دربر دارد در حالی که ما برای بیش از ۴۰۰ فارسی‌آموز خارجی با قنات یک ماهه و آموزش‌های تخصصی و بازیدیهای مختلف تفریحی و هزینه‌های جانبی و ... حدود ۴۰۰ میلیون تومان هزینه کردیم.وی با بیان اینکه دوره دانش افزایی تابستان، یکی از بزرگ‌ترین کارهای اجرایی و مدیریتی بنیاد سعدی در طول سال است که از چند ماه قبل دغدغه اجرای آن را داریم، گفت: من از مجموع همکاران بنیاد سعدی برای اجرای این کار دسته جمعی تشکر می‌کنم.

حدادعادل افزود: در حال حاضر یکی از امتیازات ما در منطقه و دنیای معاصر این است که کشور ما که در اطراف آن مشکلات زیادی وجود دارد، از امنیت برخوردار است و آرام ترین کشور در منطقه است. این ثبات و امنیت سرمایه ماست که جای شکر دارد.وی با بیان اینکه دوره دانش افزایی علاوه بر اینکه دوره ای آموزشی برای فارسی آموزان است، یک دوره کارورزی فرهنگی برای ما در بنیاد سعدی است، گفت: به نظر من اولین و اصلی ترین مشکل ما در کشور، مشکل مدیریتی است. اگر مدیریت داشته باشیم به دنبال دانش‌نامه نمی‌رویم، بلکه به دانش‌نامه‌های می‌کنیم و بهترین استفاده را از آنها می‌بریم.

حدادعادل ادامه داد: اگر دوره‌های دانش افزایی را با یک مدیریت منطقی و مسئولانه برگزار کنیم ، یک تصویر مادام العمر و مثبت در ذهن فارسی آموزان خارجی و دبگرای که شاهد اجرای این برنامه هستند، ایجاد می‌شود و این یک دستاورد خوب استست که من در بازدید از روند اجرایی هشتاد و سومین دوره دانش افزایی و حضور در برنامه‌های افتتاحیه و اختتامیه مشاهده کردم.

رییس بنیاد سعدی با اشاره به ایفای نقش فعالانه، مسئولانه و منسجم همکاران بنیاد سعدی در بخش‌های مختلف دوره دانش افزایی، همکاری خوب دانشگاه علامه طباطبائی با بنیاد سعدی را نیز از ویژگی‌های مهم در برگزاری هشتاد و سومین دوره دانش افزایی دانست و گفت: با همراهی ما در دانشگاه، انصافا هیچ دغدغه مهمی برای ما در اجرای دوره ایجاد نشد و دکتر سلیمی، رییس دانشگاه علامه طباطبائی کاملاً مشتفقه، وادارانه و با مدیریت خوب با ما همدلی کردند و بسیار روان و راحت، دوره را به سرانجام رساندیم.

وی با اشاره به میزبانی و همکاری خوب شهرداری و دانشگاه اصفهان از فارسی آموزان حاضر در هشتاد و سومین دوره دانش افزایی و تقدیر از آنها، گفت: سفر اسمال فارسی آموزان به اصفهان به شکل بهتری برگزار شد و امیدوارم سال آینده برنامه سفر به شیراز را نیز برای فارسی آموزان ترتیب دهیم تا مزار حافظ و سعدی را از نزدیک ببینند.

رونمایی از تندیس د دکتر ذبیح‌الله صفا در شهپیر زادسمنان

تندیس شادروان دکتر ذبیح‌الله صفا با پیام دکتر عبدالرفیع حقیقت از شاگردان آن مرحوم و با حضور دکتر همتی نماینده شهرستان‌های سمنان و سسکسر و سرخه و شهپیرزاد در مجلس شورای اسلامی و دکتر نیکزاد رئیس هیات مدیره موسسه خیریه انجمن‌المؤمنین در شهپیرزاد و همچنین با مشارکت روسا و نمایندگان فرهنگی استان رونمایی شد. دکتر ذبیح‌الله صفا، محقق و مؤلف و شاعر، دانش‌آورد زبان و ادبیات دانشگاه تهران، صاحب تألیفات بسیار، و نویسنده مقالات محققانه در مجلات ادبی و تاریخی و فلسفی است. ثبت احوال نامبرده در صفحات ادبی و فرهنگی روزنامه منعکس خواهد شد.

بنیاد خدمات فاروق بنامه درسی مدارس غیر دولتی

مدیرکل مدارس غیردولتی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه خدمات فوق بنامه خارج از برنامه درسی، اختیاری است، گفت: این دستورالعمل به کلیه استان‌ها ابلاغ شد و از ابتدای شروع به کار مدارس، در سسوم مهرماه قابل اجراست. همچنین دینی وند در گفتگو با ایسنا، اظهار داشت: نوع اول فعالیت فوق برنامه درسی است که مدارس غیردولتی و دولتی از ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۳ در مدرسه حضور دارد آن را تعیین می‌کنند.رئیی وند افزود: مجموع ساعت رسمی و فوق برنامه درسی ۳۱ ساعت است و اضافه بر آن خدمات ویژه محسوب می‌شود.

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طی حکمی دکتر سیدناصر استاد را به سرپرست دانشگاه علوم پزشکی محجازی مشکلات دانشجو ها کرده‌به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از ویلا، دکتر سیدحسین هاشمی در این حکم یادآور شده است: نظر به تعهد، تخصص و تجارب ارزنده جابجایی، به موجب این ابلاغ به عنوان سرپرست دانشگاه علوم پزشکی محجازی منصوب می‌شود.دکتر سید ناصر استاد، استاد دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران است.

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طی حکمی دکتر سیدناصر استاد را به سرپرست دانشگاه علوم پزشکی محجازی مشکلات دانشجو ها کرده‌به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از ویلا، دکتر سیدحسین هاشمی در این حکم یادآور شده است: نظر به تعهد، تخصص و تجارب ارزنده جابجایی، به موجب این ابلاغ به عنوان سرپرست دانشگاه علوم پزشکی محجازی منصوب می‌شود.دکتر سید ناصر استاد، استاد دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی تهران است.

گفت: شما باید افتخار کنید که در خدمت وطن خود هستید و این مجموعه را اداره می‌کنید. این کتابخانه برای انسان‌ها و انسانیت باز است و انسان‌ها هستند که از کتابخانه استفاده می‌کنند. مفتی اعظم کرواسی در پایان عنوان کرد: بدون کتاب تمدن نیست و این تمدن نیازمند کتاب است. دکتر نیکزاد نماینده زیراست‌های دیگری وجود نباشد، دانستست و انسانیت از بین می‌رود. این نشانه پیشرفت کشور شما است و بابت هدایات این مجموعه بزرگ به شما تبریکی می‌گویم.

بنیاد علمی «اکو» به واقعین

جایزه مصطفی پیوست

بنیاد علمی بزرگ‌ترین تشککل اقتصادی جهان اسلام با جمع واقعین جایزه مصطفی (ص) پیوست.به گزارش مهر به نقل از جایزه مصطفی (ص)، بنیاد علمی اکو در سومین نشست جیان امای خود در اسلام آباد طرح عضویت در صندوق سرمایه‌گذاری و موقوفات جایزه مصطفی (ص) را به تصویب رساند و به جمع واقعین این جایزه پیوست.بنیاد علمی اکو (ECOSF) سازمانی بین‌دولتی مشکل از ۱۰ کشور اسلامی است که هدف اصلی آن توسعه اقتصادی در منطقه اکو را به اینه آتقاء، علم، فناوری و باوری است. این سازمان با بودشی ۳۳۰ میلیون نفر که یک چهارم جمعیت مسلمان جهان را تشکیل می‌دهد، بزرگ‌ترین تشککل اقتصادی جهان اسلام محسوب می‌شود.بنیاد علمی اکو پس از پیوستن به جمع واقعین جایزه مصطفی (ص) در بیانه‌ای آورده است: «هیات‌انما به مذاکره و تبادل نظر در مورد پیشنهاد مطرح شده پرداخت و ضمن تمجید از ابتکار عمل مدیر خانه جایزه مصطفی (ص) در خصوص تقدیر و تجلیل از آثار دانشمندان و محققین کشورهای اسلامی از طریق این جایزه، تصویب کرد که بنیاد علمی اکو به منظور معرفی، ترویج و اشاعه جایزه مصطفی (ص) در میان جامعه علمی منطقه اکو، آماده هر گونه حمایت فنی و معنوی خواهد بود.»

دکتر صالح پور داور جشنواره بین المللی تئاتر روسیه شد

جشنواره تئاتر روسیه که با حضور نویسندگان ، کارگردانان ، منتقدان ، پژوهندگان و نمایشنامه نویسان از اول تا هفتم اکتبر برگزار می‌شود ، اسامال به بررسی اجرای متفاوت هنرمندان تئاتر از آن نمایشنامه‌نویس ایرلندی هارماتین مکلوئا قرار داده است و در آن کشورهایی مانند لهستان جمهوری چک ، اسکاندینا ، بریتانیا ، ژانیتا ، شاملی ، روسیه ، فرانسه ، آذربایجان ، مونت نگرو و دو گروه از روسیه شرکت دارند ، مارتنز مکلوئا درحال حاضر یکی از مطرح‌ترین نویسندگان نمایشنامه و فیلمنامه در جهان به شمار می‌رود که در سال ۲۰۱۱ میلان آثار شرکت کننده، به‌تیر برگردان ، بهترین هنریشگان زن و مرد و بازیگران مکمل ، بهترین طرح صحنه ، بهترین موسیقی و بهترین کار گروهی را انتخاب و معرفی‌کنند. دبیری این جشنواره را سرگئی فلوتوف* کارگردان روس شهید دار است.

یکشنبه ۱۸مهر ۱۳۹۵ - ۷مهرم ۱۳۹۵ - ۱۹اکتبر ۲۰۱۶ - سال نویدو یک

همنوایی در رگ عاطفه

درس گفتار دکتر نسرين فقيه ملک‌مرزبان در شهر کتاب آناهید خزير

شاهکارهای شاعرانه حاصل تجلی صادقانه اندیشه، تجربه و عاطفه هنرمندی است که با تخیل خود بیانی زیبا و موسیقایی و با جملعه مهربان تقدیم می‌کند. خاقتانی شاعری خلوت‌گزین و گوشه‌نشین نبود که تمام انگیزه‌های شاعری خود را از درون و باکود و از دنیای آفاقی و قدرت‌های روزگار خود برکنار بماند. نمایش تجربه‌های این هنرمند با جلوه‌گری بی‌پروای عواطفی در شعرهایی ماندگار شده است که با ترکیب‌های خیالی بدیع و تازای ترین شده‌اند. در بسیاری از گفتنماهای شاعرانه، شاعر در حضور دواوین دولتی و شکلهای حکومتی و برای ابراز است و برای مملود، تا ساختاری از شناخت را هویدا کند؛ بنابراین در بسیاری از قصایدی که به مدح پرداخته، شاعر شعر می‌گوید تا فضالش را نشان دهد و صله بگیرد و در مقام اجتماعی بالاتری قرار بگیرد. آیا بسا در بسیاری از این شعرها خود شاعر مخفی است: نه از خانواده‌اش می‌گوید و نه از روحیاتش؛ بلکه بیرون‌گراست و توصیف‌کننده برخی از شعرها در حوصله‌هایی از گفتنما اخلاقی و پند و نصیحت و شکل‌هایی از عرفان درونی و اخلاقی و یروابری از خردورزی سروده می‌شوند.این گونه شاعران می‌خواهند مفهوم و اندیشه‌ای را به مخاطب ابلاغ کنند. بنابراین گفتنمای وجود دارد که می‌توانیم آن را پند و نصیحت نام گذاریم که در آن «من» شاعر پیدا نیست و شاعر از خودش نمی‌گوید. در این عرصه، زندگی شخصی شاعر مطرح نمی‌شود و گویا شاعر از درجه‌های بیرون از فضایی که زندگی می‌کند، شکلی را نشان می‌دهد.

شاعر ملأح، نمایشنامه‌سرا؟

شاعران در عرصه‌های شناختٔ مرزهای بیشتری را فتح می‌کنند و طبعاً محیط مجبور به تبعیت از عرفان و شناخت آنها می‌شود. در شعرهای عرفانی جایگاه قدرت تغییر می‌کند. در این شعرها قدرت در ترک دنیاست، اگر در شعر عصری دنیا و اصالت آن مطرح است، در این سو (از قرن ششم به بعد) زهد و ترک دنیاست که قدرت محسوب می‌شود. بعضی هم سعی می‌کنند از گفتنما نمایشی داشته باشند. درست است که در کشور ما تاریخ نمایش و بازیگری محدود است و شاخه‌های اندکی دارد، این نقیصه در منظومه‌هایی کاملاً قابل اجرا جریان می‌شود.انگار این منظوما نمایشنامه‌هایی برای خواندن هستند. هنگام خواندن شاهنامه و آثار نظامی در بسیاری موارد، صحنه‌ها جلوی چشم ما مصور می‌شود. شعر خاقانی در کدام یک از این گفتنما‌ها جای می‌گیرد. آیا خاقانی فقط شاعری ملأح است؟ آیا فقط شاعری برون‌گراست یا شاعر عارفی است؟ آیا در شعرش نمایشی را اجرا می‌کند؟

خاقتانی نمایش دارد، اما شعرش به مدح خلاصه نمی‌شود. در عرصه پند و اندرز و شعر ناصحانه شعرهای زیادی دارد؛ اما باز در آن خلاصه نمی‌شود. موعظه دارد، ولی فقط شاعر موعظه‌گر نیست. شاید در بعضی شعرهایش حالت روایت و نمایشی ایجاد کند، ولی شعر نمایشنامه‌سرا نیست. همه این شکلهای شاعرانه در شعر خاقتانی هست، اما او یک گفتنما شخصی هم دارد. حتی مملوح را هم که می‌ستاید، عملاً خودش را نشان می‌دهد و گرّه از کار خودش باز می‌کند. خاقتانی به نوعی عواطف و درون خودش را بیرون می‌ریزد و نگاهش را به دنیا نشان می‌دهد. وی ابتکارهای زیادی به خرج می‌دهد و در عرصه‌های مختلفی قدم می‌گذارد ولی همه تلاشش این است که خودش را نمایش بدهد. او نمی‌تواند شعر بگوید و در شعرش همان چیزی را که اتفاق می‌افتد بیان نکند. ما این حوادث زندگی شاعران دیگر کم می‌شویم. هیچ‌کدام از آن شاعران به شکلی واضح از خانواده خود نمی‌گویند؛ یا آن را در قالب تمثیل می‌برند یا به نوعی در ابهام و حالات نمادین بیان می‌کنند یا گاهی وقتها صحنه‌ای از زندگی را نشان می‌دهند. در نتیجه در چنین مواردی وضوح ابراز خویشتن خویش در شاعران بسیاری را دست کم تا ادبیات معاصر، نمی‌بینیم.

شیره تخیل خاقتانی

«من» در خیلی از شعرای قرن چهار و پنج بسیار کم به کار برده شده است یا اگر هست، در مقام شاعری است. در شعر حافظ این «من»، من حافظ نیست؛ من اجتماعی و فیلسوفانه است. اما «من» خاقتانی همان من اوست، و این نکته جالبی است. خاقتانی در سراسر دیوانش می‌گوید من را شناسید و آشکارا از عواطف خود می‌گوید و تجربه‌ای مسلم و مشخص را نمایش می‌دهد. در این عرصه، سلسله‌ای از تجربیات زندگی او آمده است. خاقتانی از قشر متمول و اشراف‌زاده نیست. اصلاً هم سر بر سوادیش قانع نیست و قدر خود را بالاتر از آن چیزی نمی‌بیند که در عمارش گذاشته‌اند. بنابراین درباره خاقتانی دو نکته را باید بدانیم: یکی اینکه تجارب او به قدر عواطف خیره می‌شود؛ چون عواطف و هیجان یکی از لوازمی است که شاعر برای ابراز شعر خودش لازم دارد. نکته دوم اینکه شیوه تخیل او چگونه است؟

شاعر به جهان وسعت بیشتری می‌بخشد

یکی از نظریه‌پردازانی که در مورد تخیل صحبت کرده است، «کالریج» است. او می‌گوید دست کم دو نوع تخیل داریم. اولاً بسیاری از نامگذاری‌های معمول ما حاصل تخیل است. تخیل یک شکل اولیه دارد که حاصل مشاهده است که مخصوصاً درک جهان عادی و حس معمول ما را توصیف می‌کند. وقتی دیگر ما با تخیل، در جهان دخل و تصرف می‌کنیم، به معنای اینکه مشابهت و مجاورت به کار می‌ماند، می‌کنیم. کوچک را بزرگ می‌کنیم، بزرگ را کوچک می‌کنیم و… کالریج می‌گوید بعد از مشابهت و جابه‌جایی‌ها و تغییر و تحولات معنایی، اتفاق دیگری می‌افتد و این ایجاد وحدت است. ما اعضای متشکله ذهنمان و تصاویر ذهنی و تشبیهات را در نوعی انسجام می‌نشانیم. این کلام منسجم، نفوذ می‌کند. در اینجااست که می‌شود گفت وارد عرصه هنر و ادبیات و عرصه‌اشمن‌گفت‌و‌نشون شدیم. مسلماً هیچ‌کدام از شعرامانند هم انسان‌ها نیستند و مانند هم داخل و تصرف در جهان ندارند. هرکس به شیوه خودش این کار را انجام می‌دهد. بنابراین شاعری که در نظر صرف می‌کند، عملاً جهان دیگری می‌سازد و به جهان خودش وسعت بیشتری می‌بخشد. بدین‌گونه شاعران متفاوتی وجود دارند. بعضی دیگر چیزی که باعث می‌شود انگیزه‌های پیدا بیاید و شعری سروده شود و ابلاغ تمام شود و شعری خوانده شود، عاطفه (هیجان) است.

شاعری که درد عینش شده

یک رشته هیجانات انسانی که مشخصات فیزیولوژیک خاص و حالت‌های روان‌شناختی و اخلاقی ویژه‌ای را در بسیاری موارد ایجاد می‌کند، عاطفه است. مسلماً برای بروز و ظهور آن به زبان و حرکات و رفتارمان نیاز داریم. بیان‌های ممکن است آگاهانه باشند، اما عواطف ما به ناآگاهانه باشند. شاید بسیاری از قسمت‌های ابتدایی شعرها از عواطفی برخوردارند که جوشنی است و شاید هم آگاهانه نیستند، اما در تعری‌های طولانی مسلماً شاعر به قسمت‌های آگاهانه‌اش توجه کرده است. بدین‌گونه، عواطف آگاهانه با زبان هنرمندانه فرصت بروز پیدا می‌کند. وقتی شاعری نوسونده آگاهانه به توصیف هیجانات می‌پردازد، باید دید که آن را با چه کلامی بروز می‌دهد و چه مختصاتی در آن کلام حاصل می‌شود؟ این مختصات دستمایه‌ای برای منتقد می‌تواند برای شناختن شاعر و قابلیت‌های او را نشان دهد.

خاقتانی خیلی خوب این فرصت را در اختیار قرار می‌دهد. از بیشترین عواطفی که خاقتانی در قصایدش بروز داده، خشم است؛ اما به موازات خشم، در بسیاری از قصاید و غزلیاتش آلدوه و ناله و حسرت و اتفاقا یک جور جفاط و شادی هم در شعر او هست. با این‌همه دردمندی او بسیار خفیه دیده می‌شود. خاقتانی با درد عینش شده است. زبان احساسات در قیاس با کلامی به صورت منسجم بیان می‌شود؛ گاهی هم آن عاطفه خشم و عشق و ترس و مبهات و نشاط و لذت را در ذهنش به صورت خیالی تجربه می‌کند. به هر حال، حاصل کار بیان خشم در زبان است. در شعر خاقانی تعداد انگشت‌های تجربی که باعث شده عاطفه‌ای در شاعر پدید بیاید، بسیار بالاست. در دهها قصیده و شکلهای مختلف، مملوح مداح و تکابیت و عزالت و شفاعت را که بیان می‌کند یک نوع خوس واقع و تجربه‌ای را که منجر به چنان احساسی شده است، می‌شویم. این عواطف در بسیاری موارد، حالت دردناک دارد مثلاً شاعرهایش در تخلص‌هایش، در قیاس با سعدی و حافظ، خیلی دردمند است. مثل این بیتهای یادش بخاطر:

نظر برادر خاقتانی از دونان/ جگر می‌خور که دلجویی نمانده است
خاقتانی از کنار جهان/ که نه بس جای راحت‌افزای است
خاقتانی، سلیم غم آمد و منزلی/ جان را دواستود هم به خدمت به درفرست
جای فریاد است خاقتانی که چرخ/ ناله فریادخوان خواهد شکست
و نمونه‌های دیگر. می‌بینیم که میزان عاطفه و دردمندی و رنج او بسیار است.

«من» خاقتانی کمالا در شعر او حضور دارد

از دیگر حالت‌هایی که در شکل تجربه و عاطفه خاقتانی هست، حالتی است که در ابراز و بیان «من» وجود دارد. و ویژگی‌های دیگری که از تجربه و عاطفه خاقتانی نشان دارد، این است که دین‌های شعر او در شکل جملاتش به گونه‌ای است که حس او را در کم می‌کنیم. ردیف‌هایی به کار می‌رود که غالباً باز عاطفی دارند. بدین‌گونه آرزوی او را به‌وسیله احساس می‌کنیم. خاقتانی شاعر قرن ششمی است که خیلی واضح خود را بیان می‌کند. او در حالت‌های رسمی قصیده حل نمی‌شود. در نتیجه تجلی شاعرش در شعرش بسیار واضح است؛ مثلاً هنگامی که مملوحی را می‌بینسد، شکل شعر او کاملاً در توصیف صورت و اندام آن مملوح و ردیف و وزن و ععرش عاطفه او را نشان می‌دهد:

یا رب آن خال بر آن لب چه خوش است!
بر هالاش نقط از شب چه خوش است
دهشت حلقه تنگ زره است/ نقطه بر حلقه مرکب چه خوش است
هم سیر کرده و شب ماه سیر/ به سپر برزده کوکب چه خوش است

شعرهای خانوادگی

یکی از کارهایی که در بیان عاطفی باید ذکر کرد، سخن از خانواده است. خاقتانی شاعرانی به قدر یک مصراع، یا یک بیت، یا یک بیت‌کرته‌ای، از خانواده‌شان حرف زده باشند؛ اما شناخت شعرهای زیادی در مورد خانواده‌اش دارد. این موضوع مهمی است و نکاتی را بیان می‌کند که ای بسا شاعران دیگر اصلاً به ذکرشان نمی‌پردازند. مثلاً اگر بخواند از پدر خود حرف بزند یا دست به تمثیل می‌زند یا در بیان صفات و فضایل او می‌پردازد. ولی خاقتانی آشکارا می‌گوید که پدرش را دوست نداشته است؛ لزومی نداشت این را بگوید یا بیان می‌کند:

سلسله عقل گشت زلف زرمسان او/ قرصه خورشید گشت گوی گریان او
پنجه شیران کشید قوت سودای او/ جوشن مردان گسست نازک مرگان او
رنگ به سبزی زند چهره او را/ مرگ/ سوز بیرون داد رنگ پست خندان او
گرچه ز مهری که نیست نیست دلش آن من/ هست به هر سان که هست، هستی من آن اوا
از آن مهمتر خاقتانی است که همنس در گذشت‌های یاد می‌کند که بی‌تغیر است؛ حتی در شعر معاصرین هم این اندازه صراحت نیست:

بس واپادروود یاری داشت/ بس مبرات روزگاری داشت

چشم بد دریافت کارم تیره کرد/ گر نه روشن روی کاری داشت
خنده بد لب گویی اهل دانشی/ گریه در بر گویم اری داشت

نیم بزم بود و دل بر این چنین/ هم یار این چنین/ هم یار غایری داشت

آن نه یار آن یادگار عمر بود/ بس به این یادگاری داشت

یکی از جاهای جالبی که خاقتانی در بیان عواطفش ابتکار دارد، جایی است که پسرش مریمض

شده است، خاقتانی شعر را از زبان پسرش بیان می‌کند:

من هم چاره بودم هم سی روزه شدم/ نه شما شمع من و مهر شماید همه

گر به سی روز و شب همدم آید مهر/ سی شب است من به قدر تدبیر جایاید همه

پدم و مادرم از پای فانداد/ غم به پندم زدیم/ دم کاهل وفاقید همه

بلدودی ای پدر و مادرم از من بلردود/ که شدم قافای و در دام فنادید همه

کمالا عواطف خانوادگی را از زبان بیعبار احساس می‌کند. خاقتانی در صورتک رسمی نمی‌زند.

شاید الفاظ زیادی را در علوم مختلف در شعرش به کار می‌برد، شاید این ازم علم است؛ اما به محض اینکه از پُل لفظ عبور کردید در رگ عاطفه خاقتانی همنوایی را حس می‌کنید.

کتاب «مصباح‌الهدی و سفینه‌النجاه»

مجموعه‌ای است روشنگر و آموزنده از بیانات مرجع عاقل‌درد تشیع، حضرت آیت‌الله‌عظمی‌حسین وحید خراسانی که از سال۱۳۷۴ تا۱۳۹۳ به مناسبت آیت‌امام مرجع عزاداری حضرت آیت‌الله‌الحسین^{۱۲} ایراد شده است. این مجلس عبادت‌ها در مسجد اعظم قم برگزار شده و غالب مخاطبان آن، فضلا و اندیشمندان حوزه بوده‌اند؛ لذا در خطبه‌ای موارد مطرح گشته‌اند متناسب با چنین مخاطبانی است.

این مجموعه شامل دو جلد مستقل گالینگور می‌شود که به همت انتشارات مدرسه امام باقرالعلوم^{۱۳} و منتشر شده است. در انتهای هر جلد فهرست آیات، روایات و منابع آمده است. ضمناً در انتهای هر مجلس بی‌نوشته‌های مفصلی از روایات مربوط به همان بحث آمده که در حقیقت مستندات متنوع متن سخنرانی هستند و از جنبه‌های گوناگون بسیار آموزنده، خواندنی و قابل استفاده است.

محتوای مجالس جلد اول

این مجلد حاوی بیست و هفت مجلس می‌شود که در ۵۶۰ صفحه به شرح زیر تنظیم و تدوین است:

۱. **لرزدین اظله عرش و گریه جمیع خلایق:**

مجلس اول به نوعی درآمدی است بر زیارتی که امام صادق^{۱۴} به یونس بن طیلبان آموختند و از جمله در آن عبارتی فرمودند که مجلس نخست به شرح آن گذشت: جملهٔ **«اَشْهَدُ اَنْ مَدَّكَ سَكَنُ قِيَمَةِ الْعَالَمِ»** و بیان مسکن خون امام حسین^{۱۵}.

۲. **غیبت حقیقت محمدیه و حقیقت حسینیه:**

در مجلس دوم با استناد به روایت مشهور **«حسین مَنی و اَنَا من حسین»** خطاب به علمای عامه درباره امامت استدلال شده است. سپس با اشاره به این حقیقت که همه‌الشمه^{۱۶}،نور واحمدان، حقیقت محمدیه^{۱۷} را عین حقیقت حسینیه دانسته‌اند.

۳. **ترتیب امام حسین^{۱۸}:**

مرجع عاقل‌درد تشیع در مجلس سوم ضمن بیان اجر میلغان و دست‌اندرکاران اقامه مجالسی به خواص تربت کربلا اشاره کرده و با استناد به روایات، ترتیب امام حسین^{۱۹} را شفای هر دردی و سجده سر بر آن موجب نورشدن طبقات هفتگانه زمین دانسته‌اند. در ادامه به بیان تربت قبض تکبیر پرداخته‌اند.

۴. **شناخت عاشورا و دوازده مرتبه معرفت و توحید:**

حضرت آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس چهارم و پنجم با استناد به روایت **«لَا فَمَن هَدَاهُ و ارشده و عَمَّه رشمتنا کان معنا فی الرقیق الاعلیٰ»** بر شناخت عاشورا و بهرپرداری از این روز تأکید کرده‌اند. سپس با استناد به «حدیث لوح»، به بیان مقام حضرت سیدالشهدا^{۲۰} ارتباط عاشورا با خدا، دنیا و امام زمان^{۲۱} پرداخته و برخی از وظایف میلغان را یادآوری کرده‌اند. در ادغام برخی عبارات **«دعای عرفه»** در شرح داده و در پایان از مسئولان و خواستگان که با توجه به تقارن عاشورا با عید نوروز در آن سال، شأن این مأمم عظمی را حفظ کنند و یکپارچه عزادار حضرت اباعبدالله^{۲۲}الحسین^{۲۳} باشند.

۵. **درجه مختص به اباعبدالله^{۲۴}:**

۶. **و اکسیر وجود امام حسین^{۲۵}:**

در مجلس ششم با همت و با استناد به «آیه نغرا» و سایر آیات قرآن، به بیان و توضیح تفقه در دین و اوزار پرداخته، انذار را نشان بخت دانسته‌اند. در این مجلس حضرت سیدالشهدا^{۲۶} را سبیل‌ال اعظم معرف کرده و یادآور شده‌اند: زیارت حضرت سیدالشهدا^{۲۷} برابر با سی حقه مبروره مقبوله (وکیل به رسول خداست^{۲۸}). در پایان نیز دولت‌حقه حضرت ولی عصر^{۲۹} را میوه نازل عاشورا خوانده‌اند.

۸. **علم امام حسین^{۳۰}: عین علم پیامبر^{۳۱}:**

بیان احکام دین، دفع شبهات، تربیت استعدادها، احیای نفوس در مناطق محروم، بیان حقیقت نماز، آشنایی با امام زمان(عج) و هدایت گمراهان، از وظایف اصلی میلغان است و آنان باید از فرصت محرم به‌خوبی استفاده کنند

«من» خاقتانی کمالا در شعر او حضور دارد

و جایگاه مندرین اشاره کرده و با استناد به روایات، علم امام حسین^{۱۲} را عین علم پیامبر اکرم^{۱۳} دانسته‌اند. با ذکر مصائب امام حسین^{۱۴} مجلس را به پایان برده‌اند.

۴.توحید و نبوت و امامت مرهون خون سیدالشهدا^{۱۵}:

آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس نهم، علماً و میلغان را به آمادگی برای تبلیغ در ماه محرم و غنیمت شمردن این فرصت سفارش کرده و با استناد به این فرصت، مقام قبیله‌ی را که در هدایت ایام‌المحمد^{۱۶}،یکوشد، از یک میلیون در عاید و یک میلیون زن عابدیه برتر دانسته‌اند. در آخر مجلس بیان‌های حضرت سیدالشهدا^{۱۷}، توحید، نبوت و امامت را مرهون خون آن حضرت معرفی کرده‌اند.

۱۰- **آبیاری درخت معرفت و عبادت با خون امام حسین^{۱۸}:**

در مجلس دهم تذکراتی درباره ارزش گوهر عمر، فراتر بود عظمت و معرفت امام حسین^{۱۹} از درک همه بزرگان، و مقام زائر و عزادار حضرت سیدالشهدا^{۲۰} بیان شده است. اما در کنار دانستن جایگاه چشم آیت‌الله بروجردی، اخلاص در دستگاه حضرت سیدالشهدا^{۲۱} را یکی از شرایط شایتم در دفتر عزاداران عنوان کرده؛ و در پایان برای درک اهمیت دسته‌های عزاداری و رعایت شئون عزاداری تذکراتی داده‌اند.

۱۱- **اشرار آفتاب اباعبدالله^{۲۲}:**

در مجلس ایزدهم مطرح می‌شود در مورد «انذار» مطرح کرده و با استناد به قرآن مجید، این مقام را غایت و نمره تفقه در دین شمرده است. از این‌جا نتیجه انذار در احیان فردا دانسته و یادآوری

می‌کنند که احیای قلوب مستلزم سه امر است. اول: وحی که محل تنفس عقل است؛ دوم: آب حیات که دریاها را در نفوس زنده کند و بر اساس روایات این آب، «حجه این الحسن العسکری^{۲۳}» است. سوم: نبوتی که باید بتابد و ادامه حیات ودرستی به تأیید نور است و آن نور حضرت سیدالشهداست^{۲۴} که از «ظلمات ارض» تا «سموات علّاه» را فرا گرفته است.

۱۲.شمار حسینیه:

آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس دوازدهم ضمن بحث علمی در مورد شعائر حسینیه، توصیه‌هایی نیز در این زمینه کرده و با بیان روایتی، ائمه^{۲۵} را آیات، روایات و منابع آمده است. به این ترتیب در انتهای هر مجلس بی‌نوشته‌های مفصلی از روایات مربوط به همان بحث آمده که در حقیقت مستندات متنوع متن سخنرانی هستند و از جنبه‌های گوناگون بسیار آموزنده، خواندنی و قابل استفاده است.

محتوای مجالس جلد دوم

این مجلد حاوی بیست و هفت مجلس می‌شود که در ۵۶۰ صفحه به شرح زیر تنظیم و تدوین است:

۱. **لرزدین اظله عرش و گریه جمیع خلایق:**

مجلس اول به نوعی درآمدی است بر زیارتی که امام صادق^{۲۶} به یونس بن طیلبان آموختند و از جمله در آن عبارتی فرمودند که مجلس نخست به شرح آن گذشت: جملهٔ **«اَشْهَدُ اَنْ مَدَّكَ سَكَنُ قِيَمَةِ الْعَالَمِ»** و بیان مسکن خون امام حسین^{۲۷}.

۲. **غیبت حقیقت محمدیه و حقیقت حسینیه:**

در مجلس دوم با استناد به روایت مشهور **«حسین مَنی و اَنَا من حسین»** خطاب به علمای عامه درباره امامت استدلال شده است. سپس با اشاره به این حقیقت که همه‌الشمه^{۲۸}،نور واحمدان، حقیقت محمدیه^{۲۹} را عین حقیقت حسینیه دانسته‌اند.

۳. **ترتیب امام حسین^{۳۰}:**

مرجع عاقل‌درد تشیع در مجلس سوم ضمن بیان اجر میلغان و دست‌اندرکاران اقامه مجالسی به خواص تربت کربلا اشاره کرده و با استناد به روایات، ترتیب امام حسین^{۳۱} را شفای هر دردی و سجده سر بر آن موجب نورشدن طبقات هفتگانه زمین دانسته‌اند. در ادامه به بیان تربت قبض تکبیر پرداخته‌اند.

۴. **شناخت عاشورا و دوازده مرتبه معرفت و توحید:**

حضرت آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس چهارم و پنجم با استناد به روایت **«لَا فَمَن هَدَاهُ و ارشده و عَمَّه رشمتنا کان معنا فی الرقیق الاعلیٰ»** بر شناخت عاشورا و بهرپرداری از این روز تأکید کرده‌اند. سپس با استناد به «حدیث لوح»، به بیان مقام حضرت سیدالشهدا^{۳۲} ارتباط عاشورا با خدا، دنیا و امام زمان^{۳۳} پرداخته و برخی از وظایف میلغان را یادآوری کرده‌اند. در ادغام برخی عبارات **«دعای عرفه»** در شرح داده و در پایان از مسئولان و خواستگان که با توجه به تقارن عاشورا با عید نوروز در آن سال، شأن این مأمم عظمی را حفظ کنند و یکپارچه عزادار حضرت اباعبدالله^{۳۴}الحسین^{۳۵} باشند.

۵. **درجه مختص به اباعبدالله^{۳۶}:**

۶. **و اکسیر وجود امام حسین^{۳۷}:**

در مجلس ششم با همت و با استناد به «آیه نغرا» و سایر آیات قرآن، به بیان و توضیح تفقه در دین و اوزار پرداخته، انذار را نشان بخت دانسته‌اند. در این مجلس حضرت سیدالشهدا^{۳۸} را سبیل‌ال اعظم معرف کرده و یادآور شده‌اند: زیارت حضرت سیدالشهدا^{۳۹} برابر با سی حقه مبروره مقبوله (وکیل به رسول خداست^{۴۰}). در پایان نیز دولت‌حقه حضرت ولی عصر^{۴۱} را میوه نازل عاشورا خوانده‌اند.

۱۴- **مصباح هدایت، کشتی نجات:**

آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس چهاردهم ضمن بیان و توضیح شروح بودن عزاداری، به توضیح این مطلب پرداخته‌اند که حاصل بعثت انبیا و نزول کتب بسته به حرکت سیدالشهداست^{۴۲} و هدف دشمن، سست کردن شعائر حسینیه است.

در ادامه توصیه امام رضا^{۴۳} به این شرح درباره گریه بر امام حسین^{۴۴} را می‌بینیم: سفارش به برگزاری مراسم اربعین و تکمیل ایام‌المحمد^{۴۵}، زیارت اربعین

را بر پایه روایت از علامات مؤمن و برشمردن و بر اهمیت دعای عهد و سوره توحید تأکید کرده و در ادامه به ضرورت معرفت امام حسن مجتبی^{۴۶} تأکید کردند، و زیارت امام رضا^{۴۷} را همان زیارت پیامبر^{۴۸}، شمرده، شهادت خاتم‌الانبیاء^{۴۹} را فوق همه این مهت‌ها و شهادت قلب عالم وجود معرفی کردند.

ایشان بیان احکام، دفع شبهات، تربیت استعدادها، احیای نفوس در مناطق محروم، بیان حقیقت نماز، آشنایی با امام زمان^{۵۰} و مراقبت در محیطی که راه عمام هستند، از وظایف میلغان برشمردند.

ازرش گوهر عمر، فراتر بود عظمت و معرفت امام حسین^{۵۱} از درک همه بزرگان، و مقام زائر و عزادار حضرت سیدالشهدا^{۵۲} بیان شده است. اما در کنار دانستن جایگاه چشم آیت‌الله بروجردی، اخلاص در دستگاه حضرت سیدالشهدا^{۵۳} را یکی از شرایط شایتم در دفتر عزاداران عنوان کرده؛ و در پایان برای درک اهمیت دسته‌های عزاداری و رعایت شئون عزاداری تذکراتی داده‌اند.

۱۶- **زیارت امام حسین^{۵۴}، زیارت خدا:**

حضرت آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس شانزدهم، هدایت نفوس را با استناد به آیه «نغرا» و توضیح آیت‌الله بروجردی، اخلاص در دستگاه حضرت سیدالشهدا^{۵۵} را یکی از شرایط شایتم در دفتر عزاداران عنوان کرده؛ و در پایان برای درک اهمیت دسته‌های عزاداری و رعایت شئون عزاداری تذکراتی داده‌اند.

۱۷- **آب دل خون دل:**

آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس بیست و چهارم مرتب اول تبلیغ را تقوا و تصفیه درون بیان کردند. سپس گفتارهایی از صاحب امام حسین^{۵۶} و آب دل خون دل در سیدالشهدا^{۵۷} را یادآور شده و این زمینه به توضیح و شرح پرداختند، و این اشاره به داستان غلام امام حسین^{۵۸} را

نظرها و اندیشه‌ها

۱۷- **ختم قضیه مباحله به نَفَس سیدالشهدا^{۵۹}:**
در مجلس هفدهم ضمن بیان برخی حوادث پس از واقعه کربلا، بحث به سوی خدا با بیان نعمت‌های خدا را از وظایف میلغان دانستند و مطالبی ارزشمند در خصوص اهمیت نماز و قرآن و وجود مقدس امام زمان^{۶۰} بیان کرده و یکی از وظایف میلغان و مردم را هدیه کردن ثواب اعمال مسطح گشته است.

۲۵- **پناه فطرس ملک:**
آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس بیست و پنجم جهت آماده شدن برای اربعین امام حسین^{۶۱}، سخنانی ایراد کردند و با خواندن بخشهایی از «دعای عهد»، به شرح و توضیح آن پرداخته و متعلق «باب الله» و بیوت خدا دانسته است. به یاری اهل بیت و قلب و زبان و دست دانسته و در این خصوص روایاتی را بیان کردند. ایشان بر لزوم مقابله با

هر باز بودن این راه تأکید کرده به شرح روایت **احببنی الی خلقی و حبیب خلقی الی»** پرداختند. سپس مناقشه در گریه، نوحه‌سرای و سینه‌زنی را از بزرگترین علایم غضب خدا دانستند و گفتند: «آنچه این مللکت را حفظ می‌کند، فقط ارزشمند در خصوص اهمیت نماز و قرآن و وجود مقدس امام زمان^{۶۲} بیان کرده و یکی از وظایف میلغان و مردم را هدیه کردن ثواب اعمال مسطح گشته است.

۲۵- **پناه فطرس ملک:**
آیت‌الله وحید خراسانی در مجلس بیست و پنجم جهت آماده شدن برای اربعین امام حسین^{۶۱}، سخنانی ایراد کردند و با خواندن بخشهایی از «دعای عهد»، به شرح و توضیح آن پرداخته و متعلق «باب الله» و بیوت خدا دانسته است. به یاری اهل بیت و قلب و زبان و دست دانسته و در این خصوص روایاتی را بیان کردند. ایشان بر لزوم مقابله با

۶. **امام حسین^{۶۳} پرچمدار توحید در محبت:**
حضرت آیت‌الله‌العلمی وحید خراسانی امام حسین^{۶۴} را پرچمدار توحید در محبت می‌دانند و به بررسی مراتب توحید در مجلس ششم پرداختند. ایشان در ادامه با توجه به «دعای عرفه» از معرفه‌الله بالله سخن گفتند و در پایان به سپردن موارث به امام سجاد^{۶۵} و عظمت زینب کبری^{۶۶} اشاره کردند.

۷. **اباعبدالله^{۶۷} الحسین^{۶۸}: اکسیر عالم وجود:**

مجلس هفتم با تفسیر آیه۵ از سوره مبارکه که شرح آن آمده است، در مورد مجلس استدلالی بر معاد نیز آمده و به عظمت وجود مقدس امیرالمؤمنین^{۶۹} نیز پرداخته شده است. ایشان در پایان امام حسین^{۷۰} را اکسیر عالم وجود دانسته و این مطلب را مورد کتدوکالو قرار دادند.

۸. **قبولی اعمال در پرتو نور سیدالشهدا^{۷۱}:**

مرجع عاقل‌درد تشیع در مجلس هشتم قبولی اعمال را در پرتو نور سیدالشهدا^{۷۲} برشمردند و با مقدمه‌ای از عقل و وظایف مردم در قبال عقل آغاز کردند و در ادامه به موضوع مادری‌های پرداختند و ضمن آوردن روایت معاذ، گناهانی را که موجب رد شدن اعمال می‌شوند برشمردند. در پایان به قبولی اعمال یا سجده بر تربت سیدالشهدا^{۷۳} اشاره کرد و حکایاتی را نقل نمودند.

۹. **اتقلاب ناگهانی نظام وجود در عاشورا:**

حضرت آیت‌الله وحید در مجلس ششم با تفسیر آیه۵ از سوره مبارکه که شرح آن آمده است، در مورد مجلس استدلالی بر معاد نیز آمده و به عظمت وجود مقدس امیرالمؤمنین^{۷۴} نیز پرداخته شده است. ایشان در پایان امام حسین^{۷۵} را اکسیر عالم وجود دانسته و این مطلب را مورد کتدوکالو قرار دادند.

۱۹- **مزلت قرب‌بنی‌هاشم^{۷۶}:**
در مجلس نوزدهم ضمن تفسیر آیه شریفه **«الَّذین یبلغون رسالات الله»** سخنانی را در باره عظمت و مصیبت حضرت سیدالشهدا^{۷۷} ایراد نمودند و در این خصوص، حدیث «رفاعة» را در نقل کرده و در تفسیر سوره فجر که در آن مجلس معنی آن مجلس به مقام و منزلت حضرت قرب‌بنی‌هاشم^{۷۸} پرداخته، از امام سجاد^{۷۹} روایت کردند که: **«إِن اللّٰهَ یبذل عرشه لربّک و تعالی منزله یغیبه بها جمیع الشّهاده يوم القیامه»**.

در ادامه به کسانی که می‌خواهند نقش قرب بنی‌هاشم را در صورت هنرپیشه‌ها بیآورند، اعتراض شجاعی از جوانان خواستند تا سود

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده (نوبت‌اول)

شرکت تعاونی اعتبار کارکنان گروه صنعتی ایران خودرو

بدینوسیله از کلیه اعضای محترم تعاونی دعوت می‌شود تا در جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده (نوبت اول) شرکت تعاونی که رأس ساعت ۱۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۱ در محل تهران بلوار انشرفنی اصفهانی، ابتدای خیابان جلال آل احمد پلاک ۴۵۱ تشکیل می‌گردد حضور به‌هم رسانند.

دستور جلسه:

– تصمیم‌گیری در خصوص واگذاری مانده سهام شرکت تعاونی در شرکت سرمایه‌گذاری سلیم.

تذکر:

آن دسته‌از اعضای تعاونی که نمی‌توانند در جلسه مجمع عمومی شرکت نمایند و قصد تفویض وکالت به عضو دیگر جهت شرکت در جلسه مجمع را دارند، می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی لغایت یک روز قبل از برگزاری مجمع در ساعات اداری و به همراه وکیل منتخب در محل دفتر تعاونی به نشانی فوق‌الذکر حاضر و نسبت به تکمیل و امضای فرم وکالتنامه اقدام نمایند. ضمناً به اطلاع می‌رساند که به موجب ماده ۱۹ آئین‌نامه نحوه تشکیل مجامع عمومی تعداد آراء و کالتهی هر عضو حداکثر سه‌ رأی و هر شخص غیر عضو تنها یک رأی خواهد بود.

هیأت مدیره

آگهی تغییرات شرکت داروسازی کوثر سهامی عام به شماره ثبت ۱۸۳۲۱ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۶۳۳۲۰۲

به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ تصویبات ذیل اتخاذ شد آقای سید علیرضا مجدجاری یا کتلی، ۰۰۷۱۳۴۴۴۷۰ به جای آقای مسعود عبدالکریمی به نمایندگی از شرکت اعلا نیرو به ثبت این سند تصویبات تغییر نماینده شخص حقوقی هیئت مدیره انتخاب شده توسط متقاضی در سوابق الکترونیک شخصیت حقوقی مرسوم ثبت و در پایگاه آگهی‌های سازمان ثبت اسناد واملاک کشور ۰۸۶۷-۱۵۰۴۲۴۲۷۹۱۵-۱ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات تجاری تهران

اصلاحیه

بانک ملت bank mellat پیرو درج آگهی منقاصه عمومی ۹۵/۱۲۸ (دو مر غله ای) مورخ ۹۵/۷/۱۷ اداره کل مهندسی ساختمان – اداره معاملات ساختمانی یک دستگاه UPS۲۲۰ KVA با مارک ABB/Novawe conceptpower در محل تهران بلوار انشرفنی می باشد

اداره کل مهندسی ساختمان – اداره معاملات ساختمانی

((فراخوان منقاصه عمومی شماره ۹۵/۰۱۰)) (دو مر غله ای – نوبت اول))

۱) **منقاصه گزارش:** شرکت مدیریت تولید برق منظر قائم.
۲) **موضوع منقاصه:** خرید و تحویل مقدار ۲۵۰۰۰۰ کیلوگرم کلروفریک مایع ۲± ۴۰/ و ۱۵۰۰۰۰ کیلوگرم آب زاول
۳) **محل دریافت و تسليم اسناد:** اداره تدارکات داخلی و قرار داه‌ها، به نشانی: استان البرز، شهرستان کرج، کیلومتر ۷ جاده ملارد، روبروی شهر داری منطقه سه.
۴) **سپرده شرکت در منقاصه:** مبلغ ۲۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال (سیزده میلیون و ششصد هزار تومان) به صورت نقد یا ضمانت نامه بانکی.
۵) **مدارک لازم جهت دریافت اسناد:** معرفی نامه، فیش هزینه خرید اسناد بمبلغ ۲۱۸۰۰۰۰ ریال (بیست و یک هزار و هشتصد تومان) (با احتساب ۹/ مالیات ارزش افزوده) به حساب جاری شماره ۰۱۲۶۹۱۹۹۱۵ نزد بانک تجارت شعبه فلکه سوم فردیس باجه نیروگاه.
۶) **مهلت خرید اسناد:** از تاریخ درج آگهی به مدت یک هفته (خرید اسناد فقط بصورت حضوری امکانپذیر میباشد).
۷) **ایام خرید:** تمام روز های هفته از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۲ ظهر.
۸) **هزینه چاپ آگهی:** کلیه هزینه های مربوط به چاپ و نشر آگهی به عهده برنده منقاصه می باشد که پس از عقد قرارداد از اولین صورت وضعیت پیمانکار کسر خواهد گردید و ضرورت دارد پیمانکار در پیشنهاد خود هزینه مزبور را مدنظر قرار دهد.
تکات مهم
– نیروگاه در قبول یارد پیشنهادها مختار است.
– منقاصه گزارش (نیروگاه) اختیار دارد کالای موضوع منقاصه را تفکیک و قرارداد را یادو فروشنده منعقد نماید.
– پیشنهادهای فاقد سپرده و یا کمتر از میزان مقرر، مخدوش، مبهم و مشروط مردود است.
– مبلغ واریزی (۲۱۸۰۰۰۰ ریال) بعنوان هزینه های تهیه اسناد منقاصه و مالیات ارزش افزوده بوده و به هیچ عنوان مسترد نخواهد شد.
در صورت هر گونه ابهام و یا سوال فنی با شماره تلفن ۰۲۶-۳۳۶۰۰۷۶۱۱ (امور بازرگانی) تماس حاصل فرمائید.
<< **شرکت مدیریت تولید برق منظر قائم >>**

توضیح و تصحیح

بدینوسیله به اطلاع می‌رسانند در آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده شرکت قاسم ایران (سهامی عام) که در تاریخ شنبه ۱۷ مهرماه ۱۳۹۵ در صفحه ۷ به شماره نشریه ۲۶۵۵۶ روزنامه اطلاعات درج گردیده، بندج (تعیین روزنامه کثیرالانتشار) از قلم افتاده که ضمن پوزش تصحیح می‌گردد.
هیئت مدیره شرکت قاسم ایران (سهامی عام)

آگهی تشکیل مجمع عمومی عادی انجمن نانو فناوری ایران

چهاردهمین نشست مجمع عمومی انجمن نانو فناوری ایران در روز پنجشنبه ۱۳۹۵/۰۸/۲۰ از ساعت ۹ الی ۱۲ به آدرس: تهران، خیابان شهید دکتر متح، دانشگاه خوارزمی، ساختمان سمیه تشکیل می‌گردد. بر این اساس ا کلیه اعضای پیوسته انجمن نانو فناوری ایران جهت حضور در این نشست دعوت به عمل می‌آید.
هیأت مدیره انجمن نانو فناوری ایران

آگهی مزایده

شرکت کارخانجات کاشی و سرامیک سعدی در نظر دارد نسبت به فروش دو واحد آپارتمان ۱۳۵ و ۱۹۰ متری واقع در مشهد با مشخصات ذیل اقدام نماید. لذا داوطلبین می‌توانند جهت کسب اطلاعات و دریافت برگه شرایط با شماره تلفنهای ۰۲۱-۳۳۹۰۲۱۳۲ و ۰۲۱-۳۳۹۰۲۱۳۳، واحد حقوقی تهران تماس حاصل فرمایند.

آدرس : مشهد ـ بلوار سجاد ـ خیابان بهار

مشخصات: طبقه اول، شامل پارکینگ، آسانسور، کلید خورده، فول امکانات.

شرکت کاشی و سرامیک سعدی

یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵

یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵ - ۷ محرم ۱۴۳۸ - ۹ اکتبر ۲۰۱۶ - سال نویدویکم - شماره ۲۶۵۵۷

اطلاعیه

پیرو صورتجلسه شماره ۱۳۳۷/۰۲/۹۵/۱ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۳ شرکت سرمایه‌گذاری ایرانگردی و جهانگردی به اطلاع می‌رساند، از تاریخ مذکور

«بن سقر»

شرکت سسر مایه‌گذاری ایرانگردی و جهانگردی از درجه اعتبار ساقط شده و ارزش دیگری ندارد.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه

کشثیرانی جمهوری اسلامی ایران(شرکت سهامی عام)

شماره ثبت ۱۱۶۷۰ و شناسه ملی ۱۰۸۶۱۶۲۹۰۱۱

برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۰۳/۳۱

بدین وسیله از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده / نمایندگان قانونی اشخاص حقوقی دعوت می‌شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در رأس ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۹ در محل تهران، خیابان پاسداران، تقاطع خیابان شهید لواسانی (فرمانیه)، خیابان نارنجستان هشتم پلاک ۱ تشکیل می‌گردد، حضور به هم رسانید.

دستور جلسه:

- استماع گزارش فعالیت هیأت مدیره برای سال منتهی به ۱۳۹۵/۰۳/۳۱
- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۰۳/۳۱
- بررسی و تصویب صورتهای مالی
- انتخاب بازرس قانونی برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۶/۰۳/۳۱
- سایر مواردی که رسیدگی به آنها در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

یادآوری:

با توجه به الزامات قانونی ابلاغی از سوی اداره ثبت شرکت‌ها همه را داشتن اصل و کپی کارت ملی برای اشخاص حقیقی و نامه نمایندگی و کپی کارت ملی و شناسنامه برای نمایندگان اشخاص حقوقی جهت حضور در مجمع الزامی است. ضمناً صاحبان سهام می‌توانند از ده روز قبل از برگزاری مجمع در خصوص اطلاعات مالی به سایت بورس مرا جعه نمایند.

هیأت مدیره

شرکت سهامی بیمه ایران

صورت سود و زیان تلفیقی

سال مالی منتهی به ۱۲۹سفند ۱۳۹۴

یادداشت	سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۳
	میلیون ریال	میلیون ریال
حق بیمه صادره	۹۳,۳۸۹,۴۳۵	۸۶,۴۴۴,۲۲۹
کاهش (افزایش) ذخایر حق بیمه	(۸,۳۱۹,۷۸۷)	(۸,۸۸۴,۷۵۰)
درآمد حق بیمه	۸۵,۰۶۹,۶۴۸	۷۷,۵۵۹,۴۷۹
حق بیمه انکائی واگذاری	(۱۵,۷۷۰,۳۳۶)	(۱۹,۱۲۸,۷۰۵)
افزایش (کاهش) ذخایر حق بیمه انکائی واگذاری	(۲,۴۹۲,۲۳۲)	۳,۲۵۴,۳۸۳
هزینه حق بیمه انکائی واگذاری	(۱۸,۲۶۲,۵۶۸)	(۱۵,۸۷۴,۳۲۲)
درآمد حق بیمه سهم نگهداری	۶۶,۸۰۷,۰۸۰	۶۱,۶۸۵,۱۵۷
خسارت پرداختی	(۶,۲۷۱,۸۷۱)	(۶۱,۰۷۷,۹۱۲)
کاهش (افزایش) ذخایر خسارت	۲,۴۵۱,۵۳۹	(۱۰,۹۸۸,۲۸۱)
هزینه خسارت	(۶۳,۸۲۰,۳۳۲)	(۷۲,۰۶۶,۱۹۳)
خسارت دریافتی از بیمه گران انکائی	۱۳,۰۹۳,۴۷۶	۱۳,۹۱۴,۱۱۳
افزایش ذخیره خسارت معوق بیمه انکائی واگذاری	۱۰,۳۲۵	۲,۰۸۸,۳۶۲
خسارت سهم بیمه گران انکائی	۱۳,۱۰۳,۸۰۱	۱۶,۰۰۲,۴۷۵
هزینه خسارت سهم نگهداری	(۵,۰۷۱۶,۵۳۱)	(۵۶,۰۶۳,۷۱۸)

هزینه کارمزد و کارمزد منافع	۳۴	(۶,۹۹۷,۹۶۳)	(۶۸,۰۷۸۵۱)
درآمد کارمزد و کارمزد منافع انکائی	۳۵	۱,۹۲۷,۱۱۸	۱,۶۲۸,۲۸۱
هزینه کارمزد و کارمزد منافع سهم نگهداری		(۵,۰۷۰,۸۴۵)	(۵,۱۷۹,۵۷۰)
افزایش سایر ذخایر فنی	۲۰	(۲,۱۹۰,۵۷۲)	(۱,۸۷۹,۸۲۰)
هزینه سهم صندوق تأمین خسارت های بدنی	۳۶	(۱,۵۷۰,۶۳۴)	(۱,۵۸۹,۷۹۷)
هرینه بند(ب) ماده۳۷قانون بر نامه پنجم (سهم شرکت)	۳۷	(۳,۵۱۷,۰۹۸)	(۳,۲۵۸,۰۴۱)
هزینه بند(د) تبصره ۱۴قانون بودجه سال ۹۴(سهم شرکت)	۳۷	(۸۸۳,۵۹۵)	(۷۹۳,۹۱۸)
سایر درآمدها و هزینه های بیمه ای	۳۷	(۱,۴۲۶,۱۵۶)	(۱۲۸,۳۱۹)

خالص سایر هزینه های بیمه ای	(۹,۵۸۸,۰۵۵)	(۷,۶۴۹,۸۹۵)
درآمد سرمایه گذاری از محل ذخایر فنی	۳۸	۳,۰۷۱,۸۱۸
سود ناخالص فعالیت بیمه ای		۴,۵۰۳,۴۶۷
درآمد سرمایه گذاری از محل سایر منابع	۳۸	۱,۰۳۵,۹۰۵
هزینه های اداری و عمومی	۳۹	(۴,۵۶۸,۹۷۵)
سود (زیان) عملیاتی		۹۷۰,۳۹۷
سایر درآمدها و هزینه های غیر بیمه ای	۴۰	۲۴۶,۵۸۴
کمک بلاعوض به صندوق بازنشستگی	۴۱	(۶۷,۱۸۸)
سود (زیان) خالص قبل از کسر مالیات		۱,۱۴۹,۷۹۳
مالیات		(۸۵۴)
سود (زیان) تسعیر –لندن		(۶,۸۶۴)
سود (زیان) خالص		۱,۱۴۲,۰۷۵
سهم اقلیت از سود (زیان) خالص		(۴۸)
سود (زیان) خالص قابل انتساب به صاحبان سهام شرکت اصلی		۱,۱۴۲,۱۲۳

یادداشت های توضیحی، بخش جدایی ناپذیر صورت های مالی است.

شرکت سهامی بیمه ایران

ترازنامه تلفیقی

در تاریخ ۱۲۹سفند ۱۳۹۴

یادداشت	۱۳۹۴/۱۲/۲۹	۱۳۹۳/۱۲/۲۹
	میلیون ریال	میلیون ریال
۱۵	۴,۲۸۳,۰۰۰	۵,۴۴۴,۷۷۸
۱۶	۱۷,۱۵۹,۵۶۵	۱۵,۷۴۵,۸۸۸
۱۷	۳,۴۱۱,۵۶۰	۳,۵۲۶,۳۶۱
۱۸	۵۴,۷۲۱,۴۴۴	۴۶,۴۰۱,۶۵۷
۱۹	۲۶,۴۰۸,۶۹۴	۲۴,۲۵۵,۵۶۵
۱۹	۹۸۸,۱۴۰	۵,۵۸۷,۲۴۱
۲۰	۹,۹۲۸,۲۱۷	۷,۷۳۷,۶۴۵
۲۱	۴۷۰,۲۰۴	۳۵۱,۱۴۷
۲۲	۱,۴۸۵,۷۱۱	۱,۱۴۸,۹۱۱
جمع بدهی ها	۱۱۸,۸۵۶,۵۳۵	۱۱۰,۱۹۹,۱۹۳
حقوق صاحبان سهام:		
۲۳	۳۴,۲۴۱,۰۰۰	۳,۸۹۵,۶۱۲
۲۴	۷۰,۷۹۸	۳۰,۴۰۲,۴۲۳
۲۵	۹۱۶,۵۵۸	۸۷۱,۶۲۶
۲۶	۹۴۴,۸۲۴	۷۹۲,۷۹۴
۲۷	۴,۴۹۱,۹۳۶	۴,۲۶۲,۸۸۳
۲۸	۹۹۵,۷۲۹	۹۶۲,۶۵۷
زبان انباشته	(۳۱,۳۷۵,۸۲۴)	(۳۱,۹۴۱,۶۶۵)
جمع حقوق صاحبان سهام شرکت اصلی	۱۰,۲۸۵,۰۲۱	۹,۲۴۶,۳۳۰
۲۹	۳,۲۲۴	۳,۰۸۵
جمع حقوق صاحبان سهام	۱۰,۲۸۸,۲۴۵	۹,۲۴۹,۴۱۵
جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام	۱۲۹,۱۴۴,۷۸۰	۱۱۹,۴۴۸,۶۰۸

یادداشت های توضیحی، بخش جدایی ناپذیر صورت های مالی است.

شرکت سهامی بیمه ایران

صورت سود و زیان تلفیقی

سال مالی منتهی به ۱۲۹سفند ۱۳۹۴

گردش حساب زیان انباشته تلفیقی

یادداشت	سال ۱۳۹۴	سال ۱۳۹۳
	میلیون ریال	میلیون ریال
۱,۱۴۲,۰۷۵		(۷,۸۹۹,۳۹۳)
(۱۵,۲۷۵,۴۵۲)		(۱۵,۷۸۹,۳۳۲)
(۱۶,۶۶۶,۲۶۸)		(۷,۷۱۷,۹۸۶)
(۳۱,۹۴۱,۷۲۰)		(۲۳,۵۰۷,۳۱۸)
(۹۰,۰۰۰)		(۳۰,۰۴۹۹۹)
(۳۲,۰۳۱,۷۲۰)		(۲۳,۸۰۷,۸۱۷)
(۳۰,۸۸۹,۶۶۵)		(۳۱,۷۰۷,۲۱۰)
(۴۸۶,۲۸۲)		(۲۳۴,۵۱۰)
(۳۱,۳۷۵,۹۲۷)		(۳۱,۹۴۱,۷۲۰)
(۱۰۳)		(۵۵)
(۳۱,۳۷۵,۸۲۴)		(۳۱,۹۴۱,۶۶۵)

یادداشت های توضیحی، بخش جدایی ناپذیر صورت های مالی است.

ژان پایازه در سال ۱۹۲۵ به فرآیند قصه ساختن کودکان ۴ تا ۱۲ ساله از روی دو تصویر عکاسدمند شلد: «به این دوتا تصویر خوب نگاه کن. هر دو یک قصه را تعریف می‌کنند. اولی شروع قصه است و دومی پایان قصه خوب نگاه کنن و آن را برابم تعریف کن.» کودکی که این آزمون را انجام می‌دهند برای ایجاد ارتباط بین دو تصویر با مشکلات فراوانی مواجه می‌شوند. این در حالی است که شخصیت‌های قصه در هر دو تصویر به‌صورت واضح حضور دارند و روابط آشکاری بین دو موقعیت وجود دارد که تجسم آن‌ها بسیار ساده است. تا سن ۸ سالگی، همه کودکان «علی‌رغم این که به آن‌ها گفته می‌شود که تصویر مربوط به یک داستان است- قادر به تشخیص شخصیت‌های مشترک در آن‌ها نیستند. از سن ۸ سالگی به بعد است که کودکان به‌تدریج به رابطه بین دو تصویر پی می‌برند. ژان پایازه از این مشاهدات نتیجه می‌گیرد که تاراتی در شناسایی شخصیت‌هایی که در تصاویر مشترک هستند به مشکلی بسیار عمومی نزد کودکان می‌گردد که می‌توان آن را «مشکل در ایجاد رابطه بین گروه‌های مفهومی» دانست.

کودکان سال ۱۹۲۵ لیستند و از سینن بسیار دیگر مثل در دریای از تصاویر غوطه‌ورند که همین امر به‌احتمال بسیار قوی، باعث می‌شود برای برخی از این انجام این آزمون پایازه برآیند، مسلمان. روش ژان پایازه از هر گونه مداخله آموزشی را خثی می‌کند؛ اما درهرحضور، تجربه او نسبتاً باب روز است؛ این تجربه یعنی می‌دهد که «مدخله کردن»، «ارتباط برقرار کردن» و «تخلایق برای ایجاد ارتباط» یک حالت غیراداری و خودجوش نیست؛ بلکه انجیم آن دشوار است و نیاز به روش‌های تدریس اکثر معلم‌ها می‌توانسند برایخی این پدیده بر بررسی کنند: آن‌ها می‌توانند از یک کودک مه‌ذکورگی بخواهند تا داستان تصاویر را برایشان تعریف کند؛ از یک دانش‌آموز مقطع ابتدایی یا راهنمایی بخواهند تا قصه‌ای از خودش بسازد یا ماجرای یک کارتون یا پویانمایی را بازگو

این گزارش را ثبت کرده است.

به گزارش ایسنا در یادداشت دکتر رضا ملک‌زاده، معاون تحقیقات و فناوری وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آمده است: «اخیراً گزارشی مبنی بر فروش پایان‌نامه و مقالات علمی توسط موسسات خیابان انقلاب از سوی ریحارد استون در محله ساینس در ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۶ چاپ شده است که اصولاً این وضعیت در ۲۰ سال گذشته بویژه یک دهه گذشته با توسعه کمی آموزش عالی و بویژه تحصیلات تکمیلی ایجاد شده است. این وضعیت متأسفانه در بسیاری از کشورها مانند چین نیز دیده می‌شود که حتی در کشورها برجسته علمی مانند کشورهای اروپایی غربی نیز کم و بیش وجود دارد و نمی‌توان آن را کامتن کرد. اما آنچه به کشور ما مربوط می‌شود، توسعه کمی و نامعقول در تحصیلات تکمیلی است. به‌عبارتی برای تربیت دانشجو بویژه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی ۳ پارامتر اساسد واجد شرایط» «دانشجوی واجد شرایط» «محیط آموزشی پژوهشی مناسب، استعجارت پژوهشی کافی و زیرساخت پژوهشی لازم» لازم است.

کند. در این صورت خواهند دید که با رشته‌های از ماجراهای درهم‌پیچیده‌ای مواجه می‌شوند که درنهایت یک قصه روشن از دل آن‌ها درنمی‌آید. با انجام این آزمون می‌توان برارحتی متوجه شد که به‌جهدا در جملاتشان از «حرف ربط

قصه و کودک

روایی»(ازجمله، پس ناگهان، اما درنتیجه، زیرا و غیره) به‌ندرت استفاده می‌کنند؛ و به اصطلاحات پیشرفته‌ای که امکان «روایت» یک موقعیت را فراهم می‌آورد (ازجمله «به این دلیل است که…»، «او فهمید که…»، «او تصمیم گرفت که …») تا حد زیادی پی‌نوجده‌اند.

«چیزی که می‌گویم و چیزی که نمی‌گویم
ناتوانی کودکان در تعریف کردن داستان

متأسفانه در سالیان گذشته عمدتاً بدون در نظر گرفتن شرط لازم و مذکور به توسعه کمی پرداخته‌ای می‌توان به توسعه کمی شعب و واحدهای دانشگاهی غیردولتی و شعب بین‌الملل/ پردیس‌های خودگردان دانشگاه‌های دولتی را نام برد که متأسفانه گاهی دانشجویان ورودی درسکها با شرایط لازم برای تکمیل تحصیلات فاصله دارند. برای مثال جذب دانشجوی پزشکی در شعب بین‌الملل دانشگاه‌های پردیس‌های خودگردان در این دهه‌ها از ۱۰ تا ۲۰ هزار نفر سراسری و در دانشگاه‌های Ph.D در کشورها از ۱۰ تا ۲۰ هزار نفر سراسری و در دوره‌ها وجود داشته است. فقدان اعتبارات پژوهشی مناسب و لازم برای پایان‌نامه‌های دوره‌های Ph.D، کاهش ارزشد که گاهی مجموع اعتبارات تخصصی به یک پایان‌نامه Ph.D کمتر از ۱ میلیون تومان یعنی حدود ۱۰۰ دلار می‌رسد-که مابین آن برای یک پایان‌نامه در رشته‌های علوم تجربی که آژوری داشته باشد و بتواند تولید علم در سطح بین‌المللی دند، و احتیالا منجر به یک پاک تا ۳ ساله مغایر بین‌المللی شود، حدود ۱۵ هزار دلار است.رواج مدرک‌گرایی در جامعه با گذشتن فرآینتی مانند داشتن حداقل مدرک تحصیلی برای ورود به فالت شغل یا منصب و یا جایگاه که از جمله می‌توان به داشتن مدرک حداقل فوق لیسانس برای ورود به مجلس را نام برد.

متأسفانه نگاه بسیاری از نمایندگان مجلس در ادوار گوناگون مجلس نگاه محلی و نه ملی بوده است که حاصل

مشکل‌ساز است و چنانچه با یک روش آموزشی خاص در مدرسه موردتوجه قرار نگیرد و تا تمرین منظم در خانه «تواند» تعریف کردن داستان، تبادل قصه با بازگو کردن ماجراهای روزانه به‌صورت قصه و …) جریان نشود، رشد فردی،

آموزشی

به همین دلیل است که از جانب گفته پرازا، قصه رکن اساسی ساختن هویت است و بخش جدانشدنی آن را که وحدت و خلاصیت است تشکیل می‌دهد. ژروم برنر می‌گوید: «از خود قصه ساختن یعنی ساختن یک داستان که می‌گوید ما چه کسی هستیم، چه اتفاقاتی افتاده است و چرا بعضی از رفتارها را انجام می‌دهیم.» خود قصه ساختن، هم‌چنین روشی «ضمنی یا آشکار» برای بررسی انواع رامنط‌سامت. وقتی می‌گویم «من این کار را انجام دادم»، منظرم این است که «می‌توانستم طور دیگری عمل کنم»؛ و وقتی همه‌چیز گذشته و راه‌حلی به ذهنم نرسیده است، داستان برای دفعه‌های بعد، یا حتی همان لحظه است، فرذا چشم‌اندازهای جدیدی برایم خلق می‌کند. قصه‌ای که- مسن در آن در مورد خودم یا درباره فرد دیگری حرف می‌زنم- همیشه در حالت دارد؛چیزهایی که می‌گویم و روشی که از طریق آن، رویدادها را در یک بازه زمانی خاص به هم مرتبط می‌کنم و بهه آن‌ها معنا می‌دهم یا دیگری حقیقتاً اجتناب‌ناپذیری که به‌همد یا به‌صورت حرف عمده در مورد آن حرف نمی‌زنم و می‌تواند شامل تردیاهیم، سکوت‌هایم، وظایفی و حتی پیشمیان‌ی‌هایی باشد که به‌زحمت قابل‌مشاهده هستند؛ بنابراین در هر قصه‌ای بخشی قابل‌تذکر «اعادی» (که قصه به‌واسطه آن، در طبقه‌بندی خاصی قرار می‌گیرد: درام، داستان فانتاز، عاشقانه، درد و پاپس و غیره) و بخشی غیرمتدونه، و کمابیش مهیج وجود دارد که در روند داستان ظاهر می‌شود. بخش دیگر قصه هم شروع آن است که امکان بیان یک تجربه روایی را به‌طور آزاد در اختیار فرد قرار می‌دهد.

«قصه‌همنشده در ذهن کودکان سؤال ایجاد می‌کند

در ذهن شش‌وندگه قصه هم اتفاقات مهمی می‌افتد. ژروم برنر می‌گوید: کودکی که قصه را می‌شنود، به‌تدریج باید می‌گیرد که «هر قصه‌گویی جهان‌بینی خاصی دارد و حق دارد در مورد آن خود را بچهدا سؤال کند. هرچه‌قدر هم که گونیده تلاش کنی داستان‌ش را به‌صورت واقعی القا

علل پایان‌نامه‌فروشی

آن احداث و ایجاد واحدهای دانشگاه‌های غیردولتی و دولتی درسبایری از مناطق رورافتد این کشور بود که محققین نه از نظر زیرساخت‌های علمی و نه از نظر هزینه سودمندی منطقی برای آن وجود داشته است. در ۲۰ سال گذشته هیچ کاس سهم پژوهش از تولید ناخالص ملی به بالاتر از نیم درصد نرسیده‌اند و همین نیم درصد در زمان تخصصی به حدود ۰٫۳ درصد کاهش پیدا کرده است. حقیقتاً ۵۰۰۰ دانشجوی Ph.D در کشور را با این اعتبارات پژوهشی ناچیز نمی‌توان درسود نرسیده تربیت کرد. در حوزه وزارت بهداشت جذب دانشجویان تحصیلات تکمیلی در ۳ سال گذشته بسیار معقول شده است. برای مثال می‌توان به جدول ۶۰۰ دانشجوی PhD by Research در Ph.D، دولت دهم و کاهش آن به ۴۸ دانشجو در دولت یازدهم اشاره کرد که علاوه بر این که در ۴۸ سال گذشته سطح علمی بالاتری نسبت به دوره‌های قبل داشته‌اند، اساتید آنان نیز از اعضای علمی محترم برجسته کشور بوده‌اند و با این تعداد محدود و معقول معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت توانسته است حمایت مالی بهتری از دانشگاه‌ها بعمل آورد که البته کمک صندوق حمایت از پژوهشگران معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری نیز در این راستا بسیار مفید بوده است.

بظورکل دربحث تولید علم نگاه کمی به تعداد دانشجو، پایان‌نامه، تمرکز تحقیقات و تعداد مجلات باید در نگاه تبدیل شدن و قطعا تربیت یک دانشجو توانمند بهتر از تربیت ۱۰ دانشجوی با سطح ضعیف و یا متوسط است. لذا سیاست‌های

آموزشی

کند»؛ با‌زهم نمی‌تواند همه‌چیز را توضیح دهد، همه‌چیز را توجیه کند و حتی همهٔ راحل‌های را که نه‌فهمان داستان از آن‌ها استفاده نکرده است، مشخص کند. همیشه همه قصه‌ها در ذهن مخاطب سؤال ایجاد می‌کنند و به‌طور هم‌زمان، هم قدرت تجسم و تخیل فرد را فعال می‌کنند و هم باعث رشد توانایی بررسی و تحلیل مسائل در وی می‌شوند. داستان کسی را که گوش می‌دهد، مورد خطاب قرار می‌گیرد نه به این‌سبب که همه «توجه‌ها» را معطوف داستان کنیم تا از فعالیت هوش روایی خود صرف‌نظر کنیم، بلکه کاملاً برعکس، قصه‌ها همانند «چرخ‌دنده‌ها» عمل می‌کنند؛ یعنی به‌همد متقابل کار می‌کنند؛ و به همین دلیل است که حوزه آموزشی باید توجه ویژه‌ای به این بخش داشته باشد. هم باید برای بچه‌ها هم قصه تعریف کرد و هم باید اادارشان کرد تا قصه تعریف کنند. در خانواده همانند مدرسه، از کودکی، دستورات و مطالباتی می‌توانند در قالب قصه مطرح شوند. کودکان باید یاد بگیرند که در حین صحبت با ما، رویدادهای قابل‌توجه و مهم را ذکر کنند و آنچه را که برایشان ناخوش باعث داستان می‌شود، شناسایی کنند. باید از بازی‌های زبانی که باعث ورود به قصه و تقویت قدرت تخیل می‌شود، استفاده کرد.

داستان‌های ادبی باید امکان هدملی را که مارتا نوسوم از آن حرف می‌زنند و شرط روابط صلح‌جویانه است، برای کودکان فراهم کند. همه علوم، اطراعات، نظریه‌های عقلانی و مدلهای علمی باید به‌صورت داستان‌وار تعریف شوند: داستان‌هایی که هوش انسان را برای رویارویی با موانع، چنگیدن علم فضات‌های دورهمگان

تقویت کند و دریچه‌ای به‌سوی آزادی بیان به روی انسان می‌گشاید. قصه هوش انسان را به کار می‌اندازد و باعث پویایی آن می‌شود. قصه این امکان را فراهم می‌آورد که هر کس مسئولیت کار خود را بر عهده بگیرد و ابتکار عمل داشته باشد؛ چنانچه گویی هرکس خود یک «موضوع» است. «مجله علوم انسانی فرانسه برگردان مصوره خطیبی باگی

یکی از توقیقات کشور به‌ویژه در دهه اخیر که به دفعات مورد توجه مسئولین شد، کشور قرار گرفته است بحث رشد علمی در کشور است. با این وجود بازمع جامعه پژوهشگران کشور در حوزه علوم پزشکی، اشتکالاتی در دوران مسئولیت تولید‌های علمی و به‌دعم در علم به کشور- ناهدینه شد- که نه تنها به رشد علم و حرکت علمی کشور کمک چنان‌تی نکرد، بلکه باعث انحراف کشور از مسیر علمی صحیح و سوق دادن پژوهشگران به سمت و سوی انحرافی شد؛ با کمال تأسف، سیاست‌های پراورده و کمتر بر مباحث سابق حدی را برای خود قائل شد و بر حوزه علم هم با اقتدار کامل ناخشا: از ناو گرفته تا سلول بنیادی و از ژنتیک گرفته تا مهندسی از علوم انسانی تا پزشکی، همه و همه در این حلقه پویاییستی گرفتار شد؛ و یکی پس از دیگری توسط مهرورزی دولت به‌کارشماران کشور، فتح شدند. در این مسیر و کار شنایده، تولید علم نه به‌سهم تولید محصول، تقسیم شد و مقاله به عنوان کالایی بی‌سوی وارد ادبیات صاحبان تربیون شد. از سالی پیش در کشور شاهدیم که تعداد مقالات دیگر، نه کیفیت مقالات بلکه تعداد مقالات خود را نموداری از این فتح و پیروزی، به‌عالم مردم و نیز دانشگاهیان ارائه شد و استاد و دانشجو هر روز بیش از پیش به تولید مقالات بیشتر و نه الزماً با کیفیت‌تر شوق می‌شدند. اینگونه بود که تمام پروژه شرق علمی کشور به تولید مقاله تخفیف یافت. در این خصوص توجه به نکات زیر ضروری می‌باشد:

فصور دانشگاهیان

دانشگاهیان هم در این اشتباه بزرگ استون‌زایی بی‌تقصیر نبوده و نقش خود را به عنوان چراغ روشن و دیدمان نظام ایفا نکرده‌اند. اساتید و نخبگان پژوهشی چنان هم‌رسمت به به چه چه مسئولین بودند و دریافت طرح‌ها و جوازیر چنان زیربازیشان مزه کرده بود که صلابی مخالفی سر نداشتند. پژوهشگران دانشگاه‌ها نیز در هر چن پژوهش‌های خود، به‌دقیقا به کدام سو می‌رویم و هدف از این تولید نبوده چیست؟ از سوی دیگر، دانشجویان نیز که خود را خارج از دایره مسئولیت‌گیری می‌دیدند، در طرخی از این طرح معضله‌گراش مواجیه با این تولید، منفعیت شخصی را فرایش تعداد مقالات علمی خود دیدند تا بلی بچه اخذ پذیرش از دانشگاه‌ها حاصل شود را داشتند اما مورد علاقه محاسبت خارجی نبودند، این مقالات که تا پیش از این فرصت انتشار در نمایه‌های بین‌المللی نمی‌یافتند از این تقمیم سود بردند، اما از ترویج چاپ مقالات در مجلات داخلی رفته رفته از جدیت دارو‌ها‌ها با توجه محدودی از نخبگان علمی کشور نوشته شده است و گاهاً در مجلات معتبر مورد پذیرش قرار می‌گیرند- به هیچ عنوان نشانی از برتری کشور ما در حوزه سلامت نداشته و نه‌تناشا‌ندهنه انجام کار علمی در آن حیطه خاص و توسط پژوهشگران خاص است و نه

یکشنبه۱۸ مهر ۱۳۹۵ - ۷ محرم ۱۴۲۸ - ۱۹ آبان ۲۰۱۶ - سال نود و یکم - شماره۲۶۵۵۷

پژوهش در علوم پزشکی، از شیرینی افتخار تا طعم تلخ واقعیت

محسن رستمی، دانش‌آموخته رشته پزشکی دانشگاه تهران

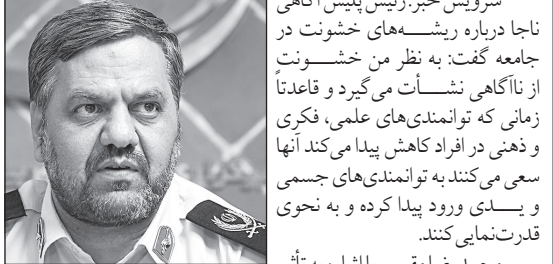
دانشجویان پزشکی امری ضروریست، نه فقط به عنوان ابزاری به منظور شرفیابی استعداد‌های جوان و دانشمند پروری، بلکه به عنوان ابزاری جهت آموختن شیوه صحیح تفکر، نقد و قضاوت؛ پزشک‌آشنا با پژوهش، نه تنها در مواجهه با هر سؤال بالینی از پاسخ‌های عجولانه و سراسیمه و تنها مبتنی بر حدسیات و شنیده‌ها پرهیز خواهد کرد، بلکه با آشنایی با سازوکار صحیح رسیدن به پاسخ، بر شواهد و شاخص‌های قابل آزمون تأکید خواهد کرد و با روش علمی در جستجوی پاسخ خواهد بود. این نگاه علمی و بر مبنای کارشناسی که قابل تعمیم به تمام جنبه‌های زندگی پزشکان از سیاست گرفته تا اقتصاد فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود- به عنوان یکی از لازمه‌های مدیریت پر بازده می‌تواند نقش موثری در پیشبرد اهداف آنها در مسئولیت‌های بالینی و اجرایی داشته باشد. اما نگاهی که در دانشگاه‌های کشور (بویژه دانشگاه‌های بزرگ) در سال‌های اخیر غالب بوده است، دو دسته کردن دانشجویان را به دو دسته علوم و هنر و فرهنگ خواهد بود

دستگاه‌های فرهنگی برای مهار خشونت وارد عمل شوند

سرویس خبر:رئیس پلیس آگاهی ناجا درباره ریشه‌های خشونت در جامعه گفت؛ به نظر من خشونت از ناآگاهی نشأت می‌گیرد و قاعدتا زمانی که توانمندسازی علمی، فکری و ذهنی در افراد کاهش پیدا می‌کند آنها سعی می‌کنند به توانمندی‌های جسمی و پسندی ورود پیدا کرده و به نحوی قدرت‌نمایی کنند.

محمدرضا مرقعی با اشاره به تأثیر بسزای «فرهنگ» در کاهش یا افزایش خشونت در جامعه، گفت: اگر به سلاهای پیش توجه کنید افراد مجرم کمتر در سرقت‌ها از خود رفتار خشن بروز می‌دانند، اما متأسفانه شرایط به گونه‌ای شده است که جرأت ارتکاب جرم در ایسن افراد افزایش پیدا کرده و آنان در رفتارهای خود به اقدامات خشونت‌آمیز دست می‌زنند.متأسفانه به دلیل برخی مشکلات فرهنگی جسات کاذب بین برخی از افراد پویروزه جوانان ایجاد شده است.

رئیس پلیس آگاهی ناجا ادامه داد: فکر می‌کنم به دلیل ناآگاهی، مشکلات فرهنگی و مسائل اقتصادی که فاکتور مهمی است، افراد دست به خشونت در جامعه می‌زنند.

او با ارائه راه حل‌هایی در جلوگیری از خشونت ادامه داد: نخستین راهکار این است که بتوانیم سطح فرهنگ جامعه را بالا ببریم و مهم‌تر از همه این‌که جساتی که با نمایش برخی فیلم‌ها در جوانان به صورت کاذب ایجاد شده است اصلاح کنیم، به بیانی واضح‌تر مشکلاتهای فرهنگی باید برای کنترل خشم و خشونت وارد عمل شوند و از تمام ظرفیت خود استفاده کنند.

حصول جراحی سه ساعته روی نمانده تهران

سرویس خبر: رئیس دانشکاه علوم پزشکی شهید صدوقی بزرگ اشاره به عمل جراحی حدود سه ساعت‌هشم زایی نماینده مردم تهران پس از تصادف گفت؛ پس از انجام اقدامات لازم، حال عمومی وی نسبتاً خوب و در ICU بستری است.

دکتر محمدرضا میرجلیلی با اشاره به دستور وزیر بهداشت و پیگیری روند درمان نماینده مردم تهران توسط تیمی جراح با بیمارستان شهید رهنمون بزرگ گفت: وی با تروما و آسیب به اسکپ و احشای شکم و همچنین شکستگی اندام (دست) در بیمارستان شهید رهنمون تحت عمل جراحی قرار گرفت.

او افزود: آسیب دیدگی داخل شکم وی جدی و دچار پارگی احشای داخل شکم شده بود. بر همین اساس در عملی فوری اقدامات لازم انجام و خونریزی وی کنترل شد.

بعلاظفر جمعه یک خودرو ۲۰۶ در ۱۲۰ کیلومتری اردکان از مسیر خود متوقف شد و با خودرو جان نماینده مردم تهران برخورد کرد که در این تصادف ۳ ترشبین ۲۰۶ دچار سوختگی شده و جان خود را از دست دادند و هاشم زایی و راننده وی نیز مصدوم شدند.

عبدالرضا هاشم‌زایی نماینده مجلس شورای اسلامی برای حضور در مراسم دهه اول محرم عازم روستای بیاضه زادگاه خود بود.

وزیر راه: افزایش ایمنی جاده‌ها نیازمند همکاری دستگاه‌های ایمنی

سرویس خبر: سامانه پایش و نظارت هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل جاده‌ای به نام «سپهنت» و همچنین چند جدید پاسگاه پلیس راه در مراسمی با حضور وزیر راه و شهرسازی، فرمانده ناجا و رئیس پلیس راهور افتتاح شدند.

سامانه سپهنت درون خودرو نصب شده و از طریق ارتباط GSM و GPS سیمکارت تلفن همراه به طور آنلاین سرکز، مشخصات گواهینامه راننده را به مرکز ارسال می‌کند.

در این خصوص برای اتویس‌ها دستگاه ارتباطی به نام «DSRC» نصب شده است که می‌تواند به مجرد نزدیک شدن به پاسگاه‌ها نسبت به شنشجی اطلاعات اقدام کرده و عملکرد وسیله نقلیه در پاسگاه مورد بررسی قرار گیرد.

بسا توجه به وجود بیش از ۴۴۰ هزار دستگاه خودرو فعال در ناوگان مسافری و باری جاده‌ای، وجود بیش از ۶۰۰ هزار راننده حرفه‌ای فعال در این حوزه و همچنین جبهه جایی سالانه ۵۰۰ میلیون تن کالا و ۱۲۰۰ میلیون مسافر به‌پردازی از چنین سامانه‌ای ضروری به نظر می‌رسید.

همچنین پاسگاه پلیس راه شریف آباد که در کردیور زبانی تهران – مشهد قرار گرفته افتتاح شد.این پاسگاه اولین پاسگاه پلیس راه در کشور است که به صورت پیش ساخته در زمینی به مساحت ۳۰۰۰ متر مربع و زیربنای ۶۰۰ متر مربع ساخته شده است و در آن امکاناتی همچون پاسکول خروجش یک دستگاه برج نور ۲ دستگاه مرکز نظارت تصویری و کارواش نیز دارد.

وزیر راه و شهرسازی دربارین مراسم با بیان این که با افتتاح سامانه سپهنت میزان تلفات جاده‌ای کاهش یافته در جاده‌های افزایش می‌یابد،افزود: افزایش ایمنی در جاده‌ها توسط یک دستگاه خودرو، به‌شهرسازی و شهرسازی با اشاره به این که بین دستگاه‌های افزایش ایمنی که در تردد در جاده‌ها قرار می‌گیرد، نلارد، افزود: در این مورد باید مرزهای سازمانی را کنار بگذاریم چنان که سیستم مپینگ با همکاری چند دستگاه از جمله وزارت راه و شهرسازی، پلیس راهنامی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.وی با تأکید بر این که باید برای استفاده از سیستم‌های تفکیک درون کشور، به‌شهرسازی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.وی با تأکید بر این که باید برای استفاده از سیستم‌های تفکیک درون کشور، به‌شهرسازی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.وی با تأکید بر این که باید برای استفاده از سیستم‌های تفکیک درون کشور، به‌شهرسازی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.

وزیر راه و شهرسازی دربارین مراسم با بیان این که با افتتاح سامانه سپهنت میزان تلفات جاده‌ای کاهش یافته در جاده‌های افزایش می‌یابد،افزود: افزایش ایمنی در جاده‌ها توسط یک دستگاه خودرو، به‌شهرسازی و شهرسازی با اشاره به این که بین دستگاه‌های افزایش ایمنی که در تردد در جاده‌ها قرار می‌گیرد، نلارد، افزود: در این مورد باید مرزهای سازمانی را کنار بگذاریم چنان که سیستم مپینگ با همکاری چند دستگاه از جمله وزارت راه و شهرسازی، پلیس راهنامی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.وی با تأکید بر این که باید برای استفاده از سیستم‌های تفکیک درون کشور، به‌شهرسازی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.وی با تأکید بر این که باید برای استفاده از سیستم‌های تفکیک درون کشور، به‌شهرسازی و رانندگی و با استفاده از تجهیزات مخابراتی به بهره‌برداری رسید.

تردد دوجرخه سواران در بزرگراه‌های شهری ممنوع شد

مهری گفت: ایجاد مسیر تردد برای دوجرخه سواران در شهرها فرهنگ سازی و تصویب قانون و مقررات است که بر مرور برنامه‌های ساخت این معابر اجرایی می‌شود.

رئیس پلیس راهور ناجا اضافه کرد: اگر دوجرخه سواروی مرتکب تخلف شود اعمال قانون کامل برای آنها وجود ندارد اما در صورت تخلف دوجرخه سواران برخورداری قانونی صورت خواهد گرفت.

سرویس حوادث: پلیس تهران از مردم درخواست کرد چنانچه اطلاعاتی از سارقان بانک خیابان هدایت (صاحبان عکس) دارند، در اختیار ماموران قرار دهند.

رئیس پلیس آگاهی تهران بزرگ با اشاره به این‌که ۲۴ خرداد امسال وقوع یک فقره سرقت مسلحانه از شعبه بانک خیابان هدایت به کالانتری ۱۹۰ به‌پارستان تهران در افزود: در تحقیقات مشخص شد ۲ نفر در حالی که کلاکاست به سر داشتند با یک قبضه سلاح کلاشینکف وارد بانک شعبه هدایت شده و با ترسانناری در داخل شعبه و تهدید، اقدام به سرقت بیش از ۱۰ میلیون تومان وجه نقد کردند و بلافاصله با یک موتورسیکلت طرح هوندا ۱۲۵ فرار کردند.

سردار محمدیان اضافه کرد: پرونده به دستور بازپرس شعبه اول دادرسی ناحیه ۳ تهران به اداره یکم پلیس آگاهی تهران بزرگ ارسال شد و کارآگاهان ددبررسی متوجه شدند محفل سرقت فاقده هرگونه سیستم دوربین مدار بسته است. وی ادامه داد: در شرایطی که هیچگونه تصاویری از لحظه سرقت وجود ندارد، کارآگاهان با بهره گیری از اطلاعات به دست آمده از شاهدان اطراف پیدا کردند که سارقان متعلق به یک ارتکاب سرقتی کبک بزرگ مشکفی همراه خود داشتند که پول‌های مسروقه و سلاح مورد استفاده در سرقت خود را در محله قواده و در محل گزینند؛ با بهره گیری از همین اطلاعات و در بررسی جاده‌ها و سربق، سرچشمه‌های سارقان کارآگاهان موفق به شناسایی تصاویر سارقان در زمان فراری شدن از محل سرقت شدند.

سردار محمدیان افزود: در ادامه رسیدگی به پرونده، قضای دستور انتشار بدون پوشش تصویر به نام بردار کرده است و راننده‌ها که در هویت و متخفیه این زندان اطلاع دارند مراتب را با شماره ۵۱۰۵۵۵۱ اطلاع دهند.

کارمند فرودگاه امام(ع) ۳۰۰۰ دلار را به صاحبش بازگرداند

سرویس خبر: تکسینی وظیفه شناس BHS فرودگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) ۳۰۰۰ دلار را به صاحبش بازگرداند.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل شهر فرودگاه امام خمینی(ره) با حضور کوروش فتاحی عضو هیأت مدیره و معاون فرودگاهی شهر فرودگاهی امام خمینی(ره)، فرماندهان پلیس، سپاه مدبر کل گمرک، حراست در مراسمی از یکی از کارکنان متحکمشک و وظیفه شناس شرکت تبدیل بال که مقدار قابل توجهی دلار پیدا کرده به صاحبش بازگرداند بود، تقدیر شد.

سید مصطفی سادات ادرستانی تکسینی پلیس BHS هنگام بازدید از سیستم به یک بسته پلاستیک مشکوک شد، به موقع باز کردن پلاستیک با مقدار زیادی پول همراه شد.

اخبار داخلی

جاده‌ها نیازمند همکاری دستگاه‌های مختلف است

باشیم و این سامانه حتما در رسیدن به این هدف به ما کمک خواهد کرد.

او گفت: ۳۰۰ پاسگاه پلیس راه وجود دارد که تا پایان سال ۱۰۰ پاسگاه

با طراحی جدید در اختیار ما قرار خواهد گرفت.

«اضافه شدن مرز دریایی برای تردد زائران

فرمانده ناجا در حاشیه افتتاح سامانه سپهنت با اشاره به تأثیر بهره برداری از این سامانه بر ارتقای توان مافقه با تسرّد کالای قاچاق اظهار داشت: افتتاح این سامانه در کنترل حمل و نقل یسار می‌تواند تا اندازه

بسیاری موثر باشد.

با اشاره به تهدیدات ترافیکی پلیس برای تاسوعاوعاشورای حسینی و هماهنگی کامل دست‌ها و هیات‌ها، عزاداری با نیروی انتظامی خیر داد و از مسئولان هیات عزاداری خواست به توصیه‌های پلیس توجه جدی داشته باشند. رئیس پلیس کشور با تأکید بر برنامه ریزی کامل پلیس برای ارتعین حسینی اضافه کرد: نیروی انتظامی امسال آمادگی بیشتری برای عملیات ارتعین حسینی دارد و خدمات خود به زائران را در ۳ روز زمینی و یک مرز دریایی به زائران حسینی ارائه خواهد داد.

رئیس پلیس راهور ناجا هم در مراسم بهره‌برداری از سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل عمومی (سپهنت) از کنترل لحظه‌ای پلیس بر تردد تمام اتوبوس‌ها تا پایان سال خبر داد.

سردار تقی مهربی افزود: تست‌های این سامانه را درمیربهری تهران – مشهد و تهران – تبریز – ارومیه انجام دادیم و به زودی این سامانه در مسیرهای تهران – قم – اراک – خوزستان و لرستان و همچنین قزوین – رشت انجام می‌دهد.

مهری اضافه کرد: امیدواریم تا پایان امسال تمام اتوبوس‌ها به این حرکت کنیم که کمترین تلفات را داشته

این عدد فقط تابستان چیزی حدود ۷۵ تا ۷۶ درصد رشد را نشان می‌دهد.

وی با بیان این که اولویت سازمان روری افزایش ایمنی و تدوین آیین‌نامه‌های برای ارتقای ایمنی تردد در جاده‌هاست، افزود: یکی از اقدامات ما در راستای تحقق این هدف، نصب دوربین‌های ثبت تخلفات سرعت است که به زودی تعداد دیگری از این دوربین‌ها به افتتاح می‌رسد.

کشاورزان با اشاره به این که ۲۵۰۰ اتوبوس مسافری مجهز به سامانه سپهنت هستند، گفت: این سامانه می‌توان عملکرد ناوگان حمل و نقل جاده‌ای را در لحظه کنترل کرد.

معاون برنامه‌ریزی سازمان راهداری در حاشیه افتتاح سامانه سپهنت بیان این که با راهاندازی سامانه سپهنت در میزان مصرف گازوئیل در سال ۱۷۰۰ میلیون لیتر صرفه جویی می‌شود اضافه کرد: با اجرای سامانه سپهنت زمان سفر برای ناوگان مجهز به این سیستم تا ۸۵۰۰ ساعت در شبانه‌روز کاهش می‌یابد.

مهندس شهرام آندژاد همچنین گفت: سامانه سپهنت در خودروها نصب می‌شود و از طریق GSM و GPS به طور مداوم اطلاعات تعریف شده داخل خودرو را مانند سرعت، مشخصات گواهینامه راننده و ساعت تردد را به مرکز و پاسگاه‌ها ارسال می‌کند.

دبیر ستاد حقوق بشر: شیوه زندگی غرب نباید به ملت ایران تحمیل شود

ای معنی که مبارزه با قاچاق مواد مخدر را متوقف کنیم، ما ۸۰۰ کیلومتر با افغانستان هم فاصله خود گفت: برنامه سفر من وسیع بود در مورد سفر توسط دو جانبه گفتگو کردیم. بحتهای طرولای در مورد چگونگی توسعه روابط تجاری طرفین و همکاری در زمینه سرمایه گذاری مشترک داشتیم. لاریجانی ادامه داد: در صورت منافع مشترک زیادی نظیر مبارزه با قاچاق مواد مخدر، تروریسم و ترافیک انسان دارند. در مورد چگونگی همکاری‌های متقابل در زمینه حقوق بشر و موضوعات مورد علاقه طرفین بحث و تبادل نظر کردیم. لاریجانی در پاسخ به پرسش خبرنگار گزده موضوع وضع جنبش کم کردن مجازات قاچاق مواد مخدر در ایران، گفت: تعداد اعلاها در ایران بالاست و همه طبق قانون انجام می‌گیرد ولی اعلاها چیز خوبی نیست. ۹۳ درصد اعلاها در ایران در ارتباط با قاچاق مواد مخدر است. وی افزود: من موافق تغییر قانون هستم، اما نه به

حقوق همه زندانیان، فارغ از نوع جرم و محکومیت رعایت شود

سرویس خبر: رئیس سازمان زندانها و اقدامات امنیتی و تربیتی کشور گفت: همه زندانیان فارغ از نوع جرم و محکومیت، دارای حقوق هستند که باید رعایت شود. ولی اصغر جهانگیر در نشست تخصصی مدیران ستادی و استانی سازمان زندانها افزود: استثنایی زندانیان با حقوق خود از جمله برنامهای است که در زندانها با اشکال مشخص انجام می‌شود. وی بر نقش مدیران زندانها در اجرای به‌خشنامه اساماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندانها، هم تأکید کرد و گفت: اجرای این به‌خشنامه که محصول ماهها تلاش مجموعه قضایی کشور است، باید به طور ویژه در مدت کار مدیران قرار گیرد. جهانگیر اضافه کرد: استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای کاهش جمعیت زندانیان باید به یک نهفت عمومی در دستگاه قضایی و زندانها تبدیل شود تا ضمن رفع فدفقه‌های مقام معظم رهبری بتواند به پیشبرد اهداف ملی و حقوقی تعالی تلاش کنیم. وی اضافه کرد: پیش‌نیاز وضع قضایی زندانیان تحت قرار تا حصول نتیجه لازم باید در دستور کار مدیران زندانها باشد. رئیس دفتر بازپرس و قوه قضائیه یکی از راههای توسعه امنیت پایدار در زندانها از توجه به موقله اشتغال زندانیان دانست و گفت: رونق‌دهی به تولید و اشتغال در زندان، درآمدزایی داشته باشد بسیاری از فدفقه‌های معیشتی اشرا و او از بین می‌رود؛ پس اینکه این موضوع در بهبود وضع شخصیتی و روحی زندانیان تأثیر بسزایی دارد.

درع بدعه، به ۴ و ۳ یک روز تا ۲ سال حبس یا به پرداخت جزای نقدی از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تا ۱۲ میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود. وی درباره ادای سوگند دروغ در دادگاه گفت که با اسان قانون، هر فردی در دادگاه به نف خود سوگند دروغ یاد کند و در ادامه رسیدگی مشخص شود که دروغ گفته است، دادگاه او را به ۶ ماه تا ۲ سال حبس محکوم می‌کند.

زمین لرزه کهنچهار لرزانند

کرمان: زمین‌لرزه به بزرگی ۴٫۵ درجه ریشتر صبح دیروزحوالی کهنچو در مرز استانهای کرمان و هرمزگان را لرزاند.

به گزارش مرکز لرزه‌نگاری کشوری، زمین‌لرزه این وقع این زمین‌لرزه ساعت ۹ و ۲۸ دقیقه و ۵۸ ثانیه در عمق ۲۵ کیلومتری زمین ثبت شد. گزارششی از خسارت‌های احتمالی این زمین‌لرزه دریافت نشده است.

تصادف چند خودرو با مردی در بزرگراه تهران—کرج

سرویس حوادث: در صدمت و نه سالتی هنگام رفتن به محل کار در تصادف با وانت مزدا به طرز دلخراشی جان باخت و پس از تصادف، خودروهای دیگر نیز با جسد وی برخورد کردند.اموران کالانتری ۱۵۴چنگینگر صبح دیروز خبر کشف جسد متلاشی شده مردی را در بزرگراه کرج –تهران روی لی آوارخودرو به محسن مدبرسوزبا رشت کشیک ثبت کرد. تهران کرج، باصفور بازپرس امور جایی تهران در صحنه حادثه و در بررسی‌ها مشخص شد مرد متوفی هنگام رفتن به محل کارش با یک خودرو تصادف کرده و پس از تصادف خودروی دیگری نیز با جسد او برخورد کردند و در نهایت این حادثه منتهی به کشته شدن یک خودرو وانت کشف شد. پس از این اتفاق، دستور لازم برای این پرونده صادر شد تا این که ۴ ساعت بعد رئیس کالانتری ۱۵۴ چنگکر با بازپرس پرونده تماس گرفت و اطلاع داشت قاتل یک شخص در کالانتری شهریار خود را عامل تصادف مرگبار با پیرومتر اعلا کرده و گفته بعد حادثه از صحنه تصادف گریخته است. این راننده به دادرسا منتقل و قرار گرفته بود.

بزرگترین آتشفشان در ایران فوران کرد

ژاپن: آتشفشان «آسو» به عنوان یکی از آتشفشانهای بزرگ و خطرناکی کشور ژاپن پس از آلاسکا، میوشی، فوران کرد. فوران آتشفشان آسو از اوایل وقت دیروز آغاز شد و به دنبال آن انبوهی از خاکستر متناظ و وسیعی از دامنه‌های کوهستان را پوشاند و سنگ‌ها و مواد مذاب تا ارتفاع چند متر به هوا پرتاب شد. آتشفشان «آسو» در جنوب جزیره کیوشو واقع شده است. سازمان هواشناسی ژاپن با اعلا و مشاهدات ۱۰ کیلومتری مرز آتشفشان که در مردم خواسته است به آتشفشان نزدیک نشوند و در مکان‌های امن پناه بگیرند.

دستور تخلیه ساکنان مناطق ساحلی کارولینای جنوبی

آمریکا: فرماندار ایالت کارولینای جنوبی آمریکا به دلیل نزدیک شدن توفان متیو، از ساکنان مناطق ساحلی این ایالت خواست که منطقه را تخلیه کنند. تکی‌های گفت: اوضاع با گذشت زمان بد و بدتر می‌شود و منتظر یک توفان سهمگین هستیم. منتظر وزش بادهای شدید و بارش شدید باران و وقوع سیل همانند سال گذشته هستیم. منظور که سال گذشته بادهای شدید سبب افتادن شمار زیادی از درختان شد. بنابراین هیچ جای امنی وجود ندارد و ما باید آماده روی دادن هر اتفاقی باشیم. بیش از ۲۰۰هزار نفر از ساکنان منطقه تخلیه شدند. توفان متیو به عنوان خطرناک‌ترین توفان در کالانتری شهریار خود را عامل تصادف مرگبار با پیرومتر اعلا کرده و گفته بعد حادثه از صحنه تصادف گریخته است. این راننده به دادرسا منتقل و قرار گرفته بود.

ژاپن: آتشفشان «آسو» به عنوان یکی از آتشفشانهای بزرگ و خطرناکی کشور ژاپن پس از آلاسکا، میوشی، فوران کرد. فوران آتشفشان آسو از اوایل وقت دیروز آغاز شد و به دنبال آن انبوهی از خاکستر متناظ و وسیعی از دامنه‌های کوهستان را پوشاند و سنگ‌ها و مواد مذاب تا ارتفاع چند متر به هوا پرتاب شد. آتشفشان «آسو» در جنوب جزیره کیوشو واقع شده است. سازمان هواشناسی ژاپن با اعلا و مشاهدات ۱۰ کیلومتری مرز آتشفشان که در مردم خواسته است به آتشفشان نزدیک نشوند و در مکان‌های امن پناه بگیرند.

۲۶شکنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵

۷- محرم ۱۴۳۸ - ۹ اکتبر ۲۰۱۶ - سال نود و یکم - شماره ۲۶۵۵۷

خط ارتباطی مردم با اطلاعات

تلفن ۲۲۲۲۶۰۹۰

ایمیل خط ارتباطی : ertebat@etelaat.com

قایل توجه آموزش و پرورش منطقه ۳

در خیابان سرعینی، محوده مسجد قبا، کور بهشت دوم یک ساختمان کوچک مسکونی کیشیه تبدیل به پیش‌دستانی و دبستان مهر مینوی در وسط بافت مسکونی شده که آسایش و آراش ساکنان را به کلی به هم زده است. بجهه‌ا از صبح تا بعدازظهر در حیاط که چشیده به پنجره‌های خانه‌هاست، چنج و داد می‌کنند و مسئولان مدرسه به رغم تذکرات متعدد کمترین ملاحظه و رعایتی در زمینه کنترل سرصدا ندارند. واضح است که نه ساختمان خانه، برای کاربرد آموزشی مناسب استاندارد است و نه موقعیت آن در صدد ترمک‌ام بافت مسکونی. چرا آموزش و پرورش چنین مجوز عجیبی صادر کرده است؟ آیا رئیس آموزش و پرورش منطقه خود می‌تواند حتی یک ساعت در جوان چنین مدرسه‌ای زندگی کند؟ ساکنان منطقه مصمم‌اند در صورتی که آموزش و پرورش منطقه به موضوع رسیدگی فوری کنند، با شکایت به قوه قضائیه موضوع را از طریق محاکم قضایی پی گیری کنند.

جمعی از ساکنان منطقه گرانی و بحران آب

چند درخت در خانه و جلو خانه ما هست که سال‌هاست آنها را آبیاری می‌کنیم، آخرین قبضی آب که برایمان آمد چند تیرا بر یکم بود. وقتی به اداره مربوطه مراجعه کردم گفتند، هر کالان آب تقریباً ۵۰۰ تومان می‌شود، لذا به خانواده دستور دادم دیگر درختان را آبیاری نکنند و بگذارند خشک شوند!

شهروندی از تهران

با توجه به کثرت تلور در ماه محرم، از مسئولان مربوطه درخواست می‌کنم با نظارت دقیق و مشتم، فرودشدگان ظروف یکپار مصرف را از فروش ظروف شفاف که در بیشتر غذا و مایعات داغ، سرطازن می‌شود را منع و با متخلفان برخورد قانونی کنند.

لزوم نظارت بر فروش ظروف یکپار مصرف در ماه محرم

با توجه به کثرت تلور در ماه محرم، از مسئولان مربوطه درخواست می‌کنم با نظارت دقیق و مشتم، فرودشدگان ظروف یکپار مصرف را از فروش ظروف شفاف که در بیشتر غذا و مایعات داغ، سرطازن می‌شود را منع و با متخلفان برخورد قانونی کنند.

تلفن به خط ارتباطی

معاون مسکن وزارت مسکن و شهرسازی گفته است ما یک میلیون واحد مسکونی کم داریم. ما توجیه به وضع مالی دولت که چندان مطلوب نیست، ای کاش خیرین و مسکن‌داران در این بخش فعال شوند که هم ثوابی می‌برند و هم خود خوبی حاصلشان می‌شود.

شهروندی از تهران

از مدیریت اوایل انقلاب به‌پسید

با توجه به پیست و دومین جشنواره شادروان مهدی بازگان از روزنامه اطلاعات تقاضا داریم راجع به او و مدیریت اوایل انقلاب مطالبی را به چاپ برساند و در صورت امکان با آقای هاشم صابیان وزیر کشور آن زمان مصاحبه‌ای ترتیب دهد.

تماس با خط ارتباطی

تسلیت در گذشت خواهر شهیدباکری
درگذشت هشتمیره گرامی شهید باکری را به خانواده ایشان تسلیت عرض می‌کنم و از روزنامه اطلاعات می‌خواهم راجع به شهیدان دوست داشتنی و عزیز کشور خصوصاً باکری‌های مطولم بیشتر بگویند.

تماس با خط ارتباطی

تسلیت در گذشت خواهر شهیدباکری

در اخیر ساعت ۲ بعلاظفر کالال یک سیما در تاریخ ۹۵/۹/۲۵ گرفته شد یک خودرو به اسم «پنج ننده» فروخته شده ولی «پهاردنده» از آن برادرمان در مهندس ملک‌بخت و عرض می‌کنم که چنین چیزی امکان ندارد. مگر کارخانه خودرو هوسا تولیدها را موردی می‌سازد روی هر خط تولید حداقل ۵۰۰ گیربکس ساخته می‌شود. چگونه ممکن است یکی از آنها چهارنده شود؟ به نظر من در صدا و سیما مسؤولان خودروان کشور همواره مورد انتقاد هستند و تحریب می‌شوند. با توجه به رتبه‌یها خودروسازان، موفقیت نسبی در کارشان داشته‌اند و روا نیست این گونه با آنها برخورد شود.

تماس با خط ارتباطی

هفته دفاع مقدس گذشتست یاد همه شهیدان عزیز از جمله شهیدان عباس دوزان، شیرویدی و کشوری زنده شد. آنها که با ایثار جاشان تمامیت ارضی کشور را حفظ کردند و امنیت و اکنون داریم، مدیون همه این عزیزان است.

ابراهیم همتی از آلمان آباد غرب

ضرورت وجود سرویس بهداشتی در میدان انقلاب
پیشنهاد می‌کنم مسئولان در برخی از چهارراه‌ها و مایدین، سرویس بهداشتی برای استفاده عموم قرار دهند، به‌ویژه در میدان انقلاب که روزانه جمعیت بسیار زیادی در آن تردد می‌کند.

خواتنده اطلاعات

شوه یکشتمه مورخه ۱۸ مهرماه پیامی از برنامهٔ دورهمی با شماره ۳۰۸۵

دریافت کردم بلافاصله متوجه شدم که ۱۵۰۰ ریال از موجودی شارژم کسر شده است. بعد از ارسال پاسخ ستوال باز هم ۱۵۰۰ ریال موجودیام کسر شد. این عمل، خلاف قانون و شرع و به نوعی کلاهبرداری است. از سوی دیگر هزینه ارسال هر پیام طبق تعرفه قانونی نباید از ۱۶۰ ریال بیشتر باشد. چرا برنامهٔ دورهمی برای ارسال یک پیام ۲۰ برابر از موجودی شارژم می‌کند؟

تلفن به خط ارتباطی

تشرک از روزنامه اطلاعات

از روزنامه اطلاعات برای چاپ مصاحبه فرمانده نیروی زمینی ارتش تشکر می‌کنم همچنین از ایشان تشکر می‌کنم که جرأت و شهامت این را داشت که وقایعات را بیان کند.

بهمن صفاپی

ساخت بیمارستان‌های غیراصولی

بیمارستان کوثر واقع در شهرستان سمنان با وجود اینکه بیمارستانی جدیدالتأسیس است ولی براساس اعلام مهندسین ساخته شده است. راهروهای که اتاق‌های ICU و CCU در آن واقع است بسیار باریک و فاقد تهویه است، که گونه‌ای که عبور و مرور برای مردم در ساعات ملاقات مشکل است. در خبرها خوانده‌ام ایران در پرورش مهندس رتبه چهارم دنیا را دارد، ولی گویا متأسفانه آنان را بکار نمی‌گیرند.

شهرندی از سمنان

افزایش ناچیز حقوق

آقای نوبخت اعلام کرده بود که هیچ بازتنشتهای حقوق کمتر از ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان دریافت نخواهد کرد. متأسفانه حقوق مدیران را ۱۵ تا یک میلیون تومان افزایش داد، ولی با این اوصاف متأسفانه نه‌هفت‌هزارتن که کارگران و بازرگان سینما مالیاتی پرداخت نمی‌کنند. می‌خواستم از رئیس سازمان امور مالیاتی بپرسم چرا با وجود درآمد‌های سرشاری که نصیب سینماگران می‌شود مالیات نمی‌پردازند؟

رئیس سازمان امور مالیاتی پاسخ دهد

از اواسط سال ۹۲ به تازگی تأدیر و مالیات‌های باز فرهنگی دولت تدبیر و امید، میزان استیقال مردم از سینما به شدت افزایش پیدا کرده است که به نحوی که فروش سبیلری از سینمایی از ۴ تا ۵۰۰ میلیارد تومان ۱۵ تا یک میلیارد تومان فرقت شد، ولی با این اوصاف متأسفانه نه‌هفت‌هزارتن که کارگران و بازرگان سینما مالیاتی پرداخت نمی‌کنند. می‌خواستم از رئیس سازمان امور مالیاتی بپرسم چرا با وجود درآمد‌های سرشاری که نصیب سینماگران می‌شود مالیات نمی‌پردازند؟

توجه به مادر شهید

هفته دفاع مقدس گذشت. هفته برای حفظ آسایش و آرامش مردم رفتند و جاشان را گذا کردند. می‌خواستم بپرسم چه کسی باید آرامش و آسایش مادر شهیدی که بیمار است را تضمین کند؟

تلفن به خط ارتباطی

افزایش فقر، لا رزانه آمار دزدی

در شهری که معلمان آن فقیرند دزدی و فساد و فحشا، شغل مردمان آن دیگر می‌شود، زیرا با گفته امام علی(ع) از دری که فقر وارد شود، از دری که شکر خارج می‌شود.

تلفن به خط ارتباطی

بقیده در صفحه ۹

ترجمه

سرکار خانم شهلا بازوکی

با نهایت تأسف در گذشت عموی گرامیتان را صمیمانه تسلیت عرض کرده و برای آن مرحوم رحمت الهی و برای خانواده محترمتان صبر و شکیبایی آرزومندیم.
ضمناً مراسم ختم **زنده یاد احمد بازوکی** روز یکشنبه ۹۵/۷/۱۸ در مسجد حجه بن الحسن (عج) واقع در خیابان سهروردی شمالی از ساعت ۱۴ الی ۱۵/۳۰ برگزار می گردد.

جمحدی – روزنامه اطلاعات

با نهایت تأسّف و تأثر در گذشت مادر مهربان و خواهر عزیزمان مرحومه **خانم ملوک نیکپور** را به اطلاع فامیل، دوستان و آشنایان می‌رسانیم.
مراسم خاکسپاری آن مرحومه روز دوشنبه مورخ ۹۵/۷/۱۹ در بهشت زهرا(س) آرامگاه ۱۸۴ بر گزار خواهد شد.
از کلیه بستگان، دوستان و آشنایان خواهشمندم‌اندست از ساعت ۸ الی ۸/۳۰ صبح در منزل ایشان واقع در خیابان شریعتی – خیابان وحید دستگردی (ظفر) پلاک ۵۵ حضور به هم رسانند.

وسيله ايباد و ذهاب مهيا می‌باشد.

به همین مناسبت مجلس ترحیمی روز سه‌شنبه مورخ ۹۵/۷/۲۰ از ساعت ۱۶:۱۵ الی ۱۷:۴۵ در مسجدالزراع) واقع در خیابان خرمشهر – خیابان شهید عشقیار میدان نیلوفر برگزار می گردد.
خانواده‌های: دانشجوی نزاقی – نیکپور – صدیقیان – کهریزی – لاجوردی – لاجوردیان – وارث – وارث‌زاده – مرتضوی – کاشانی – مصطفوی – فاطمی – سعادت – لواسانی – اسماعیل‌زاده رئیس – سرخیان – زرکش – خاکی – آباد و سایر خانواده‌های وابسته.

بازگشت همه به‌سوی اوست

با نهایت تأسف در گذشت **پروفسور ایرج مسبوقی کلخوران** را به اطلاع کلیه بستگان، دوستان و آشنایان محترم می‌رساند.
به همین مناسبت مجلس یادبودی در روز پنجشنبه ۹۵/۷/۲۲ از ساعت ۱۸/۱۵ الی ۱۹/۴۵ در مسجدالرضا (علیه‌السلام) واقع در خیابان خرمشهر، خیابان شهید عشقیار، میدان نیلوفر برگزار می گردد.

از طرف خانواده‌های: مسبوقی کلخوران، قاضی‌زاده، جعفری، نجفلو، ذاکری، مسبوق، ابریشمی، گنج‌بخش، رضاییان، آقاجانی، دولت‌آبادی و سایر بستگان، دوستان و آشنایان

بازگشت همه به‌سوی اوست

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت همسری مهربان و پدری فدکارا مرحوم مغفور **شادروان حاج شمس‌الدین آقاظاهر** را به اطلاع کلیه بستگان، دوستان و آشنایان می‌رساند.
به همین مناسبت مراسم ختم آن مرحوم روز دوشنبه ۹۵/۷/۱۹ از ساعت ۱۰ صبح الی ۱۱/۳۰ در مسجد جامع شهرک غرب واقع در شهرک غرب میدان صنعت، بلوار فرحزادی، ابتدای خیابان شهید حسن سیف برگزار می گردد.
ضمناً مراسم ختم دیگری روز پنج‌شنبه ۹۵/۷/۲۲ از ساعت ۱۰ صبح الی ۱۱/۳۰ در مسجد علوی واقع در خیابان انبیا رفت منتقد می گردد.
خانواده‌های: آقاظاهر، افشاری، مقارهای، آزادگان، دکمه‌ساز، منتظریان و سایر بستگان، دوستان و آشنایان

دکتر احسان الله رسولی جاودانه شد.

به یاداو یکشنبه ۱۸ مهرماه از ساعت سه بعدازظهر در خانه‌اش گردهم خواهیم آمد.

بلوار آفریقا، بلوار گلستان ، کوچه گلستان شماره ۶۷

خانواده آن مرحوم

یادبود

یادبود

فراموش کردن هنر می‌خواهد و من بی‌هنر ترین انسان عالمم ...

چهارمین سال درگذشت همسر و پدر گرامی و عزیز تر از جانمان، زنده‌یاد **امیر سرتیپ دوم محمدتایان** را در بیست و یکم مهرماه گرامی می‌داریم او به ابدیت پیوست و ما را در غوغای زندگی تنها گذاشت و هیچ چیز حتی گذر زمان هم غم فراش را تسکین‌نبخشید.روح بلندش در آرامش ابدی، روانش شاد و یادش گرامی باد.
هزینه چهارمین سالگرد صرف امورخیریه می گردد.
همسر و فرزندان

انالله و انا الیه راجعون

چهلمین روز درگذشت همسری مهربان و پدری دل‌سوز مرحوم مغفور **شادروان مهندس حاج محمودرضا بهزادی کچونی** چهره ماندگار شهرداری اهواز را تسلیت عرض می‌نماییم و برای بازماندگان صبروشکیبایی آرزومندیم.

از طرف خانواده‌های: بهزادی کچونی و عطائی کچونی تسلیت

جناب آقای دکتر عبدالله عزیزیان

استاد ارجمند

مصیبت وارده را به حضر تعالی و خانوادهٔ محترم تسلیت عرض می‌نمایم.

دکتر فرشید شعبانی

مدیر عامل بیمارستان مدائن

بازگشت همه بسوی خدا

بدینوسیله به اطلاع کلیه همکاران محترم انجمن علمی متخصصین علوم آزمایشگاهی بالینی ایران می‌رساند.

با کمال تأسّف و تأثر باخبر شدیم دوست و همکار عزیزمان **جناب آقای دکتر نصرت‌الله عوض محمدی** در حین عمل جراحی در خارج از کشور به دیار باقی شتافت.
ضمن عرض تسلیت به خانواده محترم و همکاران عزیز از خداوند متعال برای آن مرحوم آرزوی علو درج و جات و برای خانواده آن شادروان طلب صبر و سلامتی را آرزومندیم.

هیئت مدیره انجمن علمی متخصصین علوم آزمایشگاهی بالینی ایران

همکار گرامی

جناب آقای احمدبرزگر

با نهایت تأسف در گذشت مادر عزیزتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت گفته از خداوند متعال برای آن مرحومه علو درجات و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.

دفتر فنی – سفارشات چاپ – امور بازرگانی

مؤسسه اطلاعات و شرکت ایر انچاپ

استاد گرامی جناب آقای دکتر علی کمیلی

رئیس محترم دانشکده پزشکی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات

مصیبت درگذشت پدر گرامیتان را به شما استاد ارجمند و خانواده داغدار تان صمیمانه تسلیت عرض می‌نماییم.

دکتر فریدون سیاسی – دکتر ابوالقاسم جزایری – دکتر سیدعلی کشاورز

دانشکده علوم تغذیه و رژیم‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تهران

جناب آقای دکتر عبدالله عزیزیان

با نهایت تأسف و تألم مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض می‌نماییم.

دکتر کورش شمیمی

مدیر عامل بیمارستان لاله

همکار ارجمند

جناب آقای دکتر عبدالله عزیزیان

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض می‌نمایم.

همکار ارجمند

جناب آقای دکتر عبدالله عزیزیان

با نهایت تأسّف و تأثر مصیبت وارده را تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر و سلامتی آرزومندیم.

با نهایت تأسف در گذشت **خانم مهشید تدین** را به آقایان مهندس علی بهار، بابک، بهمن و خانم بهسا تسلیت عرض نموده و برای بازماندگان صبر و شکیبایی خواستاریم.

خانواده دانشور

استاد گرامی جناب

آقای دکتر عبدالله عزیزیان

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترمتان تسلیت عرض می‌نمائیم.

هیئت مدیره، پزشکان و کارکنان بیمارستان آسیا

انالله و انا الیه راجعون

در گذشت ناگهانی **بانوی مکرمه سرکار طاهره شیرازی** را به همسر گرامی حاج سیدموسی خونی و فرزندان خصوصاً یگانه دخترشان و سایر بستگان و بیوتات خوئی و شیرازی تسلیت عرض نموده دوام توفیقات همگان را از خداوند متعال خواستارم.

سیدحسین مطهری

امام جماعت مسجد خداداد

هو ۱۲۱

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت پدر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و شکیبایی از درگاه خداوند منان مسئلت داریم.

همکاران شما در انتشارات حقیقت

جناب آقای احمدبرزگر، همکار گرامی

مدیر عامل محترم مؤسسه انتشارات حقیقت

جناب آقای دکتر شهرام بازوکی

در گذشت مادر گرامیتان را از صمیم قلب تسلیت عرض نموده، برای روح آن مرحومه علو درجات الهی و برای جنابعالی، خانواده محترم و سایر وابستگان صبر و

تلسکوپ سوبارو
Subaru Telescope

دانش آزاد

۳۹۲

یکشنبه ۱۸ مهر ۱۳۹۵ - سال نودویکم - شماره ۲۶۵۵۷

چگونه جنگل‌های
کوچک می‌توانند
زمین را
نجات دهند؟
صفحه ۵

سلامت
آشنایی با
ویتامین‌ها
صفحه ۶

سلامت
آشنایی با
ویتامین‌ها
صفحه ۶

دانش آزاد، نرم‌افزار آزاد

جشنواره روز آزادی نرم‌افزار با هدف معرفی مفهوم نرم‌افزار آزاد به دیگران، ترویج و کاربرد آن در دو بخش ارائه‌ها و کارگاه‌ها اواخر دهه اول ماه جاری در دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد. برای فهم بهتر، پیش از ارائه تعریف نرم‌افزار آزاد باید دانش آزاد را تعریف کرد.

دانش آزاد

دانش آزاد روشی است که همه افراد می‌توانند در تولید دانش مشارکت داشته باشند. مشارکت در دانش آزاد به این معناست که مردم هم تولیدکننده دانش هستند (دانشمند، مخترع، هنرمند، مکتشف و...)، هم مصرف‌کنندگان، هم آموزش دهنده و هم حامی محسوب می‌شوند. کسب دانش و گسترش آن در این روش همگانی است. دانش آزاد وابسته به هیچ شخص، گروه یا حکومتی نیست. دانش آزاد روشی تجاری نیست بلکه زنده ماندن دانش وابسته به مردم است و تولیدکنندگان دانش تنها با حمایت هواداران خود می‌توانند به کارشان ادامه دهند.

ادامه در صفحه ۳

فنج، کوچولوی حساس و مغرور

فیجوا

فیجوا که به آن «گوآوای آناناسی» نیز می‌گویند میوه ای بیضی شکل است که طول آن تا هفت و نیم سانتی متر می‌رسد. پوست آن نازک، مومی و به رنگ آبی مایل به سبز یا زیتونی است که گاهی هم سرخی مایل به نارنجی دارد. گوشت آن سفید خامه ای و گاهی دارای دانه های ریز است. گوشت مرکز ژله مانند و شفاف میوه را که ۲۰ تا ۴۰ دانه خوراکی دوک مانند دارد احاطه کرده است. مزه فیجوا مرکب

است و معمولاً با مزه آناناس مقایسه می‌شود، ولی ته مزه توت فرنگی، گوآوا، به و نعن را هم دارد. فیجوا از تیره (خانواده) موردیانی (Myrtaceae) نام علمی آن Feijoa sellowiana است.

بیشتر انواع فیجوا که امروزه تولید می‌شوند متعلق به استرالیا، نیوزیلند و ایالت کالیفرنیا در ایالات متحده هستند. یکی از انواع استرالیایی آن Choiceana اندازه کوچیک یا متوسط، پوستی صاف و طعم دلپذیری دارد. نوع ماموت که از جوانه نوع نامبرده استرالیایی گرفته شده بزرگتر و متعلق به نیوزیلند است و پوستی کلفت و چین خورده دارد.

ادامه در صفحه ۶

پژوهش‌های تازه درباره اثرات اضطراب بر سلامتی

در کنگره ای در وین ارائه شده است. **کاهش رژیم غذایی سالم در زنان** - به گفته پژوهشگران دانشگاه ایالتی اوهایو، وقایع استرس زا موجب می‌شود فرد به جای یک صبحانه سرشار از چربی‌ها مونو اشباع خوب، صبحانه ای مملو از چربی‌های اشباع شده مضر بخورد. «جنیس کیکولت گلاس» سرپرست تیم پژوهش در این باره می‌گوید: «افراد در مواقع استرس زا به دنبال وعده‌های غذایی با میزان بالای چربی اشباع هستند. به همین دلیل نتیجه آن ناپدید شدن وعده غذایی سالم تر است. مطالعه قبلی نشان داده است که چربی‌های اشباع موجب افزایش التهاب در بدن می‌شود که با بیماری قلبی، آرتروز، دیابت نوع ۲، پوکی استخوان و سایر مشکلات سلامت مرتبط است. استرس موجب پیچیده شدن شیوه فراوری غذا در بدن می‌شود. به دنبال یک روز پراسترس، سرعت متابولیک بدن کاهش یافته و سطح انسولین افزایش می‌یابد.»

در این مطالعه، پژوهشگران برای مشاهده نحوه تأثیر استرس بر چربی مصرفی، از ۵۸ زن سالم خواستند که در دو روز متفاوت در محل کلینیک، دو صبحانه متمایز اما تا حدودی شبیه به هم بخورند. میانگین سنی این زنان ۵۳ سال بود. هر دو صبحانه شامل بیسکویت و عصاره گوشت بود و هر یک حاوی ۹۳۰ کالری و ۶۰ گرم چربی بود. مهم‌ترین تفاوت آن‌ها این بود که یک صبحانه بیشتر حاوی چربی اشباع شده و دیگری حاوی روغن آفتابگردان موناشیع بود. همچنین زنان در مورد وقایع استرس زا روز قبل مصاحبه ای استاندارد انجام دادند. پژوهش نشان داد زنان بدون استرس پس از مصرف بیسکویت و شیرین گوشت حاوی چربی موناشیع، نتایج آزمایش خون بهتری داشتند. این زنان دارای نشانه های التهابی پایین تری نیز بودند. اما زمانی که زنان در مطالعه قبل از تست صبحانه، تحت شرایطی استرس زا قرار می‌گرفتند به نظر می‌رسید که فواید و مزایای مرتبط با سلامت نوع چربی انتخابی روز قبل نیز از بین می‌رفت.

کاهش قدرت باروری زنان ببر اساس یک پژوهش جدید، استرس موجب کاهش شانس باردار شدن زنان می‌شود، به ویژه استرسی که در زمان تخمک گذاری روی می‌دهد. «کرا تیلور»، سرپرست تیم پژوهش از دانشگاه لوئیزیان آمریکا در این باره می‌گوید: «اگر زنان در حوالی زمان تخمک گذاری دچار استرس شوند، احتمال بارداری در آن ماه، ۴۰ درصد کمتر خواهد بود.»

در این مطالعه، پژوهشگران ۴۰۰ زن ۴۰ سال و جوان تر را مورد ارزیابی قرار دادند. بر اساس مبنای روزانه، زنان میزان استرس را از یک (کمترین) تا ۴ (بالاترین) گزارش می‌کردند. این گزارش تا بیش از ۲۰ سیکل ماهانه یا تا زمان بارداری انجام شد. در طول مدت مطالعه، ۱۳۹ زن باردار شدند. پژوهشگران دریافتند که ازای افزایش در میزان استرس در طول دوره تخمک گذاری، ۴۶ درصد کاهش در میزان بارداری وجود داشت.

ادامه در صفحه ۶

اضافه وزن - مطالعه جدید پژوهشگران حاکی از آن است که بین متابولیک و اختلالات مرتبط با اضطراب و نگرانی ارتباط وجود دارد. به گفته پژوهشگران، هر دو دارای مکانیسم های بیولوژیکی مشابهی هستند که غالباً وجود یکی منجر به بروز دیگری می‌شود. برخی microRNAهای ناشی از اضطراب نه فقط موجب توقف اضطراب می‌شوند، بلکه می‌توانند موجب افزایش فرایند مرتبط با سندروم متابولیک هم شوند. به گفته پژوهشگران، تجلی میزان این microRNA ناشی از اضطراب در بافت ها و سلول های گوناگون مختلف است که به توارث و قرارگیری در معرض موقعیت های استرس زا مربوط می‌شود. به گفته پژوهشگران، این کشف دارای ارزش تشخیصی و مفاهیم عملی است چرا که فعالیت microRNAها از طریق داروهای مبتنی بر DNA قابل اصلاح است. بیماری های متابولیک ناشی از واکنش های شیمیایی غیرعادی در بدن است و شامل شرایطی نظیر چاقی و دیابت می‌شود. اختلال اضطراب عبارت از شرایط مشخص شده با حس مزمن ترس و نگرانی است. برخی مثال های مربوط به اختلال اضطراب شامل اختلال چاقی و اختلال استرس پس از سانحه است.

بروز سرطان در مردان - یک پژوهش جدید که در اروپا انجام شده نشان می‌دهد مردانی که روزانه اضطراب و استرس زیاد و بیش از حدی را تجربه می‌کنند، بیشتر در معرض ابتلا به سرطان و مرگ و میر ناشی از آن هستند. در این مطالعه پژوهشگران اطلاعات بیش از ۱۵ هزار نفر را در انگلیس که در سنین بین ۴۰ تا ۷۹ سال بوده و به مدت ۱۵ سال تحت نظر بودند مورد بررسی قرار دادند. نتایج این پژوهش نشان داده است مردانی که دارای اختلال اضطراب فراگیر بودند نسبت به مردان دیگری که این اختلال را نداشتند دو برابر بیشتر در معرض خطر ابتلا به سرطان و مرگ و میر ناشی از آن هستند. «اختلال اضطراب فراگیر» نوعی اختلال اضطرابی است که به صورت نگرانی بیش از اندازه و نامعقول در مورد اتفاقات و فعالیت های روزمره تعریف می‌شود. علائم فیزیکی این اختلال تنش عضلانی، مشکلات خواب و نبود تمرکز است. این اختلال برخلاف حمله وحشت زدگی، سیر مزمن تری دارد و می‌تواند برای ماه ها در فرد وجود داشته باشد. همچنین در این پژوهش مشخص شد که هیچ ارتباطی بین اضطراب و ابتلا به سرطان در زنان وجود ندارد. اگر چه پژوهشگران برای اثبات این یافته ها نیازمند انجام پژوهش های بیشتری هستند، اما این نتایج پرسش هایی را در مورد تأثیرات بالقوه اضطراب بر سلامت انسان به همراه داشت. در این پژوهش مشخص شد که اضطراب فقط یک ویژگی منفی شخصیتی نیست بلکه اختلالی است که با بیماری هایی مانند سرطان و مرگ و میر ناشی از آن در ارتباط است. به گفته این پژوهشگران، این یافته ها پس از بررسی عوامل دیگری از جمله سن، سیگار کشیدن و مشروبات الکلی و سطح فعالیت فیزیکی که احتمال مرگ ناشی از سرطان را افزایش می‌دهد به دست آمد. این یافته ها

آشنایی با کهکشان ها و ستارگان

کهکشان های چشم

این کهکشان احتمال دارد که هر سه این کهکشان ها (NGC ۴۳۳۵, NGC ۴۳۳۸, M۸۶) با هم در تماس بوده باشند.

در فیلم Interstellar می توان تصویر کهکشان NGC ۴۳۳۸ را به همراه اطلاعات رصدی مربوط به آن در نت پد «مورفی کوپر» مشاهده کرد. با توجه به این که وجود یک سیاه چاله بسیار بزرگ در هسته کهکشانی فعال NGC ۴۳۳۸ یکی از دو تئوری عمده در این باره محسوب می شود این کهکشان همان است که در فیلم از طریق کرم چاله به آن دسترسی پیدا می کنند.

* منابع:

- The Astrophysical Journal
- en.wikipedia
- The Worlds of David Darling; Encyclopedia of Alternative Energy (daviddarling.info)
- European Southern Observatory (ESO)

*عکس از: ESO/Gemsproject

خارج شده است و دنباله جز و مدی بلندی دارد. این ویژگی ها به دلیل فعل و انفعالاتی است که با کهکشان های دیگر ارتباط دارد. به همین دلیل است که در منابع مختلف درباره طبقه بندی آن جزو کهکشان های عدسی شکل یا مارپیچی اختلاف نظر وجود دارد. همچنین این کهکشان نشانه هایی از انفجار ستاره ای طولانی، ولی خفیف در خود دارد که بیانگر کمبود قابل ملاحظه ای از هیدروژن خنثی و نیز جا به جایی ترکیبات فضای بین ستاره ای، هیدروژن اتمی، هیدروژن مولکولی، غبار بین ستاره ای و گازهای داغ به سمت NGC ۴۳۳۵ است. این امر بیانگر برهم کنش کششی با NGC ۴۳۳۵ است، چرا که NGC ۴۳۳۸ با سرعت بالا در حال حرکت در فضای بین خوشه ای سنبه است که تماس دو کهکشان این سرعت را افزایش می دهد.

همان طور که گفته شد شواهدی برای بیان این نظر وجود دارد که آسیب دیدگی محیط فضای بین ستاره ای NGC ۴۳۳۸ شاید به دلیل برخورد با NGC ۴۳۳۵ در میلیون ها سال پیش ایجاد شده باشد. کشف چند رشته گاز یونی شده که NGC ۴۳۳۸ را به همسایه بزرگتر خود Messier ۸۶ متصل می کند و نیز کشف گاز و غبار روی Messier ۸۶ که ممکن است از کهکشان NGC ۴۳۳۸ زده شده و روی آن دیگری نشسته باشد نمایانگر فعل و انفعالات گذشته بین این دو سیستم کهکشانی است. با توجه به تراکم بالای مرکز

کهکشان های چشم که به آنها NGC ۴۳۳۵ و NGC ۴۳۳۸ یا Arp ۱۲۰ هم می گویند یک جفت کهکشانی هستند که حدود ۵۲ میلیون سال نوری با ما فاصله دارند و در صورت فلکی سنبه قرار گرفته اند. نام این دو کهکشان از روی ظاهر حلقه ای آن ها گذاشته شده است.

NGC ۴۳۳۵ یک کهکشان میله ای عدسی به شمار می رود و جمعیت ستاره ای آن در نواحی مرکزی به نسبت جوان است (حدود ۱۹۰ میلیون ساله). این کهکشان توسط تلسکوپ فضایی اسپیتزر کشف شد. منشأ آن ممکن است در اثر برهم کنش با NGC ۴۳۳۸ بوده باشد. همچنین دارای دنباله بلند است که احتمال دارد در نتیجه تماس با کهکشان نام برده ایجاد شده باشد؛ با این حال، مطالعات دیگر ارائه دهنده این نظریه هستند که این دنباله در حقیقت یک تاژک کهکشانی در راه شیری محسوب می شود که هیچ ارتباطی به NGC ۴۳۳۵ ندارد.

NGC ۴۳۳۸ - بحث برانگیزترین کهکشان فعل و انفعال کننده در خوشه سنبه یا دوشیزه به شمار می رود که این به دلیل ابهامی است که درباره مکانیسم انرژی احاطه کننده آن که منبع هسته ای را گرم می کند وجود دارد. این مکانیسم انرژی شاید ناحیه ای باشد که در آن انفجار ستاره ای رخ می دهد، یا شاید هم «هسته کهکشانی فعالی» (AGN) باشد که از یک سیاه چاله تغذیه می شود. در حال حاضر دانشمندان هر دو فرضیه را بررسی می کنند. دیسک این کهکشان به شدت از شکل طبیعی

ستاره فم الحوت در افق جنوب شرقی تک و تنها می درخشد. این ستاره در صورت فلکی حوت قرار دارد.

حدود ساعت ۹ شب این ستاره در عرض های شمال ۴۰ درجه به خوبی دیده می شود. برای دیدن این ستاره، آسمان باید صاف و بدون آلودگی نوری باشد. این ستاره در طرف جنوب و جنوب شرقی واقع شده است.

صورت فلکی قیفاووس در حوالی قطب شمال آسمان قرار دارد. ستاره «موی - قیفاووس» یک ستاره درخشان با قدر متغیر بین ۳/۴ و ۵/۱ در این صورت فلکی دیده می شود.

صورت فلکی «جدی» یا «بزغاله» در آسمان جنوب شرقی در بالای افق دیده می شود. برای پیدا کردن این صورت فلکی باید به طرف جنوب ایستاد و ستاره نسر طایر را در صورت فلکی عقاب سپس در بالای سرمان ستاره «فم الحوت» در صورت فلکی حوت را پیدا کرد.

حال اگر خطی را برای اتصال این دو ستاره رسم کنیم، صورت فلکی جدی در زیر این خط قرار دارد. این قسمت از آسمان منطقه ای تاریک بوده که قدر همه ستارگان آن ۳ تا ۴ است.

در طرف شرقی این صورت فلکی ستاره «دنب الجیدی» و در بخش غربی ستاره های «نو - جدی» و «آلفا - یک» و «آلفا - دو» دیده می شود. در زیر آلفا - یک و آلفا - دو ستاره بتا قرار دارد. در چند درجه شرق - جنوب شرقی ستاره «زتا ی جدی» قرار دارد.

هنوز نیز هنگام غروب آفتاب در افق جنوب - جنوب غربی آسمان ستاره ای بزرگ و قرمز رنگ خودنمایی می کند که به نام «قلب العنبر» مشهور است.

سیارات

تیر - هنگام صبح و پیش از طلوع خورشید دیده می شود.

ونوس - همچنان در آسمان عصرگاهی و هنگام گرگ و میش در افق غربی با قدر منهای چهار قابل مشاهده است.

مریخ - در آسمان جنوب هنگامی که هوا تاریک می شود مریخ مانند یک ستاره نورانی می درخشد.

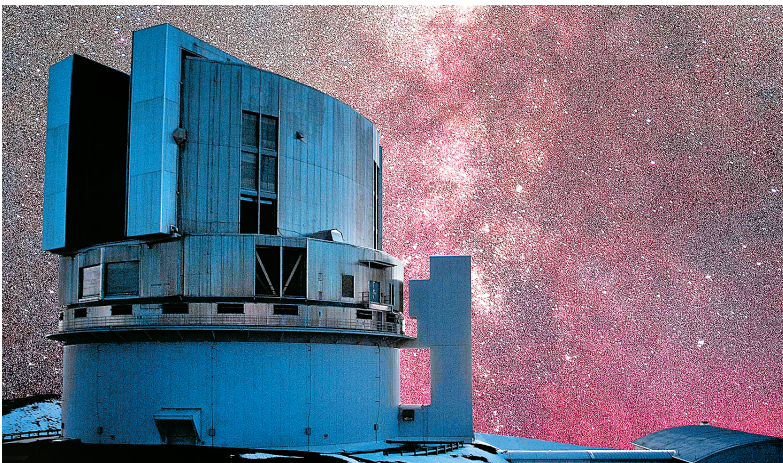
زحل - در آسمان جنوب غربی در اوایل غروب خورشید با قدر ۷/۷+ دیده می شود. اورانوس - به صورت یک ستاره آبی رنگ مایل به سبز ظاهر می شود که به ندرت با چشم غیرمسلح قابل رویت است. در صورت فلکی حوت قرار دارد و در ساعات پایانی عصر طلوع می کند و بقیه شب را در آسمان می ماند.

نپتون - در برج دلو قرار دارد. یک جرم آسمانی بسیار کم نور با بزرگ نمایی هشت است و فقط با کمک دوربین چشمی قوی یا تلسکوپ قابل مشاهده است.

در ساعت های میانی عصر طلوع می کند و تمامی شب در آسمان قابل مشاهده است.

معرفی رصدخانه های غول پیکر دنیا

تلسکوپ سوبارو (Subaru Telescope)

در میان کشورهای سازنده تلسکوپ های غول پیکر، از کشورهای آسیایی کمتر نامی به چشم می خورد. اما تا کنون رده هفتم عظیم ترین تلسکوپ ها از لحاظ قطر آینه اصلی به کشور ژاپن تعلق دارد. تلسکوپ سوبارو متعلق به رصدخانه ملی ژاپن است که در سال ۱۹۹۹ ساخته شد و به بهره برداری رسید.

سوباروی ژاپنی با قطر آینه ۸ متر و ۲۰ سانتی متر در قله موناکیای هاوایی در ارتفاع ۴۱۳۹ متری قرار دارد. تا قبل از سال ۲۰۰۴ یعنی زمان آغاز به کار تلسکوپ های (LBT) و (SALT)، سوبارو در جایگاه سومین تلسکوپ عظیم دنیا قرار داشت. نام این تلسکوپ از خوشه ستاره ای نام آشنای پروین (هفت خواهران) گرفته شده است. آینه یکپارچه تلسکوپ سوبارو از نوع ترکیبی

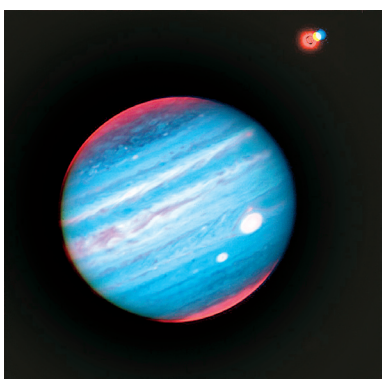
دست پیدا کرد و اجرام عمیق آسمان در یک میدان دید گسترده قابل مشاهده باشند.

در محل استقرار این چشم عظیم ژاپنی، دو قلوهای ۱۰ متری کک نیز واقع هستند و به کاوش و رصد جهان پیش روی خود می پردازند.

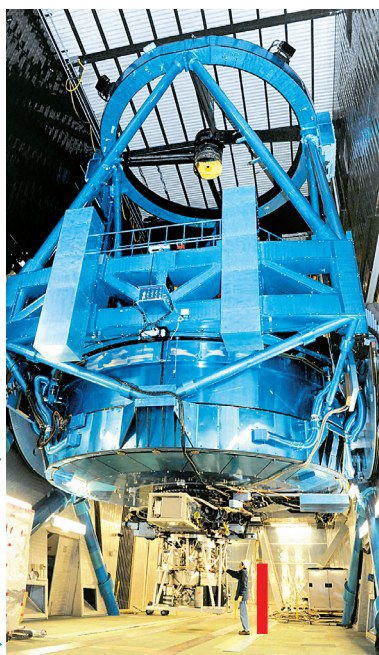
رصدخانه ملی ژاپن و تلسکوپ سوبارو با وب سایت زیر در دسترس است:

<http://www.naoj.org/index.html>

*مرصاد جعفری

کهکشان های ۵ قلو استقرار در میدان دید سوبارو

سیاره مشتری از دید سوباروی ژاپنی

دانش آزاد، نرم‌افزار آزاد

ادامه از صفحه اول
دانش آزاد تنها به حمایت کسانی احتیاج دارد که به جز خود، به جامعه خود هم اهمیت می‌دهند. این روش حمایتی در جامعه نرم‌افزار آزاد -که یکی از محصولات دانش آزاد محسوب می‌شود- پیاده‌سازی شده است.

نرم‌افزار آزاد

نرم‌افزار آزاد زمانی به وجود آمد که ذهن خلاق فردی به نام «ریچارد استالمن» تحمل اشکالات نرم‌افزارهای انحصاری آن زمان مانند «یونیکس» را نداشت. او درخواست برای استفاده از هر نرم‌افزاری اجازه بگیرد، یا در استفاده از نرم‌افزارها برای انجام کارهای دلخواهش محدود شود، لذا تصمیم گرفت پروژه‌ای را راه‌اندازی کند، که به این انحصار پایان دهد. در سال ۱۹۸۳ پروژه GNU را در آزمایشگاه هوش مصنوعی دانشگاه MIT آغاز کرد و در سال ۱۹۸۵ بنیاد نرم‌افزار آزاد را بنا نهاد. نرم‌افزار آزاد، نرم‌افزاری است که به همراه کد منبع توزیع شده و با قوانینی منتشر می‌شود که آزادی استفاده، بررسی، ویرایش، بهبود و بازنشر آن را تضمین می‌کند؛ لذا نرم‌افزاری آزاد نامیده می‌شود که این آزادی‌ها را داشته باشد.

در نرم‌افزارهای انحصاری مانند محصولات شرکت مایکروسافت و اپل شما برای داشتن نرم‌افزار باید از راه غیرقانونی نسبت به تهیه آن نرم‌افزار اقدام کنید یا این‌که با پرداخت هزینه‌ای هنگفت از شرکت مربوط مجوز نرم‌افزار را خریداری کنید که به شما حق استفاده از آن نرم‌افزار را بدهند اما نرم‌افزار آزاد این گونه نیست. شما برای استفاده از نرم‌افزار آزاد مجبور به خرید مجوز نیستید، اما در جواب این که چطور می‌توان نرم‌افزار آزاد را فروخت، باید گفت که می‌توان از طریق فروش فایل راهنماها یا فروش خدمات راه‌اندازی سرویس، ارائه خدمات یا حتی فروش نسخه‌های تغییر یافته نرم‌افزاری خاص بدون فروش مجوز، کسب درآمد کرد.

گروه‌های بسیاری در ایران و دیگر کشورهای جهان به صورت فیزیکی یا آنلاین در زمینه نرم‌افزار آزاد، سیستم‌عامل گنولینوکس، دانش آزاد، آموزش و نشر آزاد دوره‌های علمی و نشر مقالات آزاد علمی فعالیت می‌کنند. فعالیت این گروه‌ها در بیشتر موارد توسط افراد داوطلب و به صورت خودجوش انجام می‌گیرد. به عنوان مثال بنیاد نرم‌افزار آزاد ۳۰ سال است که در راستای گسترش نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد کامپیوتر و حفظ حریم شخصی افراد فعالیت‌های مستمری انجام می‌دهد. در نتیجه این فعالیت‌ها توانسته است سیستم عامل آزاد گنولینوکس را به جایگاه شایسته‌ای در جهان تکنولوژی امروز برساند. نرم‌افزار آزاد در هر زمینه‌ای از دنیای دیجیتال که وارد شده است اگر نگوییم که گوی سبقت را از رقیبان انحصاری خود ربوده است، پایه‌ای آن‌ها در دنیای مدرن امروز پیش رفته است.

نرم‌افزار آزاد در ایران

با شروع فعالیت و برگزاری جلسات کاربری و بحث و گفتگو بین کاربران نرم‌افزارهای آزاد در ایران و بررسی عوامل پیدایش و رشد نرم‌افزار آزاد در جامعه جهانی، کاربران به این نتیجه رسیدند که برای گسترش نرم‌افزار آزاد در جامعه، نیازمند فعالیت عمیق‌تر در همه جنبه‌های اجتماعی هستند. با بسط دادن عوامل گسترش نرم‌افزار آزاد و بررسی ریشه‌های ارتباطی جنبه‌های مختلف نرم‌افزار آزاد و اجتماع،

به مفهوم واحدی به نام «دانش آزاد» رسیدند که سر منشأ تمام تغییرات اجتماعی از جمله ایجاد و گسترش نرم‌افزار آزاد است. از این زمان بود که فعالیت‌ها از تمرکز بر روی نرم‌افزار آزاد به سمت تحلیل و پیاده‌سازی دانش آزاد به عنوان مفهوم عمومی‌تر و دربرگیرنده نرم‌افزار آزاد متمایل شد.

بنیاد آزادی نرم‌افزار بین‌المللی (FSF) یک بنیاد ناسودبر است که هدایت کننده رسمی روز آزادی نرم‌افزار است. این بنیاد وظیفه دارد تا برای ارسال هدایا برنامه ریزی کند و همچنین

تهران با حمایت سازمان فناوری اطلاعات، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و مرکز توسعه و به کارگیری نرم‌افزارهای آزاد با محوریت آشناسازی جامعه با نرم‌افزار آزاد و بررسی تفاوت‌های آن با سایر سیستم‌های موجود، در دو بخش کارگاه‌های تخصصی و ارائه‌ها در فرهنگسرای ارسباران برگزار شد. برنامه‌ریزی جشنواره روز آزادی نرم‌افزار تهران در سال ۱۳۹۳ به صورت کامل و دقیق انجام شد، اما به دلیل تهیه نشدن مکان برگزاری این رویداد در سال ۱۳۹۳ در تهران برگزار نشد.

جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۴ در تهران، در تاریخ ۹ مهر ۱۳۹۴ مصادف با اول آکتبر ۲۰۱۵، در سالن جابر ابن حیان دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف در دو بخش کنفرانس و کارگاه‌های آموزشی برگزار شد. در طول این مدت بیش از ۸۰۰ نفر از شهرهای مختلف ایران در این جشنواره شرکت کردند. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه‌مندان، آزاد و رایگان بود.

در بخش کارگاه‌ها، کارگاه‌های متنوعی با موضوعات فنی و عمومی به صورت موازی با بخش کنفرانس ارائه شد. کارگاه نصب و استفاده از سیستم عامل گنولینوکس در لابی دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف برگزار شد. سایر کارگاه‌ها با موضوعات ابزارهای توسعه و یکی‌پدیا، ابزارهای حفظ حریم شخصی،

آموزش نرم‌افزار بلندر، آموزش فریم‌ورک‌های فرانت‌اند، سخت‌افزار آزاد و آردوینو، Embedded Linux From Scratch امنیت (با موضوعات SELinux، کالی لینوکس، هک کلاه سفید و تست نفوذ به شبکه)، برنامه‌نویسی (با موضوعات نوشتن اپلیکشن با Qt و آشنایی با زبان برنامه‌نویسی R)، برنامه‌نویسی وب (با موضوعات آموزش فریم‌ورک YII و کامپوننت‌نویسی برای جوملا) و سامانه کنترل ورژن گیت در کلاس‌های دانشکده کامپیوتر برگزار شد.

گفتنی است، یکی از بخش‌های موازی در این جشنواره نقاشی لوگوهای نرم‌افزار آزاد روی تی شرت بود. در این بخش افراد تی شرت‌های خود را در اختیار برگزارکننده آن قرار دادند و او روی لباس‌های افراد طرح‌های مورد نظر را نقاشی کرد که سود حاصل از آن صرف هزینه‌های خود جشنواره شد.

جشنواره ای به وسعت سراسر دنیا

سید محمد مسعود صدر نژاد، عضو تیم اجرایی برگزار کننده جشنواره آزادی نرم افزار

در دانشگاه شریف در گفتگو با اطلاعات در تعریفی از نرم‌افزار آزاد می‌گوید: نرم‌افزار آزاد در مورد آزادی کاربران برای اجرا، کپی، توزیع، بررسی، تغییر و بهبود دادن نرم‌افزار است. به تعبیری نرم‌افزار آزاد چهار نوع آزادی برای کاربران خود قائل است. آزادی برای اجرای برنامه برای هر منظوری، آزادی برای مطالعه و بررسی چگونگی عملکرد برنامه و تغییر آن برای نیاز خود، آزادی برای توزیع مجدد کپی‌هایی از آن، آزادی برای بهبود برنامه و انتشار این تغییرات برای عموم به نحوی که تمامی جامعه از آن بهره مند شوند، از جمله آنهاست.

وی می‌افزاید: در صورتی برنامه‌ای، یک نرم‌افزار آزاد به شمار می‌آید که کاربران آن همه این آزادی‌ها را داشته باشند. باید توزیع مجدد کپی‌هایی از آن، خواه با اصلاحات و تغییرات و خواه بدون آن، خواه رایگان و خواه در ازای دریافت وجهی، برای هر شخصی و در هر جایی آزاد باشد. آزاد بودن برای انجام این امور به این معنی است که کاربران برنامه‌ها مجبور به درخواست و پرداخت هزینه برای مجوز نیستند. شما همچنین باید این آزادی را داشته باشید تا در برنامه تغییراتی ایجاد کنید و از آنها به طور خصوصی و برای کار خود استفاده کنید. اگر هم تغییرات خود را منتشر کردید، نباید ملزم به اعلام آن به شخص خاص یا به روش خاصی باشید.

به گفته صدر نژاد، جشنواره آزادی نرم‌افزار یک جشنواره بین‌المللی است که از سال ۲۰۰۴ برگزار می‌شود. هر ساله بیش از ۴۰۰ تیم در شهرهای مختلف دنیا این رویداد را برگزار می‌کنند. در ایران همرا با دانشگاه صنعتی شریف، شهرهای تبریز و اصفهان نیز برگزار کننده جشنواره نرم‌افزار آزاد هستند. اولین بار روز نرم‌افزار آزاد در ۲۸ اوت سال ۲۰۰۴ جشن گرفته شد. سال اول ۷۰ گروه در نقاط مختلف جهان جشن‌ها را برگزار کردند. این عدد در سال بعد به ۳۰۰ تیم در ۶۰ کشور رسید و تا جایی پیش رفت که در سال ۲۰۰۸، این جشن در ۹۰ کشور جهان برگزار شد.

از سال ۲۰۰۶ به بعد تصمیم گرفته شد تا روز آزادی نرم‌افزار در سومین شنبه سپتامبر جشن گرفته شود. گروهی به نام آزادی نرم‌افزار بین‌الملل مرجع تصمیم‌گیری‌های کلان در مورد روز آزادی نرم‌افزار و هماهنگی و حمایت از تیم‌های برگزار کننده است.

اهداف جشنواره

صدر نژاد درباره اهداف برگزاری جشنواره می‌گوید: سعی بر آن شده تا با برگزاری ارائه‌ها و کارگاه‌های متنوع و با بهره‌گیری از تجارب افراد فعال در جامعه نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد، قدم‌هایی در راستای گسترش این مفاهیم در جامعه برداشته شود. می‌توان گفت محورهای اصلی برنامه‌های این جشنواره معرفی، ترویج، افزایش کاربرد، جذب مشارکت افراد و جلب حمایت جامعه و تولید در زمینه نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد است.

وی می‌افزاید: هر فردی در صورتی که مایل به همکاری در زمینه‌های علمی، هنری، تبلیغاتی، امکانات و خدمات یا فعالیت‌های اجرایی است، می‌تواند به صورت داوطلبانه با ما همکاری کند. به این منظور باید از طریق سایت fsug.ir یا fsd@fsug.ir ما تماس بگیرید.

حیات وحش ایران

گاندو

کروکودیل پوزه کوتاه یا تالابی با نام محلی «گاندو» و نام علمی *Crocodylus palustris* خانواده کروکودیل ها یا *Crocodylidae* و راسته خزندگان یا *Reptilia* است. پهن ترین پوزه را در بین اعضای این خانواده دارد و به همین جهت در ظاهر شبیه «آلیگاتور آمریکایی» به نظر می رسد. حداکثر طول آن چهار تا پنج متر که نیمی از این طول متعلق به دم است. رنگ عمومی بدن در افراد جوان سبز روشن با لکه های سیاه و در افراد مسن تر خاکستری تا قهوه ای با لکه های سیاه کم رنگ تر است. پاهای عقبی بسیار قوی و تنومند دارد که بارزترین و مهم ترین ویژگی خاص این گونه در مقایسه با سایر گونه ها است. از حشرات، دوزیستان، ماهیان، خزندگان

دیگر و پستانداران تغذیه می کند. پراکنش این خزنده در ایران به استان سیستان و بلوچستان محدود می شود.

این گونه نخستین بار توسط جانورشناس فرانسوی به نام *René Primevère Lesson* در سال ۱۸۳۱ توصیف و طبقه بندی شد. *عکس از: Arjun Bharioke

گیاهان ایران

پیچک ایرانی

نام علمی: *Convolvulus persicus*

گیاهی بوته ای به ارتفاع ۱۵ تا ۵۰ سانتی متر با کرک های ابریشمی فشرده و ساقه های بدون انشعاب یا با انشعابات کم است. برگ ها تقریباً بیضی شکل کشیده با دمبرگ و برگ های قاعده ای بیضی شکل یا تخم مرغی به طول ۲۵ تا ۴۵ میلی متر هستند. گل ها آذین و معمولاً به رنگ سفید به تعداد یک عدد در انتها می رویند. گل ها در تابستان ظاهر می شوند. این گیاه در سواحل ماسه ای می روید. در ایران از سواحل غربی دریای خزر گزارش شده است.

*منبع:

«فلورا ایرانیکا»، *FLORAIRANICA, a monumental work on the plants of Persia*. Edited by Karl Heinz Rechinger of Vienna since 1963-1977.

*عکس از: molbiol.ru

فنج، کوچولوی حساس و مغرور

رشد متفاوت، ریشه در دوران جنینی دارد که فنج نر استروژن را تولید می کند و این هورمون در مغز شبیه تستسترون می شود و به پیشرفت سیستم اعصاب مورد نیاز برای آواز خواندن می انجامد. صدای آن ها با تعداد کمی آواهای درهم شروع می شود اما دائم سعی و تلاش می کنند آواز خود را با آن چه از صدای پدرشان در خاطرشان مانده تطبیق دهند و در نتیجه صدا به سرعت تکمیل می شود. در طول این مدت آوازشان را با صداهایی که در اطرافشان می شنوند، کامل خواهند کرد. همچنین از صدای آواز سایر نرهای نزدیک خودشان نیز الهام می گیرند.

فنج های نر از آواز تا حدودی برای جفت یابی استفاده می کنند و معمولاً یک صدای منظم بلند را به کار می برند. همچنین یک صدای «هیس» در موقعی که قصد دفاع از محدوده خود را دارند از خود تولید می کنند. محبوبیت فنج به خاطر توانایی زیادش در تولید مثل است و هر کسی می تواند از آن جوجه بگیرد و توانایی فوق العاده در سازگار شدن با مناطق خشک دارد.

فنج جزو پرندگان دانه خوار است و مقارشان برای پوست کندن دانه های ریز تناسب یافته است. فنج ها ارزن و کتان را ترجیح می دهند اما بذر سایر میوه ها را نیز می خورند. همچنین از خوردن میوه و سبزیجات به ویژه هنگام تخمگذاری لذت می برند و حتی غذاهای زنده مانند کرم ارزن یا سایر حشرات را نیز دوست دارند. فنج ها در خوردن بسیار حریص و شلوغ هستند، به عنوان مثال دانه ها را به هر سو پخش می کنند. البته این رفتار کمک زیادی به تکثیر دانه ها در طبیعت می کند. گذاشتن مقداری

خاک در قفس یا ظرف کوچک آب برای استحمام بسیار مفید است و پرنده خود را در آن ها تمیز می کند.

معمولاً فنج ها ترجیح می دهند به شیوه خودشان زندگی کنند. اما به هر حال ممکن است یک فنج دست آموز هم شود. البته برای این که در این کار موفق شویم باید فنج بسیار جوان باشد و در ضمن جفتی هم برایش فراهم نشود. البته بعضی فنج ها هم دیده شده اند که با آن که جفت هم برایشان فراهم شده همچنان دست آموز باقی ماندند.

وجود گربه می تواند تهدیدی جدی برای فنج باشد، حتی اگر گربه نتواند به طور مستقیم از لایه لای میله های قفس به پرنده

از سال ۱۴۷۸ میلادی که جزایر قناری به تصرف اسپانیایی ها درآمد، تعداد زیادی از فنج یا سهره های وحشی و نیز تعدادی قناری از آن جا به اسپانیا آورده شد و چون این پرندگان آوای دلنشینی داشتند به تدریج اسپانیایی ها به پرورش این گونه پرندگان در منازل علاقمند شدند و چندی نگذشت که تکثیر انبوه این گونه پرندگان توسط برخی از پرورش دهندگان اسپانیایی رونق گرفت سپس برای فروش به سایر کشورهای اروپایی صادر شد. پرورش فنج از دیرباز در کشورهای مختلف نظیر هندوستان، ایران و چین رواج داشته است و در ادبیات فارسی کهن، نام «سهره» به وفور دیده می شود.

فنج پرنده ای از جنس سهره است که برخی از گونه های آن نظیر فنج راه راه بومی استرالیا هستند و برخی گونه های دیگر در مناطق وسیعی از اروپا پراکنده اند. همچنین گونه های دیگری از این پرنده را می توان در اندونزی و تیمور شرقی به صورت بومی و در آمریکا، پرتغال و پورتوریکو به صورت رها سازی شده یافت. این پرنده در دشت های باز با درختان و درختچه های پراکنده زیست می کند اما با مزاحمت های انسان نیز کنار آمده است و حتی در جاهایی که زیستگاهش از بین می رود و جای آن را ساخته های دست بشر می گیرد نیز به زندگی ادامه می دهد. هر گونه از این پرنده شامل انواع نژاد گوناگونی است که توسط پژوهشگران ژنتیک یا تکثیر آن توسط دستداران این حیوان به وجود آمده اند. عمر این پرنده به عوامل محیطی و ژنتیکی آن بسیار وابسته است. فنج ها معمولاً پنج تا ده سال عمر می کنند و برخی معتقد هستند که تا ۱۱ سال نیز زنده می مانند. فنج ها از ارزان قیمت هستند و برخی از نژادهای کمیاب آن کمی گران تر از بقیه به فروش می رسند. به همین علت تهیه چند قطعه فنج برای نگهداری در منزل کاری بسیار ساده و آسان است. معمولاً فنج ها را از قاره آفریقا، استرالیا و آسیا تهیه می کنند. فنج ها پرندگان حساسی هستند و باید آن ها را از دود سیگار یا بوهای تند آشپزخانه یا مواد ضد عفونی قوی محافظت کرد زیرا که این بوهای تند می تواند باعث مرگ و میر پرنده شود. فنج ها نسبت به صحبت کردن یا سوت زدن آدمی عکس العمل نشان می دهند و از این کار خوشحال می شوند اما قدرت تقلید صدا را ندارند.

فنج ها پرندگانی بسیار پر سر و صدا هستند. صدای آن ها می تواند یک «بیپ» یا «میپ» بلند باشد و در واقع تعداد کمی از این نوع صدا است. ریتم آواز در نرها پیچیده تر است و آواز هر نر متفاوت است اما همه فنج ها در یک چارچوب خاص و یک ریتم خاصی آواز می خوانند. فنج نر صدایش را با اختلافی کم به پسرش منتقل می کند. آواز تا دوره بلوغ ممکن است تغییر کند اما پس از آن در تمامی طول عمر پرنده ثابت باقی می ماند. پژوهش های علمی در مؤسسه «ریکن» در ژاپن اشاره می کند که آواز خواندن در ماده ها در واقع یک پاداش برای هیجان فنج نر است و باعث هیجانی تر شدن وی می شود.

فنج های نر توانایی آواز خواندن را در دوره بلوغ و زمانی که ماده ها هنوز این توانایی را ندارند، به دست می آورند. علت این

آسیبی برساند، حضور آن موجب ناراحتی شدید پرنده می شود. از طرف دیگر گربه می تواند با وارد کردن ضربه به قفس و واژگون کردن آن باعث مجروح شدن پرنده شود و در این میان فنج بیش از سایر پرندگان توجه گربه را به خود جلب می کند.

تشخیص نر و ماده در این پرنده آسان است، فنج نر نوک قرمز پررنگ و در بیشتر مواقع دو لکه قهوه ای در دو طرف سر دارد و فنج ماده دارای نوک نارنجی بدون نقش و نگارهای زیاد است. فنج ها اگر با تغذیه مناسب روبرو شوند، زمانی که به سن دو ماهگی برسند بالغ می شوند و توانایی جفت گیری را خواهند داشت. برخی از فنج ها ممکن است جفتی که برایشان انتخاب کرده ایم را نپسندند.

پس از لانه سازی، فنج ماده معمولاً بین دو تا شش تخم می گذارد سپس روی آن ها می نشیند. بیرون آمدن جوجه ها از تخم و دوره خوابیدن روی تخم ها ممکن است ۱۲ تا ۱۵ روز طول بکشد. همه مراحل خانه سازی تا مستقل شدن جوجه های بال و پر گشوده تقریباً دو ماه طول می کشد. در این مدت به جیره غذایی پرنده بیش از گذشته بایستی توجه کرد. از دست زدن و نقل مکان مرتب فنج ها به ویژه زمانی که دارای جوجه و تخم هستند باید خودداری کرد، در غیر این صورت پرنده ماده جوجه ها و تخم ها را ترک می کند. در این زمان بایستی بررسی و نگاه کردن به پرنده کاهش یابد تا با آرامش خاطر جوجه ها را بزرگ کند.

باید توجه داشت که فنج پرنده ای بسیار ضعیف و دارای شرایط زندگی ویژه ای است و نمی تواند به صورت کاملاً آزاد در موقعیت جغرافیایی ایران زندگی کند و آزاد کردن این پرنده در طبیعت یا کوچه و خیابان به معنی مرگ زجرآور این پرنده در همان دقایق نخست آزادی است. اگر هم چند روزی یا چند ماهی دوام بیاورد باعث اختلال در زیستگاه و محیط زندگی سایر پرندگان بومی می شود. پس نمی بایست به فکر آزاد کردن این پرنده زیبا بود.

*مهرنوش بوستانی

*عکس ها از: Maurice van Keith Gerstung و Bruggen

غارهای ایران

غار ترنگ

غار آهکی و خشکی - آبی ترنگ با ارتفاع حدود ۲۲۰۰ متر از سطح دریا در مجاورت روستای ترنگ، کوه ترنگ، ۷۰ کیلومتری شهر بافت، شهرستان بافت و در استان کرمان قرار دارد. دهانه غار حدود شش متر و طول مسیر پیموده شده تقریباً ۵۰۰ متر و عرض راهروها و تالارهای آن بین یک تا ۱۵ متر متغیر است. در قسمت های مختلف این غار چشمه های متعدد و آب جاری وجود دارد و در انتها حوضچه ای عظیم از آب دیده می شود.

غار از تعدادی دالان باریک، چاه و تالارهایی با اندازه متوسط تشکیل شده است که همگی زیر گسل اصلی قرار دارند. چاه به دالانی منتهی می شود که یک سر آن به سوی اعماق غار می رود و بعد از چند متر چاه مایل دیگری به عمق حدود هفت متر قرار دارد که انتهای آن بسته است. با عبور از چند چاه و عمق ۱۱ متری ابتدا به تالار چکیده ها می رسمیم، سقف تالار چکیده ها

پوشیده از چکنده هایی شیری رنگ و موج دار است و در کف آن چند چکیده ستبر قرار دارد. در انتهای تالار چکیده ها دو دهانه چاه وجود دارد که هر دو به تالارهای مملو از آب غار راه دارند. با عبور از مقابل تالار چکیده ها به مهم ترین بخش غار که «آناهیتا» نام دارد، می رسمیم. در اعماق غار دمای هوا در تمامی فصول تقریباً معتدل و ثابت بین ۱۴ تا ۲۰ درجه سانتی گراد است و تهویه نسبتاً خوبی از هوا دارد، به طوری که در هیچ جای آن کمبود اکسیژن احساس نمی شود.

*عکس از: اسماعیل شمسی

تالاب ها و دریاچه های ایران

تالاب کجی نمکزار

تالاب کجی با وسعت حدود ۲۲ هزار هکتار در شمال غربی روستای چاه دراز، ۷۵ کیلومتری شهرستان نهبندان و حاشیه محور ارتباطی بیرجند به زاهدان در استان خراسان جنوبی قرار دارد. آبگیری است که به رودخانه و حتی آبراهه ها وصل نمی شود. در مناطق دشتی اطراف تالاب درختچه هایی مانند قیچ، گز و تاغ دیده می شود و در حاشیه تالاب بوته های گز، قلیا و نی به چشم می خورد. از دیگر گیاهان علفی و بوته ای اطراف تالاب می توان به درمنه، خارشتر، اشنان، هندوانه ابوجهل و اسپند اشاره کرد.

منطقه تالاب کجی نمکزار از نظر آب و هوایی در ناحیه خشک و نیمه خشک قرار دارد که محل امنی برای پرندگان مهاجر آبی است. آبچیلیک پاسیز، آبچیلیک پاسرخ، حواصل خاکستری، حواصل سفید، خوتکا، اردک سرسبز، زنگوله بال، میش مرغ، هوبره، زاغ بور، عقاب

طلایی، پیغوی کوچک، جغد کوچک، بلدرچین معمولی، زاغ نوک قرمز، ابلق، چکاوک پنجه کوتاه از پرندگان مهاجر یا بومی تالاب و اطراف آن به شمار می روند.

از خزنندگان منطقه می توان مار پلنگی، گرز مار، مار جعفری، مار قیطانی، افعی شاختار، لاک پشت مهمیزدار و بزمرجه بیابانی را نام برد. پستانداران شامل گرگ، روباه، تشی، خرگوش، خاریشت و کفتار هستند.

*عکس از: gardeshgariiran.ir

چگونه جنگل های کوچک می توانند زمین را نجات دهند؟

تمهیدات اخیر در زمینه جنگلداری با کاهش هزینه های اولیه برای صاحبان جنگل های شخصی افق های روشن تری را برای این افراد پیش رو می آورند. برای مثال یک ابزار دیجیتال مجهز به لیزر که در واقع یک تلفن هوشمند محسوب می شود، ساخته شده است که با استفاده از آن دارنده زمین جنگلی می تواند فاصله را اندازه گیری کند و نیز وسیله ای برای اندازه گیری ارتفاع درخت ها طراحی شده است. با چنین ابزاری هزینه های صورت برداری از درخت ها که معمولاً بین ۴۰ تا ۱۰۰ هزار دلار است به طور قابل ملاحظه ای کاهش پیدا می کنند. این بستگی به مساحت جنگل مورد نظر دارد. با به کارگیری این تلفن هوشمند صاحبان جنگل های خانوادگی می توانند خودشان فهرست درخت های جنگل خود را تهیه کنند، از آن ها عکس برداری کنند و قطر و ارتفاع درخت ها را اندازه بگیرند. عکس ها و اطلاعات به دفتر شرکت یا مؤسسه مورد نظر ارسال می شوند. در آن جا از جمله کارهایی که کارشناس جنگلداری انجام می دهد این است که عکس ها را بررسی و گونه های درخت ها را شناسایی کند و صدمه ای که به شاخه ها و تاج درخت ها وارد شده است را مشخص می کند. احتمالاً مدل هایی برای محاسبه میزان کربن ذخیره شده در این جنگل ها هم در اختیار دارند.

«لوگان سندرا»، جنگلبانی که از این تلفن های هوشمند برای ارزیابی درخت های جنگل خانوادگی خانم لونکیست استفاده کرده است

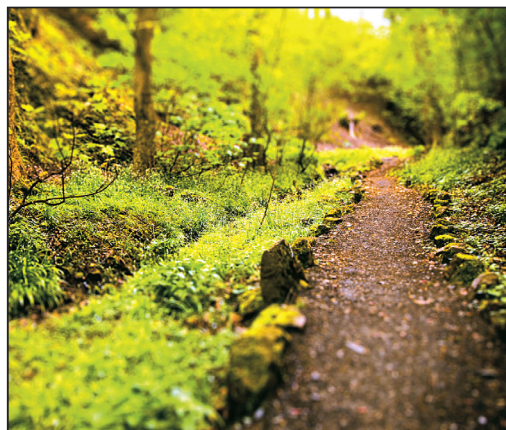
می گوید: "با روش های سنتی یک جنگلبان می تواند در هر روز فقط از درخت های سه یا چهار تکه زمین کوچک جنگلی سیاهه تهیه کند و باید ماه ها وقت صرف برآورد ویژگی های کیفی و شناسایی نوع درخت ها بکند که در ازای هر تکه زمین با صرف چنین زمانی فقط ۳۵۰ دلار دریافت می کند. او با استفاده از این ابزار دیجیتالی می تواند روزانه بین ۳۰ تا ۳۵ قطعه زمین جنگلی را سیاهه برداری کند و کل کار در عرض یک هفته تمام می شود."

*منبع:

- How Small Forests Can Help Save the Planet; Erica Goode; The New York Times; SEPT. 30, 2016.

*عکس ها از: Leah Nash و usersnitsite

الوار چشم پوشی کنند. برخی هم از این که نمی توانند به سرعت چوب درخت هایشان را به پول نقد تبدیل کنند ناراضی هستند و در نتیجه از امضای قراردادی که آن ها را وادار می کند برای مدت زمان مشخصی، بین ۱۵ تا ۱۲۵ سال، درخت های زمین جنگلی خود را حفظ

کنند خودداری می کنند. آنچه بیشتر صاحبان جنگل های خانوادگی را نسبت به انجام این کار بی اعتماد می کند روند پرهزینه ای است که برای صورت برداری از درخت ها، برآورد کربن ذخیره شده در زمین آن ها، تخمین میزان رشد درخت ها در آینده و ارائه ممیزی پس از بازرسی باید طی کنند. هزینه این کار به قدری بالا بوده است که هیچ سودی عاید دارندگان زمین های جنگلی نمی شود.

سازمان های محیط زیستی مانند مؤسسه پینچوت و Nature Conservancy سال ها است که به دنبال راهی برای برداشتن چنین موانعی هستند و این کار را با آموزش صاحبان زمین های جنگلی در رابطه با سودآوری بازار و کاهش هزینه ها به نفع آن ها انجام داده اند. به گفته «جاش پریش» مدیر برنامه «درختزارهای فعال» در مؤسسه Nature Conservancy، "به طور سنتی تنها راه تولید درآمد برای این افراد بریدن درختان برای تهیه الوار بوده است. ولی نکته مثبت در این اقدام دولتی این است که به صاحبان جنگل های خانوادگی در ازای همکاری برای ارتقای مدیریت جنگلداری حقوق پرداخت می شود." واقعیت این است که اگر صاحبان جنگل های کوچک موانع را پشت سر بگذارند، درخواست یافت که بازارهای فروش مواد کربنی سودآور هستند. در این بازارها نخست یک درآمد ناگهانی به دست صاحبان این تجارت می رسد، ولی مدتی بعد سالانه به طور منظم به آن ها حقوق پرداخت می شود.

اعتبار مالی که خانم لونکیست می تواند از زمین جنگلی خانوادگی خود کسب کند در شش سال نخست حدود ۲۳۵ هزار دلار و یک سال پس از آن ۶۰۰۰ دلار خواهد بود. در حین اجرای این پروژه خانواده او هنوز هم می تواند در تعداد معین شده و محدودی چوب درخت های جنگل خود را به فروش برساند، به شرط این که طبق طرح مدیریتی حفاظت از جنگل خود پیش بروند و مقدار ثابتی از ذخیره کربن را با اجازه دادن رشد درخت ها حفظ کنند.

بیش از نیمی از مجموع ۳۰۴۱۵۵۰۰۰۰۰ متر مربع از زمین های جنگلی در ایالات متحده آمریکا دارای مالک شخصی هستند که مساحت زمین بیشتر این مالک ها ۴۰۵۰۰۰۰ متر مربع یا کمتر است. این جنگل های شخصی طبق نظر پژوهشگرهای محیط زیست منابع دست نخورده طبیعی برای مبارزه با اثرات مخرب تغییرات آب و هوایی هستند.

خانواده خانم «ایو لونکیست» ۵۹ ساله که به تازگی بازنشسته شده از زمانی که مادر بزرگش در سال ۱۹۱۹ زمینی جنگلی را در کوه های شمال غربی اورگون خریداری کرد آن را نگه داشته است. پدر ۹۵ ساله او هنوز هم در این زمین که ۶۳۵۸۵۰ متر مربع مساحت دارد زندگی می کند. خانم لونکیست و همسرش بیشتر اوقات برای دیدن او به آن جا می روند. ولی به تازگی او درباره آینده این زمین خانوادگی فکری دارد. مانند بسیاری از صاحبان جنگل های کوچک بخشی از درآمد خانواده لونکیست از چوب درخت های زمین جنگلی شان به دست می آید و آن ها تمایل دارند به کار قطع درخت ها و فروش چوب ادامه دهند. ولی در عین حال دوست ندارند جنگل کوچک شان خالی از درخت شود یا تکه زمین های آن به سازندگان ساختمان و بنا فروخته شود. او می گوید: "این ملک جنگلی برای ما به مثابه تارنخیچه خانوادگی مان است."

حفظ درخت ها و در عین حال بهره برداری از چوب آن ها به نظر امری ضد و نقیض است. ولی خانم لونکیست این امید را دارد که هر دو کار را انجام دهد. به عقیده او جنگل قدرت این را دارد که با تبدیل کربنی که در خود ذخیره دارد به مواد قابل فروش، هوا را تمیز کند. «برایان کیتلر»، مدیر اداره حفاظت از محیط زیست جنگل های «پینچوت» در ایالات متحده می گوید: "درخت ها عامل شماره یک در پاک سازی کربن از جو و ذخیره سازی آن به صورت مواد گیاهی در دراز مدت هستند."

او برنامه ای را طرح ریزی کرده است که با به کارگیری آن صاحبان جنگل های خانوادگی می توانند به طور کارآمدی پروژه های بهره برداری از کربن را به طوری که برایشان سودآور باشد، اجرا کنند.

تاکنون جنگل های بزرگ تر از طریق برنامه هایی مانند REDD، «برنامه سازمان ملل برای جلوگیری از جنگل زدایی و از بین رفتن جنگل ها» به عنوان ذخیره گاه های کربن در لیست قرار گرفته اند. با کمک این برنامه مردم سراسر دنیا به حفاظت از جنگل ها ترغیب می شوند، در ازای این که آن ها می توانند در بازارهای جهانی فروش مواد کربنی از طریق دریافت اعتبار مالی کسب درآمد کنند.

برخی از کارخانه های الوارسازی وارد این بازار شده اند. بدین صورت که میزان قطع درختان را به زیر درصد قانونی رسانده اند تا در عوض میلیون ها دلار اعتبار مالی دریافت کنند. ولی تاکنون صاحبان جنگل های کوچک، حتی کسانی که مانند خانم لونکیست نگران حفاظت از جنگل ها هستند، هنوز آن طور که باید از این اقدام حفاظتی استقبال نکرده اند. بسیاری حتی نمی دانند که چنین برنامه ای وجود دارد و کسانی هم که از وجود آن آگاهی دارند از پیچیدگی های آن سردرگم می شوند.

برخی از صاحبان جنگل های کوچک به اشتباه فکر می کنند که با وارد شدن به بازار کربن باید به طور کامل از کسب درآمد از تهیه

دانشنامه تغذیه

فیجوا

■ آناییتا هیشتا

ادامه از صفحه اول

رایج ترین فیجوا کشت شده در کالیفرنیا Coolidge نام دارد که اندازه آن کوچک مایل به متوسط است، مزه ملایم و پوستی چین خورده دارد.

فیجوا بومی آمریکای جنوبی ویژه زمین های مرتفع استوایی، نیمه استوایی و خنک جنوب برزیل، اروگوئه، پاراگوئه و آرژانتین است. در ایران به طور محدود در استان های گیلان و مازندران کشت می شود. این گیاه در دهه ۱۸۹۰ وارد ایالات متحده، ایالت کالیفرنیا شد و اگر چه از لحاظ تجاری تقاضای زیادی برای آن نیست در این ایالت ۴ میلیون و ۵۰ هزار متر مربع زمین برای کشت آن اختصاص داده شده است. مقداری از این میوه از نیوزیلند به ایالات متحده وارد می شود.

گیاه فیجوا درختچه ای همیشه سبز با رشد کند است. برگ های ضخیم و بیضی شکل آن در قسمت رویی سبز و در قسمت پشتی نقره ای رنگ هستند. این ویژگی باعث می شود که این گیاه با وزش نسیم زیبایی خاصی داشته باشد. گل های آن هم به صورت تکی و هم به صورت خوشه ای دیده می شوند، گلبرگ های سفید و پرچم های زبر سرخ رنگی دارد.

گیاه فیجوا در انواع خاک ها رشد می کند، ولی بهترین خاک برای آن خاک زهکشی شده و غیر نمکی است. این گیاه زمستان های سرد و تابستان های معتدل را می پسندد. میوه فیجوا در آب و هوای گرم کم مزه تر می شود. تکثیر آن با قلمه زدن و پیوند زدن نتیجه بهتری می دهد. درختچه هایی که از دانه تکثیر می شوند تا پیش از سه تا پنج سالگی میوه نمی دهند، علاوه بر این کیفیت میوه هم اگر رشد از طریق کاشت دانه باشد کمتر است.

فیجوا ۴/۵ تا ۷ ماه پس از گل دادن درخت رسیده می شوند که این بستگی به آب و هوا دارد. اگر این میوه پیش از رسیدن چیده شود در دمای اتاق می رسد، ولی مزه آن زمانی بهتر است که تا زمان رسیدن و نزدیک به افتادن روی درخت باقی بمانند. چیدن فیجوها بدین ترتیب است که باید درخت را تکان داد تا میوه ها روی پارچه کرباسی بریزند، چون اگر با زمین برخورد کنند ضرب دیده می شوند.

فیجوهای برای خرید مناسب هستند که سفت و غیر معیوب باشند. باید ظرف سه تا چهار روز پس از خرید مصرف شوند یا این که می توان تا یک ماه آن ها را در یخچال نگهداری کرد. باید پیش از خوردن آن ها را پوست کند، چون پوست آن ها تلخ است. فرو بردن این میوه در آب و آب لیمو از قهوه ای شدن رنگ آن جلوگیری می کند.

فیجوا به طور معمول به صورت تازه در دسرها یا برای تزئین سالادهای میوه مصرف می شود. می توان از آن پودینگ، پای، شیرینی و کلوچه تهیه کرد یا از آن ژله و کمپوت درست کرد. فیجوا غنی از ویتامین C است و منبع خوبی از فولانتبه شمار می آید.

*عکس از: Didier Descouens

آشنایی با ویتامین ها

بخش پنجم

■ محمد مهدی امیری خوربه - کارشناس گیاهان دارویی و معطر

رفتاری می شود. سطوح پایین ویتامین B9 در بدن می تواند منجر به تجمع هموسیستئین شود. در صورت کمبود ویتامین B9 سنتز DNA و ترمیم و بازسازی دچار اختلال می شود و این امر می تواند منجر به سرطان شود. غذاهای خاص با محتوی بسیار بالا B9 عبارت از سبزیجات برگ دار مانند اسفناج، مارچوبه، شلغم تازه، کاهو و سبزیجات آسایایی است. حبوبات از قبیل لوبیا خشک شده یا تازه، نخود، فرنگی و عدس، زرده تخم مرغ، غلات غنی شده (ماکارونی، غلات، نان)، دانه آفتابگردان، قلمه و جگر حاوی مقادیر بالا هستند. مقادیر متوسط از ویتامین B9 در برخی از میوه ها (آب پرتقال، آب آناناس کنسرو شده، گرمک، خربزه قندک، عصاره گریپ فروت، موز، تمشک، گریپ فروت و توت فرنگی) و سبزیجات (چغندر، ذرت، آب گوجه فرنگی، آب سبزیجات، کلم بروکلی، کلم بروکلی، کلم وجود دارد.

ویتامین B12 - یا کوبالامین با فرمول شیمیایی C63H8CON14O14P و جرم مولکولی ۱۳۵۵/۳۸ گرم بر مول، یک ویتامین حساس و مهم برای بدن به شمار می رود که در آب محلول است. این ویتامین موجب درمان یک نوع کم خونی خطرناک به نام پرنشیز می شود. حساسیت این ویتامین به قدری زیاد است که قابلیت تحمل نور، حرارت و مواد اسیدی و قلیایی را ندارد. باکتری های تولید کننده B12 در دستگاه گوارش انسان از دهان، لثه، حلق تا روده بزرگ زندگی می کنند. در جگر، شیر، پنیر و تخم مرغ وجود دارد و دارای چهار درصد کبالت است. کمبود آن منجر به بیماری کم خونی وخیم و غیر طبیعی شدن گلبول های قرمز خون می شود. ویتامین B12 در تولید سلول های بدن نقش دارد و وظیفه آن همانند ویتامین B9 شرکت در همانندسازی ژن های هسته سلول است. تکثیر سلول ها در بافت عصبی (تولید رشته های عصبی این بافت) و دستگاه گوارش و مغز استخوان به خاطر حضور این ویتامین است. در موارد مسمومیت با سم خطرناک سیانور نیز از این ویتامین برای درمان مسمومیت بهره برده می شود. کمبود ویتامین B12 می تواند سبب کم خونی، احساس ضعف، افسردگی، زخم دهان و زبان، اختلالات روحی، کاهش حافظه، کاهش وزن، اختلال در راه رفتن و بوی بد دهان شود. افراد گیاه خوار ممکن است با کمبود این ویتامین در بدن مواجه شوند به همین دلیل باید غذاهای غنی شده با ویتامین B12 یا مکمل های آن را در کنار رژیم غذایی روزانه خود مصرف کنند. صبحانه تهیه شده از حبوبات یک منبع غنی از ویتامین B12 برای افراد گیاه خوار به شمار می رود. همچنین به افرادی که سنی بالاتر از ۵۱ سال دارند توصیه می شود در رژیم غذایی خود مکمل های ویتامین B12 را مصرف کنند زیرا با افزایش سن خطر کمبود این ویتامین در بدن بیشتر می شود. کمبود ویتامین B12 به طور بالقوه می تواند باعث آسیب شدید و غیر قابل برگشت به ویژه در مغز و سیستم عصبی شود. در سطوح پایین از کمبود این ویتامین در بدن علائمی مانند خستگی، افسردگی و حافظه ضعیف ممکن است تجربه شود. کمبود ویتامین B12 می تواند موجب علائم جنون و بیماری های روانی شود. کمبود ویتامین B12 را می توان ناشی از کم خونی خطرناک وابسته به اختلال متابولیک دانست. مصرف الکل بیش از حد به مدت بیش از دو هفته می تواند جذب ویتامین B12 از دستگاه گوارش را کاهش دهد.

ادامه دارد...

*عکس از: sain-et-naturel.com

ویتامین B7 - یا بیوتن با فرمول شیمیایی C10H16N2O3S و جرم مولکولی ۲۴۴/۳۱ گرم بر مول، یکی از ویتامین های گروه B به شمار می رود. این ویتامین محلول در آب با نام ویتامین H نیز شناخته می شود. بیوتین یک کوآنزیم است که در متابولیسم اسیدهای چرب، کربوهیدرات ها و اسید های آمینه و سنتز ویتامین های B6 و B12 نقش دارد. این ویتامین دارای یک هسته ایمیدازول است. بیوتین در غلات کامل، جگر، تخم مرغ و شیر وجود دارد. ویتامین B7 برای رشد سلولی، تولید اسیدهای چرب و متابولیسم چربی ها و اسیدهای آمینه ضروری است. بیوتین در واکنش های مختلف متابولیکی به بدن کمک کرده و به انتقال دی اکسید کربن در بدن کمک می کند. کمبود بیوتن در بدن نادر و کم است، زیرا به طور کلی باکتری های موجود در روده بیش از نیاز روزانه بدن اقدام به تولید بیوتن می کنند. غذاهایی با محتوای بیوتین بالا شامل برگ چغندر خام، زرده جگر، انواع توت، سبزیجات دارای سبز و بادام زمینی می شوند. در افرادی مبتلا به اختلالات متابولیکی هستند علامت کمبود بیوتین عبارت از ریزش مو (آلوپسی)، ورم ملتحمه، درماتیت فلسی مانند قرمز رنگ اطراف چشم ها، بینی و دهان است و در بزرگسالان علائم عصبی مانند افسردگی، بی حالی، توهم و بی حسی و سوزن سوزن شدن اندام ها دیده می شود.

ویتامین B9 - یا فولات با فرمول شیمیایی C19H19N7O6 و جرم مولکولی ۴۴۱/۴ گرم بر مول، یک ویتامین محلول در آب به شمار می رود که برای بسیاری از اعمال بدن از جمله سلامتی سیستم عصبی، خون و یاخته ها، حیاتی و اساسی است. این ویتامین بدن را در مقابل بیماری های قلبی، نقص های مادرزادی، پوکی استخوان و سرطان ها حفظ می کند. در فرآورده های غذایی (برای مثال جوشیده یا حرارت داده شده) اسید فولیک از بین می رود. نگه داشتن غذا در حرارت اتاق به مدت طولانی می تواند محتوای اسید فولیک آن را از بین ببرد. غذاهایی که دارای اسید فولیک هستند شامل جگر، عدس، سبوس برنج، مخمر آب جو، آرد سویا، لوبیا چشم بلبل، لوبیای مرمی، لوبیا قرمز، بادام زمینی، اسفناج، برگ شلغم، گندم، کدو تبیل (کدو حلوائی) و مارچوبه می شود. اسید فولیک به ندرت سمی است. مصرف زیاد آن (بیشتر از ۱۵ میلی گرم) می تواند باعث مشکلات معده، مشکلات خواب، واکنش های پوستی و تشنج شود. مکمل های اسید فولیک کمبود ویتامین B12 را که می تواند باعث آسیب دائمی به سیستم عصبی شود، مخفی نگه دارد. مکمل های اسید فولیک باید همیشه ویتامین B12 به همراه داشته باشند. ویتامین B9 یک ماده ضروری برای سلول های بدن به منظور سنتز DNA، تعمیر و بازسازی DNA و به عنوان یک کو فاکتور در واکنش های بیولوژیکی بدن محسوب می شوند. ویتامین B9 در بدن به تقسیم های سلولی و رشد سریع بدن به ویژه در مراحل ابتدایی بارداری کمک کرده و در کودکان و بزرگسالان سبب تولید سلول های سالم قرمز خون و پیشگیری از بروز کم خونی می شود. نشانه های متداول کمبود ویتامین B9 عبارت از اسهال، کم خونی ماکروسیتیک با ضعف یا تنگی نفس، آسیب عصبی، ضعف و بی حسی اندام (نوروپاتی محیطی)، عوارض بارداری، گیجی، فراموشی یا کاهش شناختی، افسردگی روانی، زخم یا زبان متورم، معده یا زخم دهان، سر درد، تپش قلب، تحریک پذیری و اختلالات

پژوهشی های تازه درباره اثرات اضطراب بر سلامتی

ادامه از صفحه اول

۱۴ روز سبک ماهانه به عنوان زمان تخمک گذاری برآورد می شود. به گفته پژوهشگران، احتمالاً استرس موجب مختل شدن سیگنال دهی بین مغز و تخمدان ها شده و در نتیجه شانس تخمک گذاری کاهش می یابد.

سفید شدن مو - استرس می تواند تأثیرات متعددی بر جسم و سلامت انسان داشته باشد اما پژوهشگران هنوز به چرایی سفید شدن موها پی نبرده اند. چندین فاکتور در سفید شدن موهای سر نقش دارند. سلول های ملانوسیت وظیفه تولید رنگدانه های مو را بر عهده دارند. افزایش سن با تولید سلول های ملانوسیت در ارتباط است و با افزایش سن، میزان تولید ملانوسیت های مو کمتر می شود در نتیجه مو دیگر رنگ نمی گیرد. این آسیب «استرس اکسیداتیو»

نام دارد. روند طبیعی پیری سلول ها با افزایش سن در تمامی سلول های بدن رخ می دهد. بدن با پیر شدن سلول ها و افزایش سن قادر به مبارزه با انواع خاصی از مولکول های مضر که در سن ۲۰ یا ۳۰ سالگی با آن مبارزه می کرد، نیست؛ در نتیجه، تأثیر استرس اکسیداتیو بر موها ظاهر می شود. «میری سبیرگ»، مشاور پوست شناسی از مؤسسه جهانی پوست در

فلوریدا می گوید: «استرس بیشتر باعث ریزش مو می شود تا سفید شدن آن. در نتیجه، نگرانی سفید شدن موهایشان را به خاطر قرار گرفتن در موقعیت های استرس زا فراموش کنید، چنین موقعیت هایی باعث ریزش مو می شوند نه سفید شدن آن.»

اما از سوی دیگر، مطالعات پژوهشگران دانشگاه هاروارد در سال ۲۰۰۷ میلادی نشان می داد که استرس دائمی روند سفید شدن مو را تسریع می بخشد. زیرا استرس مولکول هایی با نام «رادیکال آزاد» تولید می کند که به شدت آسیب پذیر هستند و عملکرد تولید ملانین را مختل می کنند. پژوهشگر دیگری با نام «تایلر سیمت» نیز می گوید: «در روند تحقیقات با افرادی مواجه شدیم که موهایشان به دلیل تجربه استرس طولانی در مدت دو یا سه سال زودتر سفید شده بودند.»

طاعون، وزیدن مرگ سیاه

طاعون یا مرگ سیاه توسط باکتری به نام «یرسینیا پستیس»^۱ از خانواده «انتروباکتریاسه» حاصل می شود. خانواده انتروباکتریاسه دارای ۱۱ گونه یرسینیا است که در این بین سه گونه یرسینیا پستیس «یرسینیا سودو توبرکلوزیس»^۲ و «یرسینیا انتروکولیتیکا»^۳ برای انسان و حیوان بیماری زا هستند. امروزه در بسیاری از مناطق آسیا، آفریقا و آمریکا کانون های طبیعی طاعون خیز مشاهده می شود. در ایران نیز کردستان به عنوان کانون طبیعی طاعون مطرح است.

طاعون از واژه *plaga* به معنای وزیدن گرفته شده است، زیرا رومیان بر این عقیده بودند که در اثر خشم خدایان طوفانی حاصل می شود که آن طوفان طاعون است و «آپولو» (خدای تندرستی) توانایی کشتن موش ها را داشت و می توانست مانع شیوع طاعون شود و به همین دلیل آپولو را «موش کش» می دانستند.

عامل عفونت طاعون در سال ۱۸۹۰ توسط «الکساندر یرسین»^۴ هنگامی که او اپیدمی طاعون در هنگ کنگ را بررسی می کرد شناخته شد. یرسین با انجام آزمایش هایی روی «آسپیرات» (آسپیراتی که از غدد لنفی مردمی که در اثر طاعون مرده بودند به دست آمده بود) کشف کرد که میکروارگانیسم مورد نظر «گرم منفی» است. سپس از آسپیرات های به دست آمده به خوکچه هندی تزریق کرد و این امر سبب مرگ خوکچه هندی شد. او با بررسی اطلاعات به دست آمده از آزمایش های جدید و اطلاعات قدیم مبنی بر ارتباط بین مرگ موش ها و طاعون دریافت که عامل مرگ موش و انسان میکروارگانیسم گرم منفی مذکور است و در سال ۱۹۷۰ به افتخار الکساندر یرسین، آن را «یرسینیا پستیس» نامیدند. اما مسیر انتقال یرسینیا پستیس (از موش به انسان) توسط «پل لویی سیمون»^۵ پس از مطالعه پژوهش های یرسین (بررسی اپیدمی طاعون در هند و چین) شناخته شد. سیمون دریافت انسان هایی که قبل از مرگشان در تماس با موش های مرده که بدنشان گرم بود قرار گرفتند، بیمار شدند. او تصور می کرد موش هایی که مدتی از مرگشان گذشته و بدنشان سرد شده است خطرناک نیستند. او عامل انتقال را کک (حشره) بدن موش هایی که به تازگی مرده بودند و هنوز بدنشان گرم بود می دانست. وقتی او روده ککی را بررسی کرد متوجه شد که در روده کک همان میکروارگانیسمی که یرسین در آسپیرات غدد لنفی و خوکچه هندی مشاهده کرده بود وجود دارد. او با انجام آزمایش های متعدد اثبات کرد که کک هایی که روی بدن موش آلوده مرده هستند، وقتی بدن آن ها را ترک می کنند

و برای تغذیه به روی بدن موش های سالم می روند آن ها را هم آلوده می کنند و این چرخه ادامه پیدا می کند. اگر برحسب تصادف انسان در آن مکان باشد و توسط این کک های آلوده گزیده شود وارد این چرخه می شود.

در ایران نیز از قرن ها پیش بررسی های متعددی روی طاعون صورت گرفته است. «ابوسهل مسیحی» (قرن دهم) در رساله «فی طاعون» و «علی ابن عباس مجوسی اهوازی» (قرن دهم) در کتاب «طب ملکی» در ارتباط با طاعون مطالبی به نگارش درآورده است. در کتاب «قانون» اثر «ابوعلی سینا» نیز «طاعون خیارکی» توصیف شده است. «محمد رضی طباطبایی» (پزشک دوره ناصرالدین شاه) احتمالاً نخستین پزشک ایرانی بوده است که بر اساس پزشکی نوین کتابی شامل پنج فصل با عنوان طاعون نوشت که در سال ۱۸۶۷ میلادی چاپ شد. در سال های بعد گروه تحقیقاتی به سرپرستی دکتر «بالتازار» و همکار ایرانی او دکتر کریمی منطقه اندمیک طاعون در کردستان و جوندگان ناقل طاعون (مریون لیپیکوس^۶، مریون پریکوس^۷، مریون وینوگرادوی^۸ و مریون تریسترامی^۹) شناسایی شدند. آخرین گزارش های واگیری طاعون مربوط به سال های ۱۹۴۷-۱۹۶۶ میلادی در کردستان و آذربایجان غربی بوده اند و توسط دکتر کریمی ثبت شده اند.

چرخه انتقال

«گزنویسیلا کثوپیس» عامل اصلی انتقال طاعون با هر بار مکش ۰/۰۳ تا ۰/۰۵ میکرولیتر خون وارد بدن می شود. این کک نسبت به سایر کک ها بسیار پرخور و حریص است و لذا ناقل مؤثرتری محسوب می شود. دمای بدن کک ۲۶ درجه سانتی گراد است و تنها در این دما است که ژن مربوط به آنزیم کوآگولاز بیان می شود. کوآگولاز آنزیمی است که هنگام تماس با آنزیم معده کک (توسط یرسینیا پستیس) بیان می شود. بدین کوآگولاز سبب لخته شدن خون می شود. بدین ترتیب باکتری ها در شبکه ای از فیبرین به دام

انتشار طاعون

طاعون از روش های مختلفی قابل انتقال است که به برخی از مهم ترین آن ها اشاره می شود:

- ۱- از طریق گزش کک
- ۲- از طریق تنفس آئروسل های آلوده انسان یا حیوان مبتلا به طاعون پنومونیک
- ۳- تماس با بافت یا لباس یا هر شیء آلوده مربوط به انسان و حیوان
- ۴- استفاده از گوشت خام یا خوب پخته نشده حیوان آلوده
- ۵- تنفس مدفوع انسان یا حیوان مبتلا به طاعون پنومونیک
- ۶- تماس با شیش و کنه آلوده
- ۷- از طریق تماس با گربه آلوده
- ۸- از طریق شکار، پوست کردن و قصابی حیوانات آلوده
- ۹- از طریق بریدگی پوست
- ۱۰- از طریق انتشار عمدی افشانه های آلوده در حملات بیوتروریستی

انتشار عمدی

از قرن ها پیش از یرسینیا پستیس به دلیل انتشار آسان از طریق آئروسل های تنفسی، نرخ بالای مرگ و میر و غیره برای ساخت سلاح بیولوژیک و سرکوب دشمن استفاده می شده است. برای مثال در قرن چهارم تاتارها اجساد آلوده به طاعون را توسط منجنیق به داخل قلعه دشمن پرتاب و آن ها را گرفتار این بیماری می کردند. در جنگ جهانی دوم نیز ارتش ژاپن از میکروارگانیسم مذکور برای مقابله با چین استفاده می کرد. در مناطقی که طاعون به صورت بومی است، معمولاً ابتدا افزایش تیترا آنتی بادی در بین حیوانات مخزن با علائمی از طاعون خیارکی مشاهده می شود، اما در حملات بیولوژیکی معمولاً بیماری در انسان و حیوان به طور همزمان و به صورت ریوی بروز می کنند و این می تواند عاملی برای تمایز اپیدمی طاعون از جنگ بیولوژیکی باشد.

***خاطره کیسری، دانشجوی دکتری**

میکروبیولوژی

*پانویشت:

1. Yersinia pestis
2. Yersinia pseudotuberculosis
3. Yersinia enterocolitica
4. Alexandre Yersin
5. Paul-Louis Simond
6. Meriones libycus
7. Meriones persicus
8. Meriones vinogradovi
9. Meriones tristrami

* منابع در روزنامه محفوظ است.

کوتاهی از دیگر منابع انرژی نیز استفاده کرد.

این منزل برای تابستان می تواند در کنار ساحل و در زمستان در مکانی دنج مستقر شود و قابلیت انتقال به محیط کار، کلاس درس، کارگاه یا استودیو را نیز دارد. طراحی هوشمند اجازه استفاده بهینه از هر متر مربع این منزل را فراهم کرده و حتی مواد مصرفی آن نیز با این ایده هماهنگ هستند. قیمت خانه خورشیدی کودا ۸۵ هزار یورو بوده که این قیمت با تجهیزات مختلفی همچون گرمایش، تهویه، آب و برق افزایش می یابد.

فضای اولیه ساخته شده کودا ۲۵ متر مربع بوده و دارای فضای نشیمن و سرویس بهداشتی است، البته به دلیل استفاده از شیشه های بزرگ نور طبیعی به داخل منزل نفوذ کرده و استفاده از نور مصنوعی کاهش یافته است. در جلوی این شیشه های بلند نیز تراس قرار گرفته تا مانع ورود نور و گرمای بیش از اندازه به داخل شود. سقف این سازه از پنل های خورشیدی پوشیده شده که انرژی بیش از نیاز این منزل را تولید می کند. در منزل خورشیدی سیستم فاضلاب، تصفیه آب و برق موجود است، اما می توان برای مدت

خانه همسفر!

به تازگی خانه خورشیدی متحرکی طراحی و ساخته شده که می تواند به همراه ساکنان خود جابجا شود! به گزارش ایسنا و به نقل از «اینهیت»، برای افرادی که عاشق سفر و در عین حال خواهان استراحت در منزل خود هستند، شرکت طراح استونیایی «Kodasema» خانه خورشیدی موسوم به کودا (KODA) را ارائه کرده که یک خانه پیش ساخته کوچک است و ظرف کمتر از چهار ساعت از محل استقرار خود جدا شده و جابجا می شود.

این خانه از بتن با ترکیبات خاص کارخانه ای و با ویژگی بهره وری انرژی ساخته شده است. ساختار قدرتمند آن اجازه می دهد این سازه در سطوح مختلف بدون نیاز به فنداسیون مستقر شود. شیشه های چهار لایه، دیوارهای بتنی و عایق مصرف انرژی را به حداقل رسانده و به نگهداری دمای داخل کمک می کند. تمامی مواد مصرفی این سازه غیرسمی بوده و قابلیت بزرگتر شدن با افزودن فضای اضافی را دارند.

چهل سال پیش...

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز یکشنبه ۱۸ مهرماه ۱۳۵۵ (برابر با ۱۵ شوال ۱۳۹۶، ۱۰ اکتبر ۱۹۷۶) نقل شده است.

شهری که در دل تهران وجود می‌آید

روزیست و دو مهر اولین کلنگ ساختمانی قسمتی از شهرستان پهلوی بوسیله غلامرضا نیک‌پی شهردار پایتخت، در منطقه شرقی شهرستان بزمین زده خواهد شد. این اولین مرحله از مراحل اجرایی عملیات ساختمانی شهرستان پهلویست که در مساحتی حدود ۲ میلیون متر مربع با جردمی آید و شامل بخشی از واحدهای مسکونی اداری و تجاری است.

به این ترتیب عملیات شهرسازی شهرستان طبق برنامه‌های زمان‌بندی شده در دل پایتخت به مرحله عمل درآمده و بتدریج آماده بهره‌برداری خواهد شد. از سوی دیگر مراکز بهداشتی، فرهنگی، ورزشی، مراکز کنفرانس و هتل‌ها، جملگی در شهرستان پیش‌بینی شده‌اند تا این شهرک بصورت یک شهر کامل و مدرن درآید. هزینه ساختمان شهرستان پهلوی حدود ۲۰ هزار میلیون تومان خواهد بود.

قطع غیر مجاز درخت در شمال جریمه دارد

آیین‌نامه جلوگیری از قطع بیرویه درخت در مناطق خارج از محدوده شهرهای ساحلی شمال به تصویب هیات وزیران رسید. مقررات اجرایی آیین‌نامه مزبور از تاریخ انتشار آگهی در کلیه مناطق خارج از محدوده شهرهای ساحلی شمال تا شعاع ۳۰۰ متر از حریم دریا به اجراء می‌آید و طی آن قطع هر اصله درخت برخلاف مقررات آیین‌نامه صورت گرفته باشد برحسب نوع و قطر درخت قطع شده یک هزار ریال جریمه و تا سه سال حبس جنحه برای متخلف در بر خواهد داشت.

۴۰ هزار نفر در صنایع لرستان استخدام میشوند

استاندار لرستان اعلام کرد با توسعه صنعتی این استان حدود ۴۰ هزار نفر در صنایع این منطقه استخدام و مشغول بکار خواهند شد.

این مطلب را استاندار در مراسم افتتاح پایگاه تربیت نیروی انسانی ماهر در منطقه غرب کشور بیان داشت.

جانشین مأمور سما اعلام شد

توکيو - خبرگزاری ها - هواکوفنگ «نخست‌وزیر چین جای مائوتسه‌تونک را در مقام ریاست حزب کمونیست چین گرفت و این خبر سما از طرف مقامات پکن به مردم چین اطلاع داده شد. خبرگزاری رسمی چین (شین‌هوا) نیز با مبادا امروز خبر برگزیده شدن هواکوفنگ به جانشینی مائورار سما اعلام کرد

نظام پزشکی با تغییر جنسیت نان و مردان مخالفت کرد
نظام پزشکی با تغییر جنسیت زن به مرد و مرد به زن با اعمال جراحی مخالفت کرد.

امروز تصمیم هیئت مدیره نظام پزشکی در مورد تغییر جنسیت از سوی سازمان نظام پزشکی انتشار یافت. به دنبال اعلام این نظریه یک مقام سازمان نظام پزشکی اظهار داشت: در صورتی که یک پزشک جراح با اعمال جراحی اقدام به تغییر جنسیت پسر به دختر و دختر به پسر کند و بعداً شخصی که مورد جراحی قرار گرفته به واسطه ندامت به نظام پزشکی شکایت کند، این سازمان به شکایت وی ترتیب اثر نخواهد داد

سوزن در مانی در مطب پزشکان متخصص هم آزاد شد
نظام پزشکی طب سوزنی را یک روش پزشکی تجربی شناخت و انجام آن را در مطب پزشکان واجد صلاحیت علمی و دوره دیده بلامانع اعلام کرد. اما پزشکانی که به طبابت باروش سوزن کاری می‌پردازند، حق عنوان این روش را بر تابلو و سر نسخه‌های خود ندارند.

قیمت تلویزیون داخلی تادو هفته دیگر اعلام می‌شود
قیمت تلویزیون رنگی ساخت داخل تا دو هفته دیگر که محصولات داخلی تلویزیون رنگی به بازار عرضه خواهد شد تعیین و اعلام می‌گردد. با وجودی که از قیمت‌های قطعی اطلاع در دست نیست، اما گفته می‌شود که برای تلویزیون ۱۶ اینچ بین ۷ تا هشت هزار و پانصد تومان باشد. برای ساخت تلویزیون رنگی تاکنون ۲ کنسرسیون متشکل از سازندگان تلویزیون داخلی تشکیل گردیده است. اولین کنسرسیون که مرکب از شرکت پارس الکتریک، رادیو الکتریک و ناسیونال است محصول خود را حداقل تا دو هفته آینده به بازار عرضه خواهد کرد.

از برنامه ساخت گروه کنسرسیون دوم که متشکل از ۸ کارخانه سازنده تلویزیون است اطلاع دقیق و صحیحی در دست نیست.

قاب امروز

میدان امیر چخماق یزد - عکاس علی آذرنیا

سرایه

به اهل قبله بر از کافران رسید آن ظلم
کز آتش و تف خورشید روی بسته گیاست
سواد ساخت فرغنه بهشت آیین
چو کربلا همه آثار مشاهد شهداست
کز آب چشم اسیران و موج خون شهید
نبات هاش تبر و خون و خاک هاش حناست
عمیق بخارایی

پند بزرگان

— دو گوش داریم و فقط یک زبان، برای اینکه
بیشتر بشنویم و کمتر بگوییم.
— خوشبختی مانند پرانه‌ای است. اگر او را
دنبال کنی از شما فرار می‌کند ولی اگر آرام بنشیند
روی سر شما خواهد نشست.

دیوید هیوم

امروز در تاریخ

استقرار نظامی انگلستان طبق قرارداد سن پترزبورگ

در این روز در سال ۱۲۹۰ هجری خورشیدی در تهران خبری انتشار یافت به این مضمون که در اجرای پیمان نامه سال ۱۹۰۷ انگلستان و روسیه مبنی بر تقسیم وطن ما، اصطلاحاً به دو منطقه نفوذ، دولت انگلستان در بوشهر و سپس مناطقی پیرامون مناطق نفتخیز (خوزستان) نیروی نظامی مستقر خواهد کرد.

این نیرو که هند را با کشتی ترک کرده بود ۱۲ روز بعد بوشهر را عملاً اشغال نظامی کرد و در آنجا باقی ماند و بعداً به همین ترتیب شهر آبادان و ... تحت کنترل نظامی انگلستان درآمدند.

بدون گرفتن مالیات، هیچ مساله حل نمی‌شود

دهم اکتبر ۱۹۱۱ «مورگان شوستر» آمریکایی که خزانه دار کل ایران بود در پی اعلام این حقیقت که تا مسئله «مالیات گیری دقیق و در سر موعد مقرر» در ایران حل نشود و در این مورد سختگیری و دقت لازم بعمل نیاید هیچ یک از مشکلات برطرف نخواهد شد دستور داد که اموال شعاع السلطنه تا تسویه بدهی مالیاتی اش توقیف شود. در پی این اقدام، دولت روسیه که طبق پیمان تقسیم ایران (قرارداد آگوست ۱۹۰۷ سن پترزبورگ)، در وطن ما قزاق مستقر کرده بود برای جلوگیری از اجرای تصمیم شوستر، به بهانه متوسل شد و در اطراف املاک شعاع السلطنه نیروی نظامی مستقر ساخت! در آن زمان دولت آمریکایی طرف بود و در مسائل بین المللی دخالت نداشت و لذا؛ استخدام مستشار مالی از آن کشور برای ایران، از نظر انگلستان و روسیه بلامانع بود.

«برق» به جای «شرق»

۱۸ مهر ۱۲۸۹ روزنامه تازه سید ضیاء طباطبایی یزدی به نام «برق» در تهران به توزیع داده شد. دولت وقت روزنامه قبلی او به نام «شرق» را بسته بود که وی «برق» را با همان روش جانشین آن کرده بود. روزنامه‌های آن زمان ایران، شکل ناقص و ابتدایی از نشریاتی بودند که امروزه در جهان به آنها بولتن ابراز نظر شخصی (نشریه خصوصی)، و ناشر عقاید و نظرات یک فرد می‌گویند، و نشریه عمومی که برای انتشار همه خبرها و نظرها - صرف نظر از موافق و مخالف بودنشان دایر شده باشند نبودند و چون قواعد و اصول «روزنامه نگاری حرفه‌ای» را هم نمی‌دانستند که رعایت کنند نمی‌توان آنها را در چارچوب تعریفی که از رسانه عمومی می‌شود قرار داد.

www.iranianshistoryonthistday.com

سودوکو

۱۷۴۳

۱			۹			۴	۲	
	۲	۸		۷	۹			
	۳			۸	۱			
			۸		۳			
	۹		۷	۲		۸		
		۲		۴				
		۱	۳			۹		
		۹	۸		۲		۶	
	۶	۳		۴				۱

۳	۱	۲	۵	۴	۹	۶	۸	۷
۶	۸	۷	۳	۱	۲	۵	۴	۹
۵	۴	۹	۶	۸	۷	۳	۱	۲
۲	۳	۱	۹	۷	۵	۴	۶	۸
۴	۵	۶	۲	۳	۸	۹	۷	۱
۹	۷	۸	۱	۶	۴	۲	۳	۵
۸	۲	۳	۴	۹	۱	۷	۵	۶
۱	۶	۵	۷	۲	۳	۸	۹	۴
۷	۹	۴	۸	۵	۶	۱	۲	۳

جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

استنتاج	عمل به خواسته کسی	چربی و دنبه ناقوس	مرکز خوزستان	یار کلنگ روان	جر و بحث
ن	↓	↓	گ	↓	↓
ساک و مسافر	←		خوش شانس کارتنی لفظ زنده	←	
دوازده ماه حیوان ننومند	←	دوازده ماه	زنده درد	←	
هولپمای عجل آب صفر درجه	↓	پایین عقل و خرد	یار کلنگ ب	↓	
کارشناس سرمشق عالی	←	نوعی پختن تلویزیونی خورشید عالمان	↓	↓	
ضلع کوچک مستطیل	↓	بذله گو زبان بزرگ	کرم و بخشش بیگانه باغ وحش	↓	
از پنهانهای آبی	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان
عدل و انصاف ایالتی در آلمان	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان
ب	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان
ا	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان
دعاها	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان
مقابل لیل	↓	رود	سازمان	سازمان	سازمان

حل

۴۲۵۵

حل ۱۷۴۲